

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornem, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 168

Poznań, czwartek dnia 10 kwietnia 1930

Rok XXV

Sprawy rosyjskie

III.

Nadzieje niemieckie

Heroiczne plany akcji przeciw Rosji przy użyciu za narzędzie Polski nigdzie nie budzą takiego entuzjazmu, jak w Niemczech. Spokój na wschodzie to utrzymywanie wschodnich planów niemieckich w martwym punkcie. Tych zaś planów Niemcy mają niemało.

Pierwszy z nich to powrót do bezpośredniej granicy lądowej z Rosją przez zbudowanie sobie nadbałtyckiego korytarza. Byle tylko odebrać Polsce Pomorze, gdy się posiada Prusy Wschodnie, to już pozostanie właściwie jedno tylko ogniwo, Litwa Kowieńska; z tą zaś wielkich trudności nie będzie.

Nie mają Niemcy wątpliwości, że jako bezpośredni zachodni sąsiad Rosji wezmą w swe ręce jej eksploatację, zaplanują prawie niepodzielnie na jej rynkach, a jednocześnie przywrócą swój wpływ polityczny na nią z ubiegłych czasów.

Pozbawienie Polski węgla przez zagarnięcie ponowne Śląska nazawsze jej uniemożliwi próby jakiegokolwiek współzawodniczenia z Niemcami. To zaś niezawodnie da się załatwić jednocześnie z odcięciem Polski od Bałtyku.

Żyje obok tego i ożywił się na tle propagandowej akcji antyrosyjskiej wielki plan, który znajdował wyraz w podziemnej akcji, prowadzonej z Berlina na kilkanaście już lat przed wojną światową, i który w tak jaskrawej, tak karykaturalnej postaci wystąpił na światło dzienne podczas wojny, w osławionym pokoju brzeskim: oderwać Ukrainę w najszerszym tego słowa znaczeniu od Rosji, zmusić następnie Polskę do zrzeczenia się na jej rzecz ziem z ludnością języka ruskiego — co przecie stałoby się nieuniknionem — i tę Ukrainę zrobić w takiej czy innej postaci swoim protektoratem, tak, jak dzisiaj daje się protekcję wszelkim robotom ukraińskim.

Co za kolosalny interes! Rosja przepolowana, odcięta od Morza Czarnego, pozbawiona najurodzajniejszych ziem, węgla, żelaza, naturalnie i nafty, a tem samem słaba, skazana na gospodarczą i polityczną niewolę Niemiec; Polska, okrojona na północnym zachodzie i na południowym wschodzie, odcięta od Bałtyku i pozbawiona węgla, leżąca między otaczającymi ją półkolem Niemcami a ukraińską sferą wpływu czy panowania niemieckiego, zamieniona tem samem w faktyczną prowincję niemiecką. Można dużo poświęcić, żeby taki plan zrealizować... Ze zaś Niemcy nauczyli się wierzyć w bezgraniczną głupotę Polaków, a liczą też i na podłość niektórych, są więc przekonani, że znajdą się u nas tacy, którzy im do osiągnięcia tego celu pomogą.

Według wszelkich danych, Niemcy nie są jednolici w pojęciu sposobu działania na wypadek, gdyby Polska dała się pociągnąć do akcji zbrojnej przeciw Rosji. Jedni woleliby wprost skorzystać z zaangażowania się Polski na wschodzie i zająć Pomorze, Śląsk, bodaj nawet Poznańskie. Tem samem pomogliby Sowi-

Przemysłowcy niemieccy przeciw programowi rolniczemu min. Schielego

Program rolny może zaszkodzić ratyfikacji traktatu handlowego z Polską — Min. Dietrich w obronie programu

Berlin, 10. 4. (PAT) „Związek Przemysłu Niemieckiego” uchwalił dziś rezolucję, w której występuje z ostrą krytyką przeciwko programowi rolnemu min. Schielego. Rezolucja wskazuje, że żądanie wprowadzenia elastycznego systemu celnego na zboże bez żadnych ograniczeń minimalnych uniemożliwia jakiegokolwiek poważne dyspozycje dla handlu produktami zbożowymi, wywierając jednocześnie wielki zamęt i niepokój zarówno na rynkach niemieckich, jak i w stosunkach handlowych z innymi państwami.

Zamiar udzielenia ministrowi pełnomocnictwa dla podwyższania ceny certyfikatów przewozowych oprócz cel, jest bardzo niebezpieczny. Niebezpieczne również jest podwyższenie ceny orjentacyjnej na nierogaciznę z 70 mk. na 75 mk. za centnar, podobnie, jak restytuowania § 12 ustawy o oględzinach mięsa. Zarządzenia tego rodzaju nie mają w niczem usprawiedliwienia i zagrażają polityce traktatowej Niemiec.

Program min. Schielego może tylko zaszkodzić sprawie ratyfikacji polsko-niemieckiej umowy handlowej, której dojścia do skutku życzy sobie za wszelką cenę „Związek Przemysłu

Niemieckiego”. Program ten prowadzi do ogólnej podwyżki cen i w związku z tem do nowych walk o płacę, a w końcu do podwyższenia kosztów własnych produkcji.

Berlin, 10. 4. (PAT). Na zjeździe przemysłowców w obronie programu rolnego wystąpił m. i. min. gospodarstwa dr. Dietrich, który wyraził przekonanie, że umowa handlowa między Polską i Niemcami będzie ratyfikowana bez względu na podwyższenie cel agrarnych ze strony Niemiec. Minister powołał się na to, że pomimo zamknięcia granicy polskiej stosunki handlowe z Polską rozwijały się dla Niemiec pomyślnie. Bilans handlowy z krajami zamorskimi jest dla Rzeszy bierny. Znaczna część płodów rolnych, sprowadzanych z za morza mogłaby być zastąpiona wytworami państw Europy wschodniej i południowo-wschodniej. Wymiana towarowa z temi państwami wzrasta mimo tego, iż trudności komunikacyjne, paszportowe i celne stoją na przeszkodzie. Z tego punktu widzenia uregulowanie stosunków z Polską jako z największym państwem wschodniej Europy, posiada dla Niemiec pierwszorzędne znaczenie.

Rząd Stanów Zjednoczonych wobec konferencji morskiej

Londyn, 10. 4. (Radio wł.) Donoszą tutaj z Waszyngtonu, że rząd St. Zjednoczonych okazuje o wiele mniej zainteresowania przebiegiem konferencji morskiej, aniżeli bawiąca w Londynie delegacja St. Zjednoczonych. Senat amerykański jest przeciwny zawieraniu paktu 5-mocarstwowego, zadowalając się zupełnie paktem 3 mocarstw.

Podsekretarz stanu Cotton oświadczył wczoraj w Senacie amerykańskim, że pakt 3 mocarstw morskich przysporzy St. Zjednoczonym 350 milj. dolarów oszczędności. Pakt ten pozwoli Anglii, Ameryce i Japonii zaoszczędzić razem około 900 milj. dol.

Podsekretarz stanu Cotton oświadczył wczoraj w Senacie amerykańskim, że pakt 3 mocarstw morskich przysporzy St. Zjednoczonym 350 milj. dolarów oszczędności. Pakt ten pozwoli Anglii, Ameryce i Japonii zaoszczędzić razem około 900 milj. dol.

Francja a Włochy

Paryż, 10. 4. (PAT). Nieprzejednane stanowisko Włoch w Londynie wywołuje w prasie francuskiej silne niezadowolenie. Nieustające podniecanie opinii publicznej przeciwko Francji — pisze dziennik „Le Petit Bleu” — pchnie być może pewnego dnia Italję do awantury wojennej, z której nie wyjdzie ona zapewne bardzo zadowolona, lecz która wywołałaby zamieszanie w życiu wewnętrznym Francji i w jej gospodarce krajowej.

Niema traktatów wiecznych — oświadczył niedawno Mussolini lordowi Rothermere. Wiemy o tem doskonale — pisze autor artykułu — gdyż w r. 1914 Italia zerwała swe traktaty z trójprzymierzem, stawiając wyżej przyjaźń z Francją. Lecz, jeżeli niema traktatów wiecznych, niema też i wiecznej przyjaźni. Jest to w każdym razie zjawisko bardzo rzadkie. Zbyt często Francji dają to do poznania, aby mogła ona o tem zapomnieć.

Fortyfikacje francuskie

Paryż, 10. 4. (Radio wł.) W Senacie przedłożył sprawozdanie minister wojny Maginot, któremu towarzyszył szef sztabu generalnego, Weygand i naczelnik służby saperskiej, generał Lefort. Maginot podkreślił konieczność utrzymania armji francuskiej na stopie dotychczasowej, poczem przedstawił stan robót fortyfika-

cyjnych na granicach Francji jako zadowalający. Przed końcem b. r. będą gotowe pierwsze fortyfikacje obronne na granicy wschodniej. Na granicy północnej rozpoczyna się prace jeszcze w tym roku. W końcu 1934 r. cały plan fortyfikacyjny będzie wykonany.

raju wojennego, nawet wzmocnić sztab polski swymi fachowymi siłami, a nawet może dać wodza naczelnego. O tem wszystkim się mówi...

Naturalnie, że tę ofiarę musiałyby być wynagrodzone uregulowaniem granicy z Polską w myśl aż nadto dobrze

znanych ich żądań. Ponieważ wśród finansjery międzynarodowej są silne żywioły, sympatyzujące z tą regulacją, nie wątpię, że Polska musiałaby się na nią zgodzić i dobrowolnie odstąpiłaby przedewszystkiem Pomorze, tem bardziej, że możnaby jej przyznać wolny port w Gdańsku, czy w niemieckiej już Gdyni, a w razie zwyczajstwa nad Rosją dać jej znaczne kompensaty na wschodzie, w nadziei, ma się rozumieć, że się niemi udławi.

Takie stanowisko w wojnie miałyby dla Niemiec tę wyższość, że dawałoby widoki na załatwienie kwestji ukraińskiej w myśl ich pragnień, narazie może częściowe, z tą wszakże pewnością, że później się łatwo rzecz do końca doprowadzi. Tem większa byłaby ta łatwość przygotowania na bliską przyszłość wielkiej Ukrainy, im bardziej Polska polakomitałaby się dziś na ziemie wschodnie.

Ten plan działania robi się bodaj bardzo popularny wśród naszych współwyznawców katolickich w Niemczech. Dlatego to w szeregach Centrum niemieckiego rozwija się dziś tak gorąca agitacja przeciw Sowietaom na tle sprawy prześladowania religijnego w Rosji. Katolicy niemieccy nieraz już dowiedli, że umieją się posługiwać hasłami religijnymi dla bardzo praktycznych celów.

Nie mają oni bodaj najmniejszej wątpliwości, że współdziałanie niemiecko - polskie przeciw Sowietaom da im przedewszystkiem Pomorze i Śląsk polski i widzą już nowy traktat polsko-niemiecki, którym Polska te ziemie dobrowolnie Niemcom odstępuje.

Niemcy są wogóle złymi psychologami. Będąc bezpośrednimi sąsiadami Polski, nie znają polskiego sposobu myślenia i nie rozumieją polskiego charakteru. Wiedzą z przeszłości ostatnich stuleci, że Polacy nie umieli rozróżniać pomiędzy wartością poszczególnych ziem dla państwa i jego przyszłości; nie wiedzą wszakże, że dla całego dzisiejszego pokolenia Pomorze jest najcenniejszą ziemią naszego obszaru państwowego, której utrata równałaby się utracie faktycznej niezawisłości państwowej. — Wiedzą, że Polacy są narodem biernym, który umie przez długi czas pozwalać sobie ciosać kółki na głowie; ale nie wiedzą, że, dotknięty do żywego lub poważnie zagrożony, naród ten umie się zdobyć na wybuchy niemałej energii. Nie wiedzą też, że, gdyby się znalazł w Polsce polityk, któryby w jakichkolwiek okolicznościach chciał traktować o ustąpieniu Pomorza, dostałby kulę w łeb, jak amen w pacierzu.

Podobnieby skończył każdy, któryby, idąc wbrew woli narodu, na jakiegokolwiek drodze wystawił Polskę na zmarowanie tego, co po wojnie światowej odzyskała.

O tem powinni pamiętać nie tylko Niemcy, ale wszyscy ci, co rozprawiają o regulowaniu granicy polsko - niemieckiej w duchu pragnień niemieckich.

Roman Dmowski

Wyrok w procesie komunistów

Warszawa, 10. 4. (Tle. wł.) W procesie partji komunistycznej w Sosnowcu na 9 oskarżonych 4 uwolniono, a 3 skazano po 2 do 5 lat ciężkiego więzienia.

(w)

Naprzód informacje, potem decyzja o wyborach

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Warszawa, 9 kwietnia.

Mówi się dzisiaj wiele o wyborach. O nowych wyborach do Sejmu. Niewiele jednak, którzy o tem mówią, pragną ich szczerze. Mówi i opozycja, mówi i „sanacja”. Zdaje się jednak, że i stąd i stamtąd padają jedynie groźby. Raczej są to głosy obopólnego wzajemnego zastraszania. Jedynie szczerze kwestję stawia jeden obóz: obóz narodowy, który świadom jest doniosłości wyborów, który jednocześnie świadom jest swej siły i oparcia w społeczeństwie, świadom jest swej doniosłej roli i odpowiedzialności, jaka na nim spoczywa.

Tak, jak niezrozumiałe było dla innych ugrupowań stanowisko obozu narodowego przy wyborach 1928 r., zdającego sobie znakomicie sprawę z tego, że będzie odgrywał rolę sumienia narodowego w tym ciężkim okresie naszych dziejów — niezależnie od tego, czy będzie dysponował kilkudziesięciu postaciami czy też kilkunastu. Oczywiście byłoby lepiej w interesie sprawy publicznej, by siła liczebna przedstawicieli obozu narodowego w parlamencie była większą, najlepiej byłoby, by ich przedstawiciele mogli sami stanowić większość; o ile zaś tego niema, jest rzeczą podstawową kierunek i taktyka, działalność sama przedstawicielstwa obozu narodowego, i ona posiada większe znaczenie, aniżeli liczebność klubu. Obóz narodowy nie zginął wskutek jednej porażki wyborczej w r. 1928. Owszem, siły jego wybitnie wzrosły, linia zasadnicza się wyprostowała, uwidoczniła jaskrawiej, a w konsekwencji ideologia, jaką Klub Narodowy na terenie parlamentarnym reprezentował, dominowała ponad życiem innych klubów i nadawała wytyczną całemu Sejmowi. Będziemy mieli sposobność tezę tę udokumentować.

Szczerze też dzisiaj obóz narodowy mówi: my chcemy wyborów. Bo wiemy, że nieodpornie w siły wewnętrzne narodu i świadom jest, że nowe wybory, uczciwie przeprowadzone, mogą mu dać tylko duże zwycięstwo.

Czy „sanacja” pragnie wyborów? Co prawda mówi się o nich, dyskutuje, pisze, ba nawet: ustala ich terminy!

O ile to wszystko jest szczerze, nie chcemy w to wszystko wnikać.

Po raz pierwszy hasło wyborów ponownych podniósł marszałek Daszyński w rozmowie z p. Prezydentem dnia 3. listopada. Mówiło się o tem nieraz, dopiero p. Jan Piłsudski, prowadząc rozmowy z posłami, rzucił jawnie tę ideę.

O niej mówił już otwarcie premier Sławek. Co więcej: zapowiedział nawet, że wątpli, by Sejm obecny jeszcze kiedykolwiek zabierał głos, nawoływał do organizowania przyszłości.

Po takich zapowiedziach wszystko ucichło w rozmowach oficjalnych kierowników. Nie ucichło jednak wewnątrz.

Sytuacja jest bardzo jasna i bardzo prosta. Przeżywamy obecnie okres wywiadowczy, okres informowania się, okres orientowania się w nastrojach społeczeństwa. Od zebranych informacji zależy, czy i kiedy odbędzie się nowe wybory. Na okres orientacyjny przeznaczony jest miesiąc kwiecień.

To jest istota rzeczy.

Za pośrednictwem czynników urzędowych oraz przy pomocy posłów B. B. postanowiono zorientować się w nastrojach społeczeństwa. W biurze centralnym organizacji stronnictwa B. B., na którego czele dzisiaj stanął b. premier Świątalski, podjęto bardzo intensywną pracę około zebrania wszelkich informacji orientacyjnych. Do tego będą dołączone informacje oficjalne czynników urzędowych, wojewodów i szefów bezpieczeństwa. Na ich podstawie będzie można dopiero sobie wytworzyć obraz i rozstrzygnąć kwestję.

Dlatego też należy się liczyć z tem, iż w początkach maja będą musiały w kierowniczych kółach B. B. zapadnąć jakieś decyzje wewnętrzne.

Narazie zdaje się wszystko zapowiadać, że istotnie idziemy ku wyborom. Probierzem nastrojów mają być wybory do rad miejskich, między innymi w Warszawie i Wilnie. Dlatego trzeba i z drugiej strony odpowiedniej czujności.

W kółach „sanacyjnych” opowiadają, że decyzja o wyborach zależy od opozycji. Jeżeli opozycja zażąda po świętach zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej, rząd odpowie jej rozwiązaniem Sejmu. Czy tak jest istotnie, należy wątpić. Raczej wynosi się wrażenie, że postanowienia stanowe w rządzie nie zapadły, a niema też jeszcze ostatecznej pewności, że sesja nadzwyczajna nie będzie zwołana np. dla ratyfikacji traktatów międzynarodowych. Jest ona więcej niż wątpliwa, lecz nie jest przesadzona w sensie negatywnym.

Reasumujemy: „sanacja” nie wie, co ma zdecydować. Okres kwietniowy przeznaczony jest na zorientowanie się w nastrojach społecznych. Potem dopiero nastąpią postanowienia. H. W.

Wolnomysłiciele polscy współprac. z bolszewikami

Katolicka Agencja Prasowa podaje co następuje:

Jesteśmy w posiadaniu szeregu dokumentów, które niezbieżnie wykazują, że pomiędzy wolnomysłicielami polskimi a organizacjami bezbożników sowieckich istnieje ścisła łączność i współpraca. Z dokumentów tych wiadać, że organizacje wolnomysłicielskie są swoistą formą jacejek bolszewickich, rozrzuconych po świecie.

Oto treść listu (w przekładzie polskim), wystosowanego do redaktora tygodnika komunizującego w Paryżu „Monde”:

„Wolnomysłiciel”, Redaktor i Wydawca H. Halpern.

Lublin, skrytka poczt. 152. Konto PKO. Nr. 64. 727.

Lublin, dnia 15. 1. 1929 r.

Panie Redaktorze Tygodnika „Monde”, Paryż.

Mamy zaszczyt przesłać Panu egzemplarz (1 zeszyt) „Encyklopedji Wolnej Myśli”, której autorami są H. Halpern i A. Zbikowski.

Trudności, z jakimi my, wolnomysłiciele polscy, zmuszeni jesteśmy walczyć przeciwko obskurantyzmowi i okropnym środkom, narzucanym nam przez władzę, której postawę zna Pan bardzo dobrze, nie zdołały przeszkodzić nam w robieniu tego, co uważamy za swój święty obowiązek. I oto jesteśmy szczęśliwi, że możemy przedstawić Panu pierwszy owoc naszych długoltnich doświadczeń.

Pozwalamy sobie żywić nadzieję, że Pan, Panie Redaktorze, zechce umieścić w „Monde”, który ku naszej wielkiej radości zawsze jest zwiastunem lepszej przyszłości, kilka słów wzmianki o tem, co mogliśmy uczynić, o naszej „Encyklopedji Wolnej Myśli”.

Wyrażając gorące życzenia, by Pan kontynuował tak śmiało prowadzoną walkę w obronie sprawy, prosimy o przyjęcie, Panie Redaktorze, naszych najlepszych pozdrowień.

(—) H. Halpern (—) A. Zbikowski.

P. S. Pozwalam sobie zwrócić uwagę, że w czasie Pańskiego pobytu w Rosji (Charków) towarzyszył Kuzmich, pisarz i współpracownik przeglądu miesięcznego „Młodniak”, mówił Panu o mnie i przy tej sposobności Pan zechciał łaskawie wręczyć mi dla mnie swój bilet wizytowy, który przechowuję z głębokim poważaniem. (—) H. Halpern.

Z powyższego dopisku wiadać, że wolnomysłiciel lubelski Halpern jest w stałym kontakcie z towarzyszem Kuzmichem z Charkowa. Niedawno warszawski organ wolnomysłiceli, w obawie zapewne przed czujnością władz bezpieczeństwa, wypierał się kontaktu z Sowietami. Czy po ujawnieniu powyższego dokumentu w dalszym ciągu będzie twierdził, że wolnomysłiciele polskich „nie łączą” z bolszewikami?

Jak się robi „zachwyty” zagranicą

Prasa „sanacyjna” od czasu do czasu powołuje się na pochwały, które pod adresem obecnego systemu w Polsce ukazują się w niektórych, zazwyczaj mniej znanych pismach zagranicznych. Kto orientuje się w zagranicznych stosunkach prasowych wie, gdzie jest źródło tych zachwyty. Zwykle zresztą wypadają one w formie dość kompromitującej.

Ostatnio obóz pomajowy skwapliwie cytował słowa uznania pod adresem rządu p. Sławka, jakie miały się ukazać w „Timesie” na „naczelnem” miejscu. Tymczasem katowicka „Polonia” wykryła, że uwagi owe bynajmniej nie ukazały się na naczelnem miejscu, natomiast „włóczono je pomiędzy spis rzeczy, w którym nie zostały uwidocznione, i między drobne wiadomości.

Jednocześnie Polska Agencja Telegraficzna zupełnie przemilczała opis w „Timesie” ostatniego przesilenia w Polsce, w czasie którego zdaniem angielskiego korespondenta większość sejmowa została „ocyganiowana” (bomboozled).

POLSKIE PERFUMY MAJOLA

PERFUMY

MAJOLA

nie ustępują najlepszym

zagranicznym

I są ozdobą wytwornej toalety.

Z różnych zapachów polecamy subtelne i delikatne:

BELLA, TRIUMF, PARISIA, NARCYZ I BEZ

skiego korespondenta większość sejmowa została „ocyganiowana” (bomboozled). A cała historia tworzenia gabinetu przez dra Szymańskiego, „który nie miał żadnego doświadczenia w kierunku rządzenia”, nazwana jest w artykule „prawdziwą komedią tworzenia rządu”.

Ostatnie zdanie „Timesa” brzmiało:

„Marsz. Piłsudski żąda dyscypliny i posłuszeństwa, gdy tymczasem sztuka rządzenia w ustroju konstytucyjnym wymaga raczej mocy przekonującej, taktu i siły atrakcyjnej, niż śmiałej decyzji i stanowczego rozkazodawstwa”.

Tak wygląda „rzeczywista rzeczywistość” w prasie zagranicznej.

Organizacje żydowskie w Polsce

W ostatnim numerze pisma „Sprawy Narodowościowe” znajduje się artykuł I. Bornsteina p. t. „Żydowskie organizacje gospodarcze w Polsce”, któremu warto się przyjrzeć bliżej.

Autor stwierdza, że w Polsce niepodległej organizacje gospodarcze żydowskie z liczby kilkunastu przed wojną doszły do imponującej wprost cyfry 1400 w chwili obecnej. (Dane odnoszą się do 1. IX 1928 r.) „Liczba ta wyda nam się jeszcze większa, skoro sobie uprzytomnimy, że odnosi się do 80% miejscowości w Polsce, liczących ponad 300 Żydów.

Z przedstawionej przez autora tabelki wiadać, że w r. 1928 w Polsce istniało 498 związków kupieckich, (co drugie miasto posiada żydowski związek kupców); żydowskie związki drobnych kupców istnieją w 270 miejscowościach; najliczniejsze zaś są związki rzemieślników, liczące 594 oddziałów, w tyluż miejscowościach.

Największą ilość związków kupieckich liczy województwo warszawskie. To samo dotyczy związku drobnych kupców: pierwsze miejsce zajmuje tu województwo warszawskie, drugie lubelskie, najmniej zaś wojew. stanisławowski.

Najwięcej związków rzemieślniczych znajduje się w województwie kieleckim, drugie miejsce zajmuje województwo lubelskie, trzecie województwo warszawskie.

Z tablic, które publikuje autor, wynika, że zmysł organizacyjny żydowski objął najniżej nawet ośrodki. I tak — w 154 miasteczkach (liczą-

cych do 500 żydów t. zn. średnio 100 rodzin) mamy 30 związków kupieckich, 23 związki drobnych kupców i 46 związków rzemieślniczych.

Ogółem na terenie Polski znajduje się:

Związków kupców żydowskich 498 — nieżyd. 108.
Zw. drobn. kupc. żydowskich 270 — nieżyd. 14.
Zw. rzemieśl. żydowskich 594, — nieżyd. 222.

Przypomnieć musimy, że są to dane odnoszące się do r. 1928.

Według danych Centrali Związku Drobnych Kupców Żydów organizacja ta liczy 140.000 członków Centrala Związku Kupców liczy 60.000 członków, Związek Rzemieślników na terenie Rzeczypospolitej 130.000 członków.

Pozatem posiadają liczne organizacje kulturalno - oświatowe, dobroczynne, sportowe itd.

Program rządu?

Warszawa, 10. 4. (Tel. wł.) Z kół rządowych komunikują, że jeszcze przed świętami odbędzie się jedno posiedzenie Rady ministrów poświęcone aktualnym sprawom gospodarczym, poczem rząd ujawni program gospodarczy i środki zaradcze do walki z kryzysem. (w)

Agitacja za strajkiem rolnym

Lwów, 10. 4. (PAT.) Przytrzymało pod zarzutem założenia komitetu, mającego kierować strajkiem rolnym na terenie pow. stanisławowskiego — 10 osób, pochodzących z Czerniejowa tego powiatu.

Grype, kaszel i brachit uleczysz systematycznym pić szczawnik wód kruszcowych „Stefana” i „Józefiny”. Choroby żołądka i przemian, materji usuniesz szczawnik „Magdalena” i „Wanda”. Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. nw 766

Skinol

do przebarbowania
obuwia

ap 9792

P. Car odpowiada

Warszawa, 10. 4. (Tel. wł.). — Na list otwarty wicedziekana stołecznej rady adwokackiej p. Nagórskiego do ministra Cara, p. Car odpowiada w warszawskiej prasie „sanacyjnej”, że idzie bezwzględnie za Piłsudskim, podczas kiedy p. Nagórskiemu zaznacza, że się od Piłsudskiego odwrócił. P. Car nie daje żadnej odpowiedzi na pytanie, dlaczego przyjął nielegalną nominację na generalnego komisarza wyborczego, twierdzi tylko, że w tym charakterze nie popełnił niczego nielegalnego. W sprawie zaś dekretu prasowego twierdzi, że był on „liberalniejszy” od ustawodaw-

stwa prasowego przedwojennego. O owocach tego „liberalnego” dekretu i o „liberalizmie” rządu w stosunku do sądów p. Car milczy; twierdzi zato znowu, że w sprawie niezniesienia dekretu mimo uchwały Sejmu zdania były podzielone. P. Car odwraca się z patosem od Sejmu i wskazuje konieczność dania Polsce nowego ustroju, ale jakiego i na jakiej drodze, o tem znowu milczy.

Odpowiedź p. Cara jest podłana sosem pseudosentymentu, podczas kiedy wiadomo, że cała jego działalność jest brutalnym zaprzeczeniem wszelkiego uczucia.

Sprawa Jakubowskiego

Zależność sędziów meklemburskich

Berlin, 9. 4. (PAT.) Na rozprawie w Neustrelitz przemawiał oskarżyciel prywatny, występujący jako zastępca rodziców Jakubowskiego, dr. Brandt. Powołał się na ostrzeżenie, jakie skierowano do niego jeszcze przed 3 laty, kiedy zajął się sprawą Jakubowskiego. Wówczas go ostrzegano, że wszelkie starania o zniesienie wyroku śmierci, napotkać muszą na wielkie trudności. Zwracano mu uwagę, że prezydent sądu krajowego Meklemburg — Strelitz, który odegrał tak smutną rolę w pierwszym procesie przeciwko Jakubowskiemu, dziś

jeszcze wywiera wpływ nieograniczony na sądownictwo krajowe i wobec tego trudno przypuścić, aby urzędnicy sądowi meklemburscy chcieli działać przeciwko swemu przełożonemu.

Sąd przysięgłych — mówił dr. Brandt — musi wypowiedzieć się wyraźnie, czy uznaje Jakubowskiego winnym, czy też nie. Nie wystarczy ograniczyć się do wypowiedzenia opinii, czy Jakubowski w tej, lub innej formie mógł brać udział w zbrodni. Zeznania oskarżonych nie dają żadnej podstawy do wydania wyroku, skazującego Jakubowskiego.

Bank Międzynarodowy

Berlin, 10. 4. (PAT.) W wyniku rozmów, prowadzonych między bankierem amerykańskim Lamontem a przyszłym dyrektorem Banku Międzynarodowego Quesney'em — pożyczka międzynarodowa w wysokości 300 milionów dolarów oddana będzie do subskrypcji w ostatnich dniach maja r. b. Między 20 a 30 kwietnia — państwa, biorące udział w utworzeniu Banku

Międzynarodowego, wezwane zostaną do wpłacenia przypadających na nie udziałów na rzecz kapitału zakładowego. Otwarcie Banku nastąpi na uroczystem posiedzeniu dyrektorów Banku, zapowiedzianem na dzień 1 maja, poczem banki krajów zainteresowanych w emisji będą zaproszone na konferencję.

Biskupi polscy na kongresie euchar. w Kartaginie

Warszawa, 10. 4. (PAT.) Na międzynarodowy kongres eucharystyczny w Kartaginie wyjeżdżają z Polski z pośród episkopatu ks. kard. Prymas, ks. biskup Przemyślański z Siedlec, ks. biskup Okoniewski z Pelplina, ks. biskup Łukomski z Łomży. Z Warszawy wyjeżdża ks. prałat Fajęcki radca kuryi metropolitalnej w towarzystwie ks. prałata Radkowskiego.

Ojciec święty ustanowił kardynała legatą, który będzie reprezentował go na kongresie. Ze względu na fakt, że kongres odbywać się będzie na terytorjum Francji, kardynałem legatem będzie najprawdopodobniej któryś z purpuratów Francuzów.

Poza sekcjami francuską i włoską, kongres Kartagiński będzie miał sekcję hiszpańską, polską i maltańską.

Uczestnik porwania Kutiepowa poznany?

Paryż, 10. 4. (Radio wł.) „Journal” donosi, że adwokat Grandcollo, który widział zbrodniarzy, uprowadzających w samochodzie generała Kutiepowa, rozpoznał jednego z nich na fotografii, umieszczonej przez pewien dziennik paryski. Była to podobizna kierownika paryskiej „czeki” Janowicza. Grandcollo twierdzi z całą stanowczością, że jest to ten sam mężczyzna, który kierował widziannym przez niego samochodem.

Echa awanturniczej wyprawy

Hamburg, 10. 4. (Tel. wł.) W procesie statku „Falke”, zawikłanego w rewoltę wenezuelską, sąd rozpoczął dzisiaj przesłuchanie oskarżonych. Z zeznań Prenzlaua wynika, że zadaniem jego było przeprowadzić transport broni do portów wenezuelskich pod flagą niemiecką. Za to otrzymać miał półtora miliona marek, z czego 500 tysięcy po przybyciu transportu do Wenezueli. Kapitan statku Zipplet zeznaje, że wiedział o tem, że na pokładzie jest ładunek broni, nie widział w tem jednak żadnego przestępstwa. Rewolte, jaka wybuchła w czasie postoju w Gdyni, załagodzono obietnicami podwyżki wynagrodzeń. W ogniu

krzyżowym pytań przyznał wreszcie Prenzlau, że portem końcowym wyprawy „Falke” była miejscowość Blanquilla. Prenzlau wyznał następnie, że tak on, jak i kapitan wraz z całą załogą — byli poinformowani o rewolucyjnym charakterze wyprawy, zaprzeczają jednak twierdzeniu, jakoby użył podstępów wobec załogi, aby ją wyzyskać dla celów rewolucyjnych wenezuelskiego generała Del Gado.

Krażownik niemiecki koło Pilawy

Gdańsk, 10. 4. (Tel. wł.) Na wysokości Pilawy, w Prusach Wschodnich, zjawił się największy niemiecki krażownik „Koeln”, który wizytę swoją w tej części Bałtyku tłumaczy koniecznością przeprowadzenia prób szybkości.

Krażownik „Koeln” opuszczony na wodę Wilhelmshafen w dniu 15 stycznia br., miał zrazu zatrzymać się w Gdańsku, ale podobno nie otrzymał od wysokiego komisarza potrzebnego zaproszenia. K.

Prześladowanie religji w Rosji

Citta del Vaticano, 10. 4. (PAT.) Według statystyki, nadesłanej z Rosji sowieckiej do Watykanu, rząd sowiecki w 1929 r. zamknął 359 kościołów katolickich i prawosławnych, 78 klasztorów, 51 synagog i 38 meczetów.

Wybuch w fabryce

Lwów, 10. 4. (PAT.) W fabryce „Towarzystwa Budowy Maszyn Młynskich” przy ul. Janowskiej nastąpił wybuch zbiornika z tlenem, skutkiem czego 4-ch robotników odniosło ciężkie rany.

Walka z przemytnictwem

Katowice, 10. 4. (PAT.) Kiedy na przejściu granicznym koło Michałowic przemytnik Piotr Paluch nie zatrzymał się na wezwanie strażnika, strażnik celnym strzałem położył go trupem na miejscu. Tego samego dnia na przejściu koło Szarleju postrzelony został zawodowy przemytnik Franciszek Milas.

Aresztowanie komunistki

Wilno, 10. 4. (PAT.) Aresztowano tutaj Stanisławę Turkiewiczównę, która przemyciła broszury komunistyczne i prowadziła akcję antypaństwową wśród uczniów zakładów naukowych w Wilnie.

Za nielegalne przekroczenie granicy

Zbąszyń, 10. 4. (Tel. wł.) Władze niemieckie odstawiły do Zbąszynia 10 obywateli polskich, którzy brali udział w kongresie chłopskim w Berlinie, nie mając paszportów. Ze Zbąszynia odstawiono ich w sobotę do Warszawy, gdzie zostali przesłuchani. Są to właściciele domków lub ziemi od 1 morgi do 4 ha. Będą odpowiadali za nielegalne przekroczenie granicy.

Pożar tartaku

Lwów, 10. 4. (PAT.) Tartak w Zwierzyncu obok Turki padł pastwą pożaru. Spaliła się hala maszyn i urządzenia tartaczne wartości około 20 tys. dol. Pożar powstał wskutek podpalenia przez nieznanych sprawców.

Stypendjum im. Chodźki

Warszawa, 10. 4. (PAT.) Komitet Stypendjalny imienia Tyburcego Chodźki ogłasza konkurs na stypendja jego imienia dla młodzieży męskiej, uczącej się w kraju w szkołach wyższych i średnich, każde stypendjum w sumie od 1 — 2.000 zł rocznie. Pierwszeństwo mają należący do rodziny Chodźków, a następnie z nimi spokrewnieni, w razie zaś braku jednych i drugich, synowie niezamożnych rodzin, pochodzących z b. gubernji wileńskiej — chrześcijańskiego wyznania. Podanie należy składać do 1-go października rb. w rektoracie Uniwersytetu Warszawskiego.

Program finansowy rządu Rzeszy

Berlin, 10. 4. (PAT.) Na konferencji, jaka odbyła się wczoraj w późnych godzinach wieczornych między gabinetem Rzeszy i przywódcami stronnictw, popierających rząd dr. Brueninga, doszło do porozumienia w sprawie programu finansowego. Porozumienie to, oparte na wniosku kompromisowym, przyjęte zostało przez przedstawicieli wszystkich stronnictw koalicji rządowej z wyjątkiem bawarskiej partji ludowej, której frakcja jednocześnie kompromis odrzuciła. Wniosek kompromisowy przewiduje m. in. podwyżkę podatku od piwa o 50%. Dotychczas rząd projektował podwyżkę 85%. Wniosek kompromisowy wniesiony będzie na dzisiejszem posiedzeniu plenarnem przez frakcję koalicji rządowej. Bawarska partja ludowa zgłosi wniosek odmienny.

Impreza pacyfistów

Paryż, 10. 4. (PAT.) Prasa podaje wiadomość o zamierzonej w sierpniu wycieczce na pola bitew (z czasów wielkiej wojny) 10 tysięcy b. kombatanów niemieckich, którzy wraz z delegacją b. kombatanów francuskich mają zwiedzić Verdun Chemin de Dames, Arras i inne pobojoywiska, gdzie mają złożyć uroczystą przysięgę, iż dołożą wszelkich starań, aby wyraz „wojna” został wykreślony z ludzkich pojęć. Wycieczkę urządza niemiecki republikański „Reichsbanner”.

POPIERAJĄCIE OŚWIATĘ POLSKĄ wspomagając TCL w jego obecnym roku jubileuszowym!

Z powodu zejść w dzielnicy, gdzie mieszkają żydzi

Czytelnicy przypomną sobie, że z powodu skandalicznych wybryków Żydów lwowskich podczas zeszłorocznej procesji Bożego Ciała odbył się w Poznaniu protestacyjny wiec młodzieży akademickiej.

Niezależnie od tej manifestacji rzeczowej gromadziły się wieczorem grupy osobistości nieznanymi na ulicach Dominikańskiej i Żydowskiej, a żywiły awanturnicze słukły kilka szyb w bóżnicy i magazynach żydowskich. Interwenjowała policja.

W wyniku tych zejść ujęto kilku sprawców, którzy wczoraj stanęli przed sądem. Oskarżonych było razem 18. — Rozprawie przewodniczył dr. Cyprjan. Wobec małego materiału dowodowego, skazano tylko Tomasza Pukackiego i Wacława Janowskiego, każdego na pół roku więzienia. Karę zawieszono na przeciąg 3 lat.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 10 kwietnia 1930. Na dzisiejszej giełdzie tendencja nie uległa żadnej zasadniczej zmianie. Z pap. procent. wzgl. lokacyjnych poszukiwano nadal 5 proc. poz. konwers. po 54 proc. i zauważono większy popyt na 4 proc. listy zast. konw. ziemskie po 42,50

do 43 proc., natomiast oddawano 8 proc. listy dolarowe Pozn. Ziem. Kredyt. po 94,25 proc. (przy dew. 8,90). Mniejsze ilości poz. inwestycyjnej handlowano po 118,50 — 6 proc. listów żytnich nie można było ułożyć po 22,—.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych poszukiwano silnie Bank Polski po 168,—. Poza tem robiono transakcje Cegielskim po 45,— i R. Mayem po 72,—, zaś o Lubań dopytywano się po 43,— i wyżej lecz bez oddawców.

Cedula urzędowa z dnia 10 kwietnia 1930 r.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 54% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 94,25% O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 42,50—43% P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 168,— P.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Cegielski H. I em. zł. 45,— +
Dr. Roman May I em. zł. 72,— +
Tendencja: Bez zmiany.

Kurs złotego. Dziś rano notowano w obrotach nieoficjalnych kurs do'ara w Warszawie 8.90 1/4 zł, w Gdańsku na Warszawę 8.90 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski. oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach 212,48 do 212,78 zł, gotówką 212,08 z; za 100 guld. gd. w dewizach 173,10 do 173,36 zł, gotówką 172,76 zł.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 10. 4. 1930.

Waluty	Gotówka	
Dolary St. Zjed. tr.: 8,90 sp.: 8,92 kup.: 8,88		
Dewizy:		
	trans	sprzed. kup.
Belgia	124,53	124,84 124,22
Holandja	358,30	359,20 357,40
Kopenhaga	238,85	239,45 238,25
Nowy Jork	8,90,8	8,92,8 8,88,8
kabel	8,92,1	8,94,1 8,90,1
Londyn	43,39	43,50 43,28
Paryż	34,93 1/4	35,02 1/2 34,85
Praga	26,41 1/2	26,48 26,35
Szwajcaria	172,86	173,29 172,43
Wiedeń	125,69	126,00 125,38
Włochy	46,77	46,89 46,65

Tendencja niejednolita.

Papiery państwowe i obligacje:			
4% poz. inwest.		122,75	122,25
5% poz. premj. dol.		75,75	75,50
5% poz. konw.			55,00
5% poz. kol. konw.			51,00

Akcje w złotych:		
Bank Polski		168,25—168,00
Bank Handlowy		0,00—117,00
Bank Powsz. Kred.		97,00—102,00
Starachowice		0,00—20,50
W. T. F. Cukru		00,00—27,50
Wysoka		0,00—139,50
W. T. „Vegla”		0,00—54,00
Lilpop		0,00—25,50
Ostrowieckie Zakłady		68,00—69,00
Haberbusch		108,00—109,00
Koleje dojazdowe		0,00—17,00
Sila i Światło		97,00—102,00

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1 000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, 10 kwietnia 1930.	
Pszenica march. od st. załad.	
76-77 kg. przeciętn. jakości	263,00—266,00
Tendencja	mocniejsza.
Zyto march. od stacji załad.	
72 kg. przeciętn. jakości	163,00—165,00
Tendencja	slabsza.
Owies march. od stacji zał.	156,00—166,00
Tendencja	slaba.
Jęczmień browarowy	190,00—202,00
Tendencja	spokojna.
Jęczmień pastewny i przemysłowy	180,00—189,00
Tendencja	spokojna.
Maka pszenna	29,50—37,50
Tendencja	utrzymana.
Maka żytnia	23,75—27,00
Tendencja	utrzymana.
Ospa pszenna	10,25—11,00
Tendencja	utrzymana.
Ospa żytnia	10,50—11,25
Tendencja	utrzymana.
Groch Victoria	23,00—28,00
Groch dr. jadalny	19,00—23,00
Groch pastewny	18,00—19,00
Peluszka	17,00—19,00
Bób polny	15,50—17,00
Wyka	20,00—22,50
Łubin niebieski	14,50—16,00
Łubin żółty	20,00—22,50
Makuch rzepakowy	15,00—15,50
Makuch lniany	19,00—19,50
Wytłoki suche	07,20—07,50
Srót Soja	16,00—16,60
Płatki ziemniaczane	15,50—16,00
Seradela nowa	32,00—35,00
Ziemniaki jadalne białe	1,40—1,70
Ziemniaki jadalne czerwone	1,50—1,90
Ziemniaki jadalne żółte	2,30—2,70
Ziemniaki fabryczne w fg.	0,00—0,07
Ogólna tendencja	spokojna.

Notowania złotego w Berlinie	
z dnia 10. 4. 1930.	
Wyplaty na Warszawę	46,85—47,05
Noty wielkie	46,70—47,10

Kosznika Mydła Toaletowe przetłuszczone

P. 9678-63.175

Walne zgromadzenie akcjonariuszy Banku Zw. Spółek Zarobk. w Poznaniu

Dzisiaj o godzinie 11 rano rozpoczęło się w sali posiedzeń gmachu Banku Związku Spółek Zarobkowych przy placu Wolności walne zgromadzenie akcjonariuszy. Zebranie zajął prezes rady nadzorczej Banku p. Seweryn Samulski. Po zagajeniu zebrania przewodniczący zlecił głos p. dyr. Brzeskiemu, który przedstawił ogólne sprawozdanie z działalności Banku na tle całokształtu stosunków gospodarczych.

W stanie interesów Banku Związku Spółek Zarobkowych odzwierciedliły się z całą dokładnością ogólne warunki gospodarcze, wpływające depresyjnie na rozwój gospodarstwa narodowego. Złożyły się na to w pierwszym rzędzie trudności rolnictwa, skutkiem niskiej rentowności gospodarstw rolnych, co znowu w długim łańcuchu przyczyn i skutków wpłynęło na częściowe unieruchomienie przemysłu, zeszywnienie rynku pieniężnego i długi szereg trudności, które przeżywa polski organizm gospodarczy. Wszystkie te ujemne okoliczności wymagały w transakcjach bankowych wielkiego skupienia i daleko sięgającej ostrożności. Ogólnie to stosowano przede wszystkim przy podejmowaniu nowych interesów. Mimo wszystko Bank nie uszczuplał z tych przyczyn swojego zainteresowania dla tych dziedzin życia gospodarczego, których konieczne zaspokojenie wymagało szybkiej interwencji. Szczególny nacisk kładziono na łagodzenie przesilenia w rolnictwie, udzielając ulatwień kredytowych organizacjom i przedsiębiorstwom, trudniącym się eksportem zboża. Poza bezpośrednią akcją kredytową, wymagającą stałej wielkiej ogólności, Bank podjął się nowej emisji akcji przedsiębiorstw, związanych z rolnictwem, mianowicie Centrali Rolników, Związku Centrali Maszyn oraz Poznańsko-Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń.

Cyfra bilansowa pozostała poza drobnymi odchyleniami na poziomie zeszłorocznym, stwierdzając niejako ogólną politykę bankową. Obrót ogólny Banku wyniósł w ciągu roku sprawozdawczego 9.837.904.754,81 zł, suma zaś bilansowa 280.614.610,23 zł, ogólny przyrost wkładów w roku sprawozdawczym wyniósł 10.949.500 zł i to wyłącznie dzięki dopływowi wkładów terminowych, które wzrosły o ca. 16 milionów zł, podczas gdy pozostałości w rachunkach bieżących jak również wkłady bezterminowe uległy pod koniec roku zmniejszeniu o ca. 5 mil. zł. Ogólna suma wkładów pod koniec ub. r. dochodziła do 140 mil. zł; z sumy tej dwie trzecie przypadają na wkłady terminowe. Wśród bankowości polskiej Bank Związku Spółek Zarob-

kowych dzierży prym cyfrą depozytów.

Suma kredytów, udzielonych za pośrednictwem dyskonta wekslowego i rachunku bieżącego wynosi 170.710.974,71 zł, wykazując w porównaniu z ub. rokiem wzrost o ca. 6 mil. zł. Redyskont weksli wyniósł 37.335.810,13 zł i jest o 7 i pół mil. zł mniejszy niż w roku poprzednim. W stosunku do sumy 111.809.485 zł weksli zdyskontowanych stanowią redyskont w roku sprawozdawczym 43,4 proc. podczas gdy w roku poprzednim odsetek weksli redyskontowanych wynosił 41,4 proc.

Koszty handlowe Banku, podatki i świadczenia socjalne, stanowiły 93 proc. sumy wpływów z tytułu odsetek i prowizji, (wpływy: 11.779.121,08 zł wydatki: 10.962.405,32 zł). Czysty zysk normalnych operacji bankowych już po potrąceniu odpisu na dłużników oraz amortyzację ruchomości i nieruchomości stanowi kwotę 1.724.658,70 zł. Ze sprzedaży nieruchomości uzyskano nadwyżkę w sumie 736.572,32 zł.

Bank szedł tradycyjną linią popierania zorganizowanej spółdzielczości w związkach spółdzielczych, które dzięki solidnemu oparciu finansowemu, zdobywają z roku na rok silniejsze podstawy. Wyrazem siły spółdzielczości zjednoczonej w Unii Związków Spółdzielczych był imponujący zjazd, który odbył się w Poznaniu podczas Powszechnej Wystawy Krajowej.

Podziału zysków dokonano w ten sposób, że z sumy 1.716.992,26 zł wydzielono: do funduszu zapasowego 10 proc. — 171.699,22 zł. Na dywidendę w wysokości 4 proc. przeznaczono 800 tys. zł. Z pozostałej kwoty 10 proc., czyli 74.529,30 zł przypada na tantiemę dla rady nadzorczej, 3 proc. na superdywidendę dla akcjonariuszów od kapitału zakładowego 20 mil. zł, co stanowi 600 tys. zł. Ponadto przełano do funduszu zapasowego 57.365,96 zł. Pozostałość w kwocie 13.397,78 zł przeniesiono na rok 1930.

Pod koniec sprawozdania p. dyr. Brzeski wystąpił przeciw kursującemu od dłuższego czasu pogłoskom na temat procesu, toczącego się między rządem amerykańskim a Bankiem w sprawie rzekomego pokrzywdzenia amerykańskich akcjonariuszy Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Po sprawozdaniu p. dyr. Brzeskiego referował z ramienia rady nadzorczej jej sekretarz, p. dyr. Weiss oraz kurator Banku, p. patron Seydlitz.

Gdy to piszemy dyskusja, która w pewnych momentach przybiera ożywiony charakter, trwa nadal. Dalszy ciąg przebiegu walnego zgromadzenia podamy jutro.

W projekcie, przyjętym przez Senat amerykański, przewidziane jest dodatkowe cło od wyrobów z włókna bawełnianego krótkiego; w ten sposób Ameryka chce zmusić zagranicę do używania tylko bawełny amerykańskiej.

W Niemczech opinia gospodarcza jest silnie zaniepokojona polityką celną Ameryki. „Vossische Zeitung” uważa, że państwa europejskie powinny wspólnie przypomnieć Stanom Zjednoczonym ich moralne zobowiązania wynikające z traktatów handlowych, i wskazuje na to, że nikt jeszcze dotychczas nie zdecydował się wycofać Stanom Zjednoczonym traktatu handlowego. L. K.

Echa „imieninowe”

Międzychód, 9 kwietnia.

Kto czytał w „Orędowniku Międzychodzkiem” z dnia 27 z. m. opis urzędzonej tutaj z okazji imienin marsz. Piłsudskiego „galówki”, mógłby mieć według tego opisu, że ludność tujejsza poprosiła... nie posładała się z radości. Rzeczywistość jednak wyglądała nieco inaczej.

Zmobilizowano na ten obchód wszystko, co było do zmobilizowania: urzędników, kolejarzy, pocztowców,

szkoły. „Strzelca” itd. Tego ostatniego widziano przeważnie w podsztych wiatrem „dreliszkach”; przytem paski miało wielu dawne niemieckie, więc i spinki były po części z napisem „Gott mit uns”. Niemcy tutejsi, patrząc na to, dawali sobie nawzajem wiele mówiące znaki oczami. Powstańcy i Wojsacy w defiladzie nie brali udziału.

Obywatelstwo tutejsze naogół niewielki brało w tem wszystkim udział. Chorągiew wywieszał tylko ten, kto w jakikolwiek sposób czuł się do tego zniewolony. Nadmienić warto także o tem, co zasło w miejscowym Bractwie Kurkowym, a o czem w osobnym oświadczeniu w tym samym numerze „Orędownika Międzychodzkiego” z dn. 27 bm. rozwiódł się p. Br. Duchnicki, b. major i prezes Bractwa Strzeleckiego. Wynika z tego oświadczenia, iż usilnie pragnął on udziału Bractwa w obchodzie imieninowym, a ponieważ pragnienie to pozostało przez Bractwo nieuwzględnione, więc uważał to za dowód niezaufania i złożył urząd prezesa.

Zatem nie ze wszystkim było tak, jak pisał półoficjalny organ powiatowy. Niezależna część społeczeństwa całkiem niedwuznacznie zaznaczyła swe stanowisko krytyczne wobec narzuconej „galówki”. S w ó j.

Walny zjazd włościanek

W obronie wychowania religijnego w szkole — Uroczyste nabożeństwo — Obrady w sali Ogrodu Zoologicznego — Drugi dzień zjazdu

We wtorek rozpoczął obrady w Poznaniu dwudniowy zjazd włościanek, który ściągając do naszego miasta niezliczone rzesze delegatek z całego województwa. Zjazd poprzedziła uroczysta msza św. w kościele Serca Jezusowego na Jeźcach. Krótko przed godz. 12 w południe obszerna sala Ogrodu Zoologicznego zapelniała się delegatkami prawie po brzegi. Obliczono ponad 700 obecnych. Punktualnie o naznaczonej godzinie zjazd otwiera patronka kółek włościańskich p. Niegolewska, wygłaszając krótkie przemówienie o doniosłości obrad walnego zjazdu. Ponadto powitała przedstawicielki władz wojewódzkich, Izby Rolniczej, prasy, p. Krzyżagórska z Nar. Org. Kobiet, p. Zofję Rzepecką z Zw. Kat. Polek, p. Zdanowską z Warszawy, hr. Brezinę, delegatki bratnich organizacji kobiecych w Poznaniu oraz licznie zgromadzonych członków i gości. Przewodnictwo walnych obrad powierzono patronce p. Niegolewskiej, która poprosiła do stołu prezydjalnego kilka pań z Poznania oraz szereg delegatek z okolicy.

Po dokonaniu czynności formalnych przystąpiono do porządku dziennego. Pierwsza zabrała głos przewodnicząca p. Niegolewska, składając obszernie sprawozdanie z działalności kółek. Żywotność poszczególnych kółek systematycznie wzrasta. Z kolei referentka przystąpiła do sprawozdania kasowego.

Następne punkty porządku obrad były wypełnione referatami. Dr. Grabka z Poznania mówiła n. t. „Zwalczania gruźlicy” a p. Zabłocka z Centr. Komitetu hodowli drobiu w

Warszawie „O hodowli drobiu w gospodarstwie włościańskim”. Nad ciekawymi referatami wywłazała się obszerna dyskusja. W wolnych głosach poruszano sprawy organizacyjne. Owocne obrady zakończono następującymi rezolucjami:

Zebrane włościanki wielkopolskie w liczbie około 700 osób na jedynastym walnym zjeździe domagają się od ciał ustawodawczych:

1) W wychowaniu publicznym nie wolno dzieciom narzucać kierunku bezwyznaniowego, nauczyciele propagujący go winni być usunięci.

2) Każda szkoła winna mieć zapewnioną dostateczną opiekę religijną.

3) Winny być wydane ustawy i rozporządzenia, tepiace pod groźbą surowych kar wszelką pornografię, szerzoną czy w słowie i piśmie, czy w obrazkach i kinach.

Druga rezolucja obejmuje wskazania w kierunku podniesienia sprawności w organizacjach włościańskich.

Po zamknięciu posiedzenia uczestniczki zjazdu udały się do Teatru Nowego na „Dziecię szczęścia”. Po przedstawieniu zaś w godz. 18—20-tej odbyła się w sali Ogrodu Zoologicznego wspólna herbata.

W środę, jako w drugim dniu zjazdu, uczestniczki podzieliły się na dwie grupy. Jedną zwiedzała Poznań, druga zaś zaszła się z urzędzeniami w zakładzie dla głuchoniemych oraz zwiedziła fabrykę zapalek b-ci Stabrowskich. W godzinach popołudniowych i popołudniowych delegatki wracały w swe rodzinne strony. (tr.)

Groząca podwyżka cel w Ameryce

Podczas gdy Europa obmyśla sposoby unieruchomienia cel i ewentualnej ich obniżki, Stany Zjednoczone zmierzają tymczasem coraz wyraźniej do podwyższenia taryfy celnej, wychodząc z założenia, że cła są ich sprawą wewnętrzną i że nie mogą być nietylko przedmiotem umów wielostronnych ale że wogóle nie mogą być unieruchamiane nawet w dwustronnych traktatach handlowych.

To też gdy w roku ubiegłym projekt rewizji taryfy celnej Stanów Zjednoczonych wywołał burzę protestów ze strony całej Europy, Stany Zjednoczone pominęły te protesty milczeniem i sprawa rewizji poszła zwykłym trybem, aż wreszcie w początkach marca r. b. projekt rewizji przeszedł w Senacie 53 głosami przeciwko 31. Projekt Senatu nie idzie tak daleko w kierunku protekcyjnym, jak pierwotny projekt rządowy, w każdym razie zwykły cel są takie, że przy dotychczasowym poziomie wwozu dochody z cel będą o blisko 100 mil. dolarów większe, niż dotychczas.

Projekt, przyjęty przez Senat, który musi jeszcze przejść przez mieszaną komisję obu izb dla ostatecznego uzgodnienia, zawiera trzy postanowienia

którym przeciwni są demokraci: 1) o premjach wywozowych dla rolników, 2) o przekazaniu kongresowi prawa zwyczajki lub zniżki o 50 proc. niektórych cel, 3) o zarządzeniach antytrystowych, polegających na tem, że prezydent ma być obowiązany do zawieszania cel wwozowych, jeśli te pozwoliliby jednemu wytwórcy zdobyć monopol na rynku wewnętrznym.

Przypuszczalnie pierwsze i trzecie postanowienie upadnie, o ile rząd ustąpi w innych punktach. Jedno jest wszakże pewne, że mieszaną komisja tak samo nie zwróci uwagi na głosy zagranicy, jak to w swoim czasie zrobiła Izba posłów i Senat. Rząd Stanów zresztą jest przygotowany na to, że niektóre państwa europejskie odpowiedzą zwykłą cel na niektóre towary amerykańskie, np. na samochody.

We Francji ostatnio zareagował na grożącą zwykłą cel amerykańskich przemysłu tytulowy i koronkarski, zezbrojony w okręgu Calais, a zatrudniający około 70 tys. robotników. Zwołane w tej sprawie zebranie wystosowało telegram do p. Tardieu z prośbą o interwencję u rządu Stanów Zjednoczonych.

„Popisy” Radja Pozn.

Wczoraj wieczorem Radjo Poznańskie nie po raz pierwszy obdarzyło swych słuchaczy uwagami o piśmie naszym, które stały na zwykłym poziomie „inteligentnego dowcipu” tej instytucji.

Nie zbrakło też złej woli, bo dla nikogo tajemnicą nie jest stanowisko nasze w sprawie kinematografów i filmów, które przedstawione zostało z całą otwartością i stanowczością. Wiadomo, że w obecnym okresie decyzja i zmiana stosunków ujemnych zależna jest nie od czynników lokalnych, od tutejszych właścicieli teatrów świetlnych, lecz od centrali, i to od ministerjum spraw wewnętrznych i związkowej organizacji przemysłowców filmowych.

Zła wola Radja Poznańskiego nie jest dla nas zresztą nowością. Instytucja ta, której elementarnym obowiązkiem jest przestrzeganie bezstronności, wysługuje się jednostronnością „sanacji moralnej”, co zaznaczyło się szczególnie jaskrawo w okresie wyborów, z okazji galówek „imieninowych” i t. p.

Apelujemy do władzy nadzorczej Radja Poznańskiego, by tym stosunkom kres położyła.

12-letnia morderczyni
Berlin, 10. 4. (Tel. wł.). „Vossische” donosi z Saarbruecken, że e-

skarżona o zamordowanie 3-letniej Marji Schoelters, 12-letnia Katarzyna Rieffer przyznała się do morderstwa. W ciągu dalszych zeznań Riefferówna przyznała się, że poza tem dokonała jeszcze wiele innych zbrodni, których dopuściła się na nieletnich dzieciach na tle seksualnym.

Odmiadżanie naskórka.

Uwielbienie dla piękna kobiety wypływa się w kulcie jej duchowych właściwości kobiecych, tudzież harmonii cech prawidłowej cery. Rzadko atoli napotyka się dziś na całokształt zalet normalnej cery, a przyczyna smutnego tego objawu tkwi przeważnie w nieracjonalnym doborze i niestosownym zastosowaniu preparatów kosmetycznych do zapobiegawczego pielęgnowania urody. Wszak prawidłowa cera nie wymaga ani ożywiania, ani też odtuszczenia, lecz wyłącznie zapobiegania twardnieniu naskórka, celem odświeżania soczystej, młodocianej warstwy komórek. Zimna woda sprzyja twardnieniu naskórka, również słońce, gliceryna, waselina, pudry metaliczne oraz kremy z zawartością nadmiaru wody przyspieszają marszczenie się skóry, zwłaszcza ostatnie, jako podkład pod puder stosowane. Myć należy przeto gorącą wodą i otrybkami migdałowem Dra Lustra, po powleczeniu twarzy na 10 minut przed umyciem — kremem „Mira” Dra Lustra. Do stałego zmłakczania naskórka nadaje się znakomicie: puder egzotyczny Dra Lustra.

Tw 1389 Dr. Z. B.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Wobec projektu podwyżki komornego

Jak donosiliśmy, czynnik rządowy opracowywał projekt noweli do ustawy o ochronie lokatorów. Nowela zmierza do wyłączenia z pod działania wspomnianej ustawy lokali 7-mio i więcej pokojowych, o ile w lokalach takich liczba zamieszkałych osób jest mniejsza od liczby pokoi. Wzrost czynszów wyjść ma na dobro właścicielom kamienic.

W sprawie tego projektu ustawy ukazał się w „Gazecie Polskiej”, organie czołowym prasy sanacyjnej, artykuł p. t. „Niebezpieczny precedens”, w którym autor, p. K. S., o ustawie chroniącej lokatorów, wyraża się w sposób następujący:

„Jest to ustawa przestarzała, anachronizm z epoki wojenno-inflacyjnej. Istotny sens tej ustawy — zrównanie komornego z powojennym — przedwojennego został wypaczony dzięki spadkowi złotego w latach 1925/26. W ten sposób, zamiast 100 proc. czynszów przedwojennych, mamy dzisiaj czynsze 58 procentowe. Słuszne byłoby przeto ustawowe wyrównanie skutków dewaluacji złotego i ten postulat jest nadal aktualny, aczkolwiek chwila obecna niewątpliwie mało nadaje się do jego realizacji”.

Rejestrujemy powyższy głos pisma sanacyjnego jako symptomatyczny dowód przebudzenia się zdrowego sensu w tych, którzy tyłu sztuczniemi, niezyciowemi praktykami hamowali i hamują swobodny rozwój życia gospodarczego i społecznego. Pan K. S. spostrzega, że skutki obowiązywania przestarzałych norm ustawy o ochronie lokatorów są natury zarówno społecznej i gospodarczej. Mianowicie dzięki niskim czynszom lokator w domach korzystających z ochrony, płaci kilka lub kilkanaście procent swego dochodu, gdy tymczasem w domu nowym, na który ochrona rozciągać się nie może, komorne zabraloby mu kilkadziesiąt procent dochodu. Również w dziedzinie gospodarczej ustawa wywiera wpływ ujemny, cały bowiem zysk z ustawy czerpią lokatorzy, dla których zdewaluowane komorne stanowi — szczególnie w średnich mieszkaniach — dodatkowe, a niekiedy jedyne źródło dochodu. Nie właściciel domu, lecz lokator kapitalizuje rentę, a zjawisko to występuje jaskrawo przy t. zw. „odstepnem”.

Autorowi omawianego artykułu chodzi o to, aby ani właściciel domu, ani lokator starego domu nie znalazł się w korzystnym dla siebie położeniu: zdaniem pana K. S., nie można zgodzić się na zniesienie ochrony lokatorów wyłącznie w interesie grupy właścicieli, podobnie zresztą, jak nie można zezwolić na to, aby lokator czerpał zyski z niskiego komornego. Autorowi zależy na „wyrażeniu powiązaniu zagadnienia zwykły komornego w starych domach z zagadnieniem intensyfikacji budowy nowych domów”. Dlatego wspomniany projekt noweli, przeznaczający wzrost komornego w mieszkaniach ponad 7-pokojowych właścicielom kamienic, publicyście sanacyjny uważa za „niebezpieczny precedens”.

A teraz, nasza konkluzja. Co do ustawy o ochronie lokatorów, oddajemy głos panu Barrow, przedstawicielowi angielskich syndykatów robotniczych, który na międzynarodowym kongresie mieszkaniowym w Paryżu w r. 1928 wypowiedział:

„Popieranie niskiego komornego musi minąć, jako zjawisko anormalne, szkodzące rozwojowi całokształtu życia gospodarczego”.

Widzimy, że światły przedstawiciel interesów robotniczych wie, gdzie szukać rzeczywistego dobra tej klasy społecznej. Co się zaś tyczy nowego wyłączenia właścicieli kamienic, któreby panu K. S. się uśmiechało, jesteśmy zdania, że rozstrzygnięcie kwestji leży na skrzyżowaniu dwu postulatów ostatniego zjazdu przemysłowców budowlanych, a mianowicie:

1. Zjazd domaga się uroczystego stwierdzenia ze strony czynników państwowych, że własność miejska, jak własność wogóle, nie stanie się przedmiotem wyjątkowego prawodawstwa;

2. Zjazd wypowiada się za podwyższeniem czynszów w starych domach z przeznaczeniem części tych nadwyżek na budownictwo mieszkaniowe.

Rząd Rzeszy chroni rolnictwo niemieckie

Co będzie z postanowieniami traktatu handlowego?

Oficjalna korespondencja Landbundu ogłasza zasady, na których oparty został kompromis, zawarty we wtorek między Rzeszą a przywódcami stronnictw, zbliżonych do rządu w sprawie ustawy o ochronie rolnictwa.

Szczególne znaczenie dla przyszłego rozwoju rolnictwa niemieckiego przypisuje korespondencja pełnomocnictwu, jakie otrzymać ma minister rolnictwa do uregulowania cel na zboże w ten sposób, ażeby w razie dewaluacji marki niemieckiej ceny na żyto utrzymały się na poziomie stałym w wysokości 230 mk. za tonnę. Przez nadanie certyfikatów wwozowym ruchomego charakteru kompromis zmierza do zabezpieczenia ministrowi rolnictwa wpływu na kształtowanie i stabilizację cen rynkowych wszystkich gatunków zboża i roślin strączkowych. Elastyczność certyfikatów wwozowych umożliwia poza tem z większą łatwością regulowanie cen rynkowych na nierogaczynę.

Na szczególną uwagę zasługuje rozszerzenie systemu certyfikatów importowych na bydło i owce żywe oraz bity, jak również na przetwory z kartofli. Dla ochrony hodowli bydła minimalna cena orientacyjna na nierogaczynę podwyższona ma być z 70 do 75 mk. Wrazie spadku cen na nierogaczynę poniżej poziomu ceny orientacyjnej cło na nierogaczynę podwyższone będzie początkowo o 50 proc. t. z. do 27 mk. za podw. ctr. Trwać to ma tak długo, dopóki ceny na nierogaczynę nie osiągną wysokości 85 mk. Niezależnie od tego przewidziana jest dla ochrony cen rynkowych przeciwko dumpingowi ze strony zagranicy dalsza podwyżka cel do wysokości 36 mk. Wolny od cła kontyngent mięsa mrożonego będzie zniesiony. Restytuowany zostanie § 12 ustawy o oględzinach mięsa. Cło na jaja podwyższone ma być z 5 do 30 mk. Poza tem dla ochrony niemieckiej produkcji jaj zapowiedziany zostanie przymus stemplowania jaj. Również na drób bity cło zostanie podwyższone.

Obok dotychczasowych zarządzeń ochronnych dla niemieckiej hodowli buraków cukrowych wprowadzone mają być nowe cła na buraki cukrowe, zaś cło na wytloki buraczane będzie podwyższone. Podobnie na buraki pastewne wprowadzone będzie cło w wysokości 1 mk. od q metra. Stawki celne na konie polskie wynosić mają 150 mk. zamiast 30. Przewidziane jest poza tem podwyższenie cła na tytoń.

PODATKI I OPŁATY

(p) Kary za zwłokę i odsetki egzekucyjne. Izba przem.-handlowa w Warszawie zwróciła się w imieniu Zw. Izb przem. handlowych Rz. P. do ministra skarbu z memorjałem w sprawie obniżenia kar za zwłokę i odsetek egzekucyjnych. Wysokość kar za zwłokę od zaległości podatkowych wynosi obecnie 2 proc. miesięcznie, wysokość zaś kosztów egzekucyjnych — 5 proc. sumy zaległej. Izba warszawska, mając na uwadze obecny kryzys gospodarczy, prosi ministra skarbu o spowodowanie takich zmian w obowiązujących przepisach, aby: 1) kary za zwłokę od nieuiszczonych w terminie należności wynosiły nie więcej jak 1 proc. miesięcznie; 2) odsetki za odroczenie wynosiły nie więcej niż 8 proc. w stosunku rocznym; 3) aby koszty egzekucyjne stanowiły 2 proc. od sumy zaległej, nie więcej jednak niż 1000 zł.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Delegat Głównego Urzędu Statystycznego w Poznaniu. Główny Urząd Statystyczny rozesał do firm przemysłowych kwestionariusze, celem zebrania materiału statystycznego odnośnie do stanu gospodarczego przedsiębiorstw w r. 1929. Ponieważ kwestionariusze te ujęte są w sposób odmienny, niż kwestionariusze w latach ub. i wygotowanie odpowiedzi na nie nasuwa pewne trudności, przeto Główny Urząd Statystyczny przesyła specjalnego delegata, który w dn. 10, 11 i 12 bm. będzie przyjmował zainteresowane firmy, udzielając im potrzebnych w tej sprawie wyjaśnień i informacji. Izba przem.-handlowa prosi zainteresowane firmy, by w własnym interesie wysłały swych przedstawicieli w terminie wyżej podanym do gmachu Izby, gdzie, počawszy od godz. 10-tej, wspomniany delegat Głównego Urzędu Statystycznego będzie służył odnośnemi informacjami.

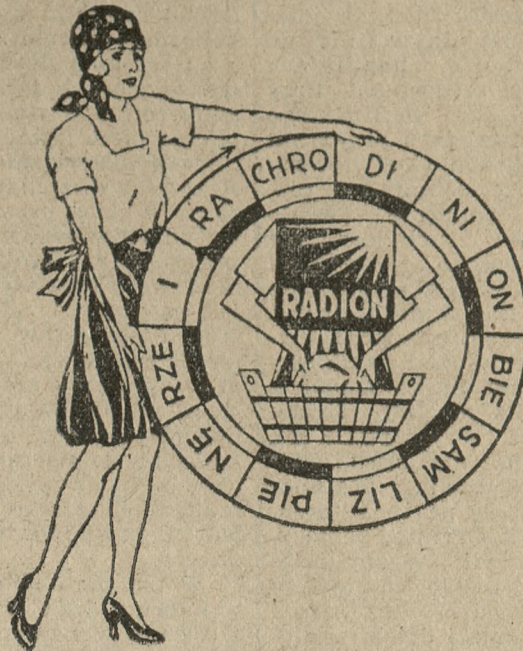
(k) Gdynia w I kwartale rb. W pierwszym kwartale rb. ruch w porcie gdyniskim wynosił 861 okrętów o 849 820 t. rej. netto. Obrót towarowy wynosił w tym okresie

RADION!

ZAGADKA!

Nagród za Zł. 40.000

przyniesie Wam rozwiązanie tej zagadki.

Z podanych w kole sylab należy ułożyć zdanie o Radionie. Poniższy kupon, po wypełnieniu, należy wyciąć, nakleić na kartę pocztową i przesłać pod adresem: Schicht Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1.

Rozwiązania nadsyłane na kartkach nieofrankowanych nie będą uwzględniane.

Nagrody: 3 pieniężne zł. 1000, 500 i 250, obrusy białe z serwetkami, chustki lniane, obrusy kolorowe z serwetkami, ręczniki lniane po 1/2 tuz., serwetki haftowane i kasetki Elida, w ogólnej ilości 5623, wartości zł. 40 000.

Uwaga: Dalsze karty (kupony), upoważniające do wzięcia udziału w konkursie, wydawane są bezpłatnie we wszystkich sklepach, które sprzedają Radion.

Rozwiązanie brzmi _____

Czy W. P. używa Radionu? _____

Czy test W. P. zadowolony z Radionu? _____

Imię i nazwisko _____

Adres _____

(Prosimy pisać wyraźnie) Nr. 114.

802 824,4 t., z czego na przywóz przypada 87 547,4, zaś na wywóz 715 277 tonn. W stosunku do pierwszego kwartału roku 1929 ruch w porcie gdyniskim wzrósł przeszło dwukrotnie, co w pewnej mierze tłumaczy się tem, iż w r. u., w ciągu prawie sześciu tygodni, Gdynia była zablokowana przez lody. Odnośne cyfry za pierwszy kwartał 1929 są następujące: statków 360, pojemność 307 688 t. rej. n., obrót towarowy 347 197,8 t., z tego przywóz 39 095,2 zaś wywóz 308 102,6 tonn. Jeżeli w ciągu całego bieżącego roku ruch w porcie gdyniskim utrzyma się na dotychczasowym poziomie, to roczny obrót towarowy osiągnie rekordowej cyfry 3 1/2 milionów tonn. (S. B.)

Z ZAGRANICY

(z) Sprawa eksportu nierogaczyny do Czechosłowacji. „Pravo Lidu” zastanawia się w związku z zawarciem polsko - niemieckiej umowy handlowej nad sprawą dowozu nierogaczyny z Polski na rynek czechosłowacki. Pismo dochodzi do wniosku, że następstwem tej umowy będzie zmniejszenie się eksportu polskiego do Czechosłowacji, co będzie wprawdzie korzystne dla rolnika czechosłowackiego, który nie mógł wytrzymać konkurencji z tańszą budowlą polską, ale też przyczyni się do podniesienia się cen na mięso wieprzowe w Czechosłowacji.

(z) Uprawa buraka cukrowego w Europie. Na podstawie szacunku biura statystycznego F. O. Licht w Magdeburgu powierzchnia zajęta pod uprawę buraka cukrowego w Europie, oprócz Rosji, wynosi w roku bież. 1 996 900 hektarów. W zestawieniu z 2 latami poprzedniemi cyfra przedstawia wzrost przestrzeni o 124 541 względnie 117 271 ha. Zmniejszoną powierzchnię, zajęta pod uprawę buraka cu-

krowego, wykazują Polska i Włochy. Wzrost uprawy tego płodu wykazuje Anglja. W Niemczech pod uprawę buraka cukrowego zajęto przestrzeń 465 000 ha. Także Czechosłowacja wykazuje wzrost o 32 782 ha, a Francja o 25 890 ha. W innych państwach przestrzeń uprawna nie uległa poważniejszym zmianom. Pomimo więc złego położenia w tej branży na rynku światowym, przemawiającego właściwie za ograniczeniem uprawy buraków cukrowych, należy się liczyć ze zwiększoną produkcją.

(z) O eksport nierogaczyny. W przyszłym tygodniu wznowione będą rokowania między polskim syndykatem dla eksportu nierogaczyny a komisjonerami wiedeńskimi w sprawie przedłużenia przymsu kontyngentowego. Komisjonerzy żądają zmiany dotychczasowych postanowień umowy w sprawie rozdziału kontyngentu. Rozdział ten przeprowadzał dotychczas polski syndykat eksportowy. Obecnie żądają komisjonerzy wiedeńscy, by rozdział kontyngentu przeprowadzany był nie w Polsce, lecz w Wiedniu przez interesantów austriackich.

(w) „Konjunktura Gospodarcza”. Zeszyt zawiera przegląd konjunktury gospodarczej w Polsce i zagranicą wraz z charakterystyką obecnego przesilenia gospodarczego oraz szereg artykułów. P. J. Poniatowski analizuje sprawę rozpiętości cen żyta i pszenicy. Artykuł p. W. Skrzywana informuje jakimi metodami Instytut usiłuje uchwycić wahania spożycia. Dla ha-dań inwestycjami gospodarczymi poważne znaczenie ma artykuł p. M. Kaleckiego o wskaźniku cen półfabrykatów inwestycyjnych. Teoretyczne dociekania w dziedzinie badania konjunktury referuje p. J. Wiśniewski. Zeszyt ten jest do nabycia we wszystkich księgarniach w cenie 2 zł.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Żydowska afera oszukańcza

Jak bracia Sulkowie zadomowili się w Polsce i wykorzystali łatwowierność ludzi dla swych nieczynnych poczyni

Przed niespełna dwoma miesiącami zamieściliśmy sensacyjną wiadomość o nagłym zniknięciu z Poznania sprytnych oszustów żydowskich braci Sulków, którzy po dokonaniu oszukańczych manipulacji zbiegli do Berlina.

Stwierdzonym został fakt, że jeszcze przed wojną istniała w Gnieźnie firma Abraham Sulke, handlująca węglem i nawozami sztucznymi. Przy boku sprytnego żydka berlińskiego wychowywali się dwaj jego przybrani synowie Alfred i Benon skuzynowani między sobą. Przedsiębiorstwo rozwijało się w Gnieźnie wcale dobrze. Właściciel uchylał się zresztą od płacenia wszelkich zobowiązań, lecz udawało mu się to do czasu tylko. Gdy miarka się już przebrała firma zaczęła upadać, a kierownictwo objęli przybrani synowie. Niezadługo Abraham Sulke zmarł a równocześnie upadła też jego firma.

Młodzi Sulkowie zorientowali się, że w Gnieźnie nie ma dla nich żadnych widoków powodzenia, postanowili więc przenieść się na inny teren. Zatrzymali się najpierw w Berlinie, gdzie w krótkim czasie założyli własny interes; przez kilka lat działał im się tam nieźle. Sprytniejszy od Benona Alfred przyjechał do Poznania i dzięki znajomościom w sferach handlowych wszedł w kontakt z jednym z najpotężniejszych koncernów węglowych; tutaj pracował w charakterze „specjalnego doradcy” i wkrótce pozyskał zaufanie firmy.

W tym czasie berlińskie przedsiębiorstwo zaczęło kuleć i chwiać się. Wiadomość tę przywiózł Benon, przy czym uradzili, aby placówkę w Berlinie utrzymać za wszelką cenę. Benon nawiązał kontakt z większym właścicielem ziemskim na Pomorzu p. Szczerbińskim, który sprzedał swój majątek, a kapitał oddał do dyspozycji Sulków. Założono w 1926 r. w Poznaniu drugie przedsiębiorstwo p. n. „Frumentum” przy ul. Fr. Ratajczaka 15, którego kapitał zakładowy wynosił w dniu otwarcia 12.500 złotych.

Niebawem p. Szczerbiński zcedował swe udziały Benonowi, który już całkowicie oddał się na usługi kuzyna.

Teraz zaczęto handlować isticie po żydowsku, dla bezpieczeństwa jednak zatrzymano mieszkanie w Berlinie. Dzięki szerokim stosunkom wśród okolicznego ziemiaństwa zdołano przyskać ogromną ilość zamówień. Przy transakcjach żądali wpłaty a conto w gotówce lub w wekslach. Właściciele „Frumentum” przeważnie nie dotrzymywali zobowiązań, towaru nie dostarczali a otrzymane weksle puszczały zaraz w obieg przez „Bank fuer Handel und Gewerbe” (inne nie chciały przyjmować. Bank ten weksle przyjmował i o ich wystawcach udzielał jak najlepszych referencji, stąd zaufanie do oszustów wzrosło niepomierzenie. Rzecz dziwna, że wszystkie wyłudzone przez Sulków weksle znalazły się w rękach wspomnianego banku. Obecnie dochodzi on swych praw w stosunku do wierzytelności, którzy nie chcą wykupić weksli. W całej tej oszukańczej aferze najwięcej zostali jednak poszkodowani ziemianie niemieccy.

W ten sposób Sulkowie zdołali już w końcu r. 1926 wysłać do Berlina 170.000, a w następnym — 400.000 zł. Od roku 1927 utrzymywano „Frumentum” wszelkimi sztucznymi sposobami, nie cofając się przed żadnym przestępstwem, np. sprzeniewierzeniem pensji pracowników itp. Gdy wszystkie manipulacje Sulków wyszły na jaw — zbiegli do Berlina. Rozesłano za nimi listy gończe. W tym czasie zjechała się do Poznania specjalna komisja polskiego ministerjum skarbu, która zaczęła sprawę badać. Podobno istnieje „możliwość” (ale tylko teoretyczna) wytoczenia procesu w Niemczech przez przesłanie odnośnych akt sądów Rzeszy. Narazie „Bank fuer Handel und Gewerbe” skarży poszkodowanych o niewykupienie swych weksli. Rozprawa ta odbędzie się niezadługo w Poznaniu i wywołała zrozumiałe zainteresowanie. (tr)

dnie zbada plan mieszkania, obejrzy drzwi i zamek. Gdy plan już jest gotowy, złodziej wkrada się do mieszkania przy pomocy wyważenia drzwi, lub otwarcia ich specjalnymi narzędziami, a „świeca” stoi na czatach, by w ewentualnym razie policjanta zatrzymać rozmową względnie udaną chorobą i t. d.

W dalszym ciągu mówca szeroko rozwodził się nad otwieraniem zamków przez złodziei. Zwykle dokonują oni tej operacji przy pomocy wytrychów misternie nieraz wykonanych. Gdy w zamku od wewnątrz mieszkania pozostawiony jest klucz, złodziej znowu przy pomocy specjalnego narzędzia chwytając główkę klucza i w ten sposób otwiera. W takim wypadku najlepiej klucz przymocować drutem do klamki. Wtedy niemożliwe już jest otwarcie zamka. Ale złodzieje mają się wówczas innych środków. Wśród najrozmaitszych typów zamków najlepszy jest t. zw. walcowy. Tutaj w żaden sposób nie można zamka otworzyć, chyba tylko przez wykradzenie klucza. Prelegent dalej omówił sposoby włamania do kas żelaznych, przyczem zwrócił uwagę na kunsztowne ich narzędzia.

Odczyt był urozmaicony ilustracjami. Prelegenta nagrodzono burzą oklasków. (tr.)

Tragiczna śmierć

Dwóch uczniów ogrodniczych zmarło wskutek zaczadzenia

Podczas snu w swym pokoju obok cieplarni ulegli zaczadzeniu zatrudnieni u ogrodnika Bronisława Grelki w Śremie dwaj uczniowie. Obaj 17-letni Czesław Kmieć i 17-letni Antoni Skrzypczak, utracili życie. Wszelkie starania by ocalić zaczadzonych pozostały bezskuteczne. Jeden z nich widocznie silniejszy zdołał wyjść do ogrodu, padł tam jednak i zmarł, a zwłoki drugiego znaleziono w łóżku. Przypuszcza się, że wspomniani chłopcy padli ofiarą lampy naftowej, która się paliła jeszcze. (k)

Sprytny oszust

Używa niezwykle zręcznych manewrów

W ostatnich dniach pojawił się na terenie miasta Poznania oszust, występujący z wielką pewnością siebie i dużą rutyną złodziejską. Ma on kilka pomysłów oszukańczych, potrafi też przekonać nawet osoby sceptycznie usposobione do agentów i przygodnych komiwojażerów. Zdaje się, że operuje też przy pomocy ogłoszeń w pismach.

Miedzy innymi zgłosił się do zamieszkałej przy ul. Matejki 2 p. Anny Krokerowej i zaofiarował jej zastęstwo pewnej firmy handlowej, przy czym zażądał kaucji w sumie około 3 tys. zł. Wobec tego, że zainteresowana takiej sumy nie posiadała, zgodził się na przyjęcie 1500 zł, obiecując brakującą kwotę wyłożyć z własnej kieszeni. Niebawem jednak K. przekonała się, że padła ofiarą oszusta.

W innym wypadku przedstawił się jako kapitan rezerwy nazwiskiem Borys Saczkowski i zgłosił się do b. dowódcy O. K. VII generała w stanie spoczynku Raszewskiego, oświadczając, że jest agentem towarzystwa ubezpieczeniowego dla oficerów-emerytów. Przy tej manipulacji, podczas której rzekomy kapitan rez. zachwalał dogodności wypływające z proponowanego przezeń ubezpieczenia, wyłudził on od p. gen. Raszewskiego pewną sumę.

Oszust jest wysokiego wzrostu i ma cerę południowca. Wszyscy powinni się mieć na baczności i nie ulec jego namowom, a w razie zdemaskowania — dać znać policji. (k)

KALENDARZYK

Czwartek, 10 kwietnia 1930.

Słońce: wschód 5,11; — zachód 18,42; — długość dnia 13 godz. 34 min.
Księżyc: wschód 15,01; — zachód 4,33; — przed pełnią.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.: Czwartek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana + 7 st. C., pochmurno, wiatr północno-wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 15 st. C., najniższa + 7 st. C. Ilość opadu 4 mm.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Wczoraj + 0,70 m., dziś + 0,74 m.
Kal. rz.-kat.: Ezechiel Pr.; jutro Leon P.
Kal. słow.: Gorystaw; jutro Jaromir.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka pod Białym Orłem, Stary Rynek 41. — Apteka św. Marcina, ul. Fr. Ratajczaka 12. — Apteka św. Piotra, ul. Półwiejska 1.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ulica Kraszewskiego 12.

Łazarz: Apteka p. Plucińskiego, ul. Marszałka Focha 72, narożnik ul. Niegolewskich.

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61. W innych dzielnicach miasta apteki tamtejsze.

Pogotowie Ratunkowe Związku Lekarzy, ulica Pocztowa 30, dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * **Srebrny jubileusz kapłaństwa** obchodzili w dniu 2 bm. następujący księża naszych archidiecezji: ks. Stanisław Bednarkiewicz, prob. w Kościanie; ks. Antoni Dukat, prob. w Rogierówku; ks. Hilary Kokociński, prob. w Kęblowie; ks. Józef Ludwik, prob. w Pogrzebowie; ks. Karol Mały, kapelan w Poniecu i ks. Stefan Rudnicki, prob. w Szaradowie.

— * **Rekolekcje dla wszystkich.** W kościele OO. Franciszkanów odbywają się rekolekcje dla ogółu wiernych. Nauki głosi O. gwardjan Rajner Gościński codziennie o godz. 7 wiecz. Zakończenie rekolekcji w niedzielę o godz. 7,30 rano.

OSOBISTE

— * **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom i tytuł magistra praw uzyskali pp.: Jerzy Kazimierz Maciejewski z Nieszawy w woj. warszawskiej, Franciszek Mikołaj Krakowski z Koronowa w woj. poznańskiej, Jan Kołodziej z Łodzi, Witold Bogdan Mniszewski z Poznania, Wincenty Leon Mazurkiewicz z Salska w woj. poznańskiej; dyplom i tytuł magistra nauk ekonomiczno-politycznych uzyskał p. Tadeusz Walkowski z Bytnia w woj. poznańskiej.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zebranie Sekcji Eucharystycznej** Sodalicji Pań odbędzie się w piątek, dnia 11 bm. o godz. 17 w salce księgarni Sw. Wojciecha, Al. Marcinkowskiego 22. Referat ks. dr. Słomkowskiego: „Eucharystja jako źródło życia nadprzyrodzonego”. Prosimy o liczny udział również gości. Zarząd.

— * **Z Koła Geografów-Nauczycieli.** — Zebranie koła odbędzie się w sobotę, dnia 12 bm. o godz. 18 w sali gimn. im. Św. Jana Kantego, ul. Strzelecka 29. Na porządku obrad referat p. dr. J. Opatnego: „Wrażenia z podróży pedagogicznej do Szwecji”. Goście mile widziani.

— * **Ze Związku Zaw. Literatów Polskich.** Walne zgromadzenie członków odbędzie się w sobotę, dnia 12 bm. w lokalu przy Al. Marcinkowskiego 19. I. p. o godz. 19, w razie zaś braku kompletu następnego walne zgromadzenie w tym samym lokalu i dniu o godz. 19,30 bez względu na ilość obecnych.

— * **12. Zjazd Gazowników i Wodociągów Polskich** w połączeniu z walnym zebraniem Zrzeszenia Gazowników i Wodociągów Polskich i Związku Gospodarczego Gazowni i Zakładów Wodociągowych w Państwie Polskim odbędzie się w bieżącym roku w Drohobyczu w dniach 8, 9, 10 i 11 maja. Skróty referatów i odczytów, które nie powinny przekroczyć 25 minut czasu, należy zgłosić najpóźniej do dnia 15 bm. pod adresem Zrzeszenia Gazowników i Wodociągów Polskich, Warszawa, ul. Kredytowa 3.

WIECZORY, KONCERTY

— * **Koło Misyjne przy Stow. Młodzieży Polskiej** — Boże Ciało urządza dnia 13-go bm. o godz. 19 wieczornicę misyjną w sali OO. Jezuitów, ul. Dominikańska. W programie ciekawy wykład misyjny, deklamacja, piosenki muzyczne, dramat religijny „Genowefa”. Bilety w cenie 0,50, 1,00 i 1,50 zł.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Byłych członków Ogniska Polek** (Wielkopolek) uprasza się o nadesłanie adresów, celem bliższego porozumienia w sprawie zjazdu z okazji 20 rocznicy istnienia Ogniska, na ręce przewodniczącej p. Z. Majerskiej, Poznań, pl. Nowomiejski 3 lub sekr. A. Falkiewiczówny, ul. Rzeczypospolitej 3, najpóźniej do dnia 18 bm.

— * **Ognisko Polek** urządza wycieczkę do Lwowa w dn. 7—10 czerwca. Osoby, chcące wziąć udział, uprasza się o zgłoszenie listowne do przewodn. p. Z. Majerskiej, pl. Nowomiejski 3.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Przygotowania do uroczystego obchodu 3-go Maja.** Z ramienia Towarzystwa Czyteln Ludowych zwołał ks. dyr. Ludwiczak dnia 7 bm. zebranie towarzyszt i związków, mające na celu omówienie tej wzniosłej manifestacji narodo-

Ostatni (28) numer „Wielkopolskiej Ilustracji” przynosi jak zawsze całe mnóstwo doskonałych zdjęć i ciekawych artykułów, jak np.

Historja twórcy poznańskiego ratusza

Jezioro Zuyder a Polesie

125-lecie króla bajek J. Ch. Andersena

Bogaty numer uzupełniający aktualności oraz zwykle dział stały jak piękna bajka poraz pierwszy przełożona na język polski odcinek trapiącej powieści, nowela, mody, kącik czytelników itp.

(Największe i najtańsze pismo ilustrowane dla szerokich kół publiczności. Pojedynczy egzemplarz tylko 45 groszy, miesięczny abonament 1,50 zł, kwartalnie 4,— zł. Egzemplarzy okazowych bezpłatnie należy żądać wprost od administracji: Poznań — św. Marcin 70).

Fala ognia

wyrządziła strat na 80 tys. zł.

Z niewyjaśnionej przyczyny wybuchł pożar w zabudowaniach rolnika Antoniego Szlachty w Jankowie Zaleśnym w pow. odolanowskim. Poszła z dymem stodoła ze zbożem i narzędziami rolniczymi, oraz obora i świnia. Szkody ocenia się na około 22 tys. zł., które pokrywa ubezpieczenie.

W majątności Szelejewo w pow. gostyńskim własności Stanisława Karłowskiego, wybuchł ogień w stodole, jednak został ugaszony natychmiast przez ludzi dominjalnych. Przyczyną było samozapalenie się niegaszonego wapna, złożonego na sklepiisku w stodole.

W Wycinkach w pow. strzelińskim spalił się dom p. Jana Maciejewskiego, w ostatnich czasach niezamieszkały. Dom miał tylko niedużą wartość.

W Imielniku w pow. wągrowieckim w zabudowaniach rolnika Kurta Ruedenberga poszła z dymem stodoła, szopa z narzędziami rolniczymi oraz częściowo inwentarz żywy. Straty oblicza się na około 55 tys. zł. Ubezpie-

czenie pokrywa około 40 tys. zł. Ustalono, że ogień podłożył parobek Ruedenberga Jan Osowski, który miał częste zatargi z właścicielem, a w dniu poprzednim zażądał Ruedenberga w czterech rany w prawą rękę i ugryzł go w lewą przedramię. Osowski też nie pomagał przy gaszeniu pożaru. (k)

Technika złodziejska

Ciekawy odczyt insp. Sobolewskiego

W środę inspektor głównej komendy P. P. w Warszawie p. Władysław Sobolewski wygłosił w Coll. Minus bardzo ciekawy odczyt p. t. „Technika złodziejska”. Wśród niespotykanej dotąd ilości słuchaczy większość stanowili funkcjonariusze policyjni.

Prelegent omówił dość szeroko wszystkie narzędzia i sposoby rabunku. Zwykle, gdy złodziej postanawia dokonać włamania, wysyła na miejsce swego wywiadowcę, zwanego w gwarze „świecą”. Wywiadowca ten zbiera się przeważnie za żebra, chłopca do posyłek, funkcjonariusza gazowni lub elektrowni. Pod pozorem wykonania urzędowych czynności dokła-

wej. Na zebranie przybyła znaczna ilość przedstawicieli poszczególnych organizacji i w rzeczowej dyskusji omówiono program obchodu. Wybrano komitet z sześciu członków, mający przeprowadzić konferencje z przedstawicielami władz itp., oraz definitywnie ustalić program. Następnie zebranie wszystkich organizacji i towarzyszy odbędzie się we wtorek, dnia 15 bm. o godz. 20 w biurze Zarządu Głównego T. C. L. przy ul. Fr. Ratajczaka 16. Na zebraniu tem podane zostaną definitywne decyzje co do uroczystości. — Niezależnie od przybycia na zebranie uprasza się wszystkich towarzyszy o nadsyłanie pod adresem T. C. L. pisemnego zgłoszenia z wyraźnym podpisem prezesa względnie przedstawiciela organizacji, a to w celu ustalenia Komitetu Wykonawczego obchodu 3-go Maja.

— **Nowe łazienki miejskie.** Dzielnica, obejmująca ulice Grunwaldzką, Matejki i sąsiednie, otrzymała w tych dniach nową instytucję higieniczną, mianowicie łazienki publiczne. W poniedziałek, 14-go bm. oddane zostaną do publicznego użytku czysto i wygodnie urządzone łazienki miejskie w gmachu hotelu „Polonia” przy ul. Grunwaldzkiej 18 z oddziałami dla mężczyzn i kobiet, z których każdy liczy po 5 wanień i tyleż natrysków. Z łazienek tych korzystać będzie można codziennie, z wyjątkiem niedziel i świąt, od godz. 12 w południe do 8 wieczorem za bardzo niską opłatą i to za kąpiel 70 gr, a w natrysku 25 gr. Dojście do łazienek przez wielką bramę wjazdową straży pożarnej wskazują tablice orientacyjne.

— **Z Sodalicji Marj. Młodzieży i Uczniów Kup.** Znana z ruchliwości swej sodalicja urządziła pod protektorem J. E. ks. biskupa Dymka przedstawienie w Ogródzie Zoologicznym sztuki p. t. „Wenancjus”. Sztukę odegrano dobrze, to też publiczność nie szczędziła oklasków. W przerwach koncertowała orkiestra smyczkowa Tow. Uczniów Kupieckich.

KRONIKA WYPADKÓW

— **Zamiast należności cios w głowę.** Wczoraj wieczorem poraniony został na Winiarach 29-letni Stanisław Kazirod, zamieszkały przy ul. Bóznicej 16. Poszedł on na Winiary do swych dłużników, aby odebrać należność. W drodze uderzył go ktoś cegłą i zranił w głowę. Z powodu pęknięcia podstawy czaszki przewieziono go do lecznicy miejskiej. (k.)

— **Niebezpieczna zabawa.** Wypadek, o którym wczoraj donosiliśmy, a który się zdarzył przy Drożce Urbanowskiej 1, tyczy się Janiny Tykocińskiej, a nie Dygocinśkiej.

KRONIKA POLICYJNA

— **W sprawie notatki p. t. „Ujęcie rabusiów”,** podanej w numerze naszego piśma z dnia 3 bm., donosi nam p. Stanisław Mayer, ul. Wielka 12, że syn jego, pomocnik kominarski Antoni Mayer, nie ma nic wspólnego z kradzieżą, dokonaną w składzie p. Teodora Koralewskiej przy ul. Wodnej 25, jak to wykazało śledztwo, to też areszt został już po upływie kilku godzin uchylony.

— **W sprawie notatki p. t. „Niemliwy gospodarz”,** podanej w numerze naszego piśma z dnia 8 bm., otrzymujemy sprostowanie od gospodarza domu przy ul. Chwałiszewo 56, p. Jana Rogali. Z sprostowania wynika, że szczegóły zajścia podano nam nieściśle. P. Rogala został 7 bm. wieczorem w klatce schodowej napadnięty, zrelizowany i poraniony przez lokatora Władysława Dobrowolskiego, z którym jest w procesie o eksmisję z powodu kilkuletniego zalegania z komornem. W obronie własnej p. Rogala zranił napastnika szczepkami, które przypadkowo miał przy sobie. Sprawa została skierowana do sądu.

— **Ujęto włamywaczy.** W godzinach południowych włamano się do mieszkania p. Felicji Wekselman przy pl. Sapieżyńskim 7. Gdy złodzieje popakowali garderobę, bieliznę itp., aby je wynieść, powróciła właścicielka, a zauważywszy podejrzane szmery, powiadomiła sąsiadów i policję; udało się ująć dwóch włamywaczy, a mianowicie 29-letniego Józefa Gronaua z Dębca (Lipowa 93) i 26-letniego Piotra Beka z ul. Strzeleckiej 3. Obu włamywaczy odstawiono do więzienia sądowego. (z.)

— **Pościg za złodziejami.** Wczoraj wieczorem włamano się do warsztatu mistrza rzeźnickiego p. Andrzeja Owsińskiego przy ul. Półwiejskiej 6. Włamywacze oderwali kłódkę ze skobem, nie zdołali jednak nic ukraść, gdyż spieszył ich patrolujący policjant, który pospieszył w pogoń i przytrzymał ich. Są nimi Wojciech Torsyz, zamieszkały rzekomo w Bninie w pow. średzkim i Leon Pacholski (ul. Strumykowa 36). W pościgu za przestępcami posterunkowy Mieczysław użył broni palnej, raniąc przytem w prawe ucho przechodzącego przypadkowo ulicą Władysława Strybę, zamieszkałego przy ul. Długiej 4. (z.)

— **Kradzieże i włamania.** Przy Górnej Władzie 94 włamano się na stych i skradziono p. A. Wolińskiemu rower marki Diamant. — Firmie Nowakowski i Sp. przy G. Wildzie 134, skradziono większą ilość desek wartości około 300 zł. — Przy ul. Kraszewskiego 15 skradziono pozostawiony przed sklepem rower p. Bolesława Sibilaka z Ławicy. Rower był marki Witler i miał kierownicę wygiętą w górę. — Z korytarza gimnazjum im. J. Kantego skradziono płaszcz uczniowi szkolnemu Czesławowi Borowiczowi, za-

mieszkałemu przy ul. Szamarzewskiego nr. 30. — Z wozu rozwożącego piwo, skradziono na ul. Św. Marcina skrzynię z 25 butelkami piwa. — Z magazynu przy ul. Rybaki 20 (własność Wacława Reymonta) skradziono 100 kg. marmelady, 20 kg. parafiny i narzędzia cukiernicze, wartości około 600 zł. — Właściciel restauracji dworcowej p. Antoni Cieślak wpadł w tych dniach na trop systematycznej kradzieży wedlin, dokonywanej przez jednego z pracowników. Niesumiennego pracownika osadzono w areszcie. — Bawiącemu w przejeździe Bernardowi Arłowi z Wrocławia skradziono na dworcu portfel z paszportem i zawartością 140 zł. (z.)

KRONIKA SĄDOWA

— **Aresztowanie podczas rozprawy sądowej.** W sądzie okręgowym w Gnieźnie stał niejaki Kaźmierczak z Parłina. Prokurator oskarżał go o liczne kradzieże i włamania. Oskarżony do winy się nie przyznał. Świadczenie jednak rozpoznali w nim złożył. Prokurator wniósł o zasądzenie oskarżonego na 5 lat więzienia. Sąd po naradzie skazał oskarżonego na łączną karę przez 2 lata. Podczas rozprawy była przesłuchana żona oskarżonego, która zeznała na korzyść męża. Prokurator w jej zeznaniach dopatrywał się krzywoprzysięstwa i polecił zaarrestować ją na miejscu. (br.)

— **Za uraz cielesny z wynikiem śmiertelnym** stał przed sądem okręgowym w Gnieźnie Kazimierz Kazubiński z Cielimowa. Zbrodniczego czynu K. dopuścił się dnia 20 września 1929, mianowicie zabił Fr. Kołodziejskiego silnym ciosem hakiem w głowę, łamiąc mu kość czaszki, co spowodowało śmierć po kilku dniach. Oskarżony przyznał się do winy, tłumacząc się, że cios zadał w sprzeczce, która spowodowała zmarli. Prokurator wniósł o karę 6 miesięcy więzienia. Sąd po naradzie jednak skazał Kazubińskiego za zbrodnię z par. 226 u. k. na 3 lata więzienia. Obronca zgłosił apelację. (br.)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— **Śmierć dziecka w płomieniach.** W sprawie pożaru w zabudowaniach Ottona Koberlinga, gdzie podczas ognia zginął w płomieniach 6-letni synek właściciela Jan, przeprowadzono szczegółowe śledztwo. Okazało się, że nie zachodzi podpalenie. Ogień spowodował 6-letni synek Koberlingów, który wznicił pożar, bawiąc się zapalnikami, poczem przerażony ukrył się pod korytem, gdzie znalazł śmierć. Po ugaszeniu pożaru z pod rumowisk wydobyto zwłoki dziecka. (k.)

— **W sprawie żonobójstwa** w Kozielsku w powiecie wągrowieckim śledztwo ujawniło dalsze szczegóły, obciążające Dąbkowskiego. Dnia 5 bm. przybył on na posterunek policyjny i zgłosił, że nocą poprzednią jego żona wyszła w nieznanym kierunku i nie wróciła. Przy spisaniu szczegółów Dąbkowski nasunął przypuszczenie, że żonę mógł przytłoczyć mur, który tej nocy się zawalił. Podczas sekcji, przeprowadzonej przez komisję sądowo-lekarską, jak i również w toku śledztwa okazało się, że Dąbkowska została poprzednio uduszona, a zbrodniczy mąż następnie wyniósł ją z mieszkania i złożył pod stołem cegiel, by upozorować nieśczęśliwy wypadek. (k.)

— **Pożar przy stoliku toaletowym.** — Przy karbowaniu włosów przez żonę restauratora Webera w Zbąszyniu wywróciła się maszyna spirytusowa. Rozlana okowita zajęła się, od tego zaś zapaliły się suknie na Weberowej. Przybyły na pomoc mąż ugasił płomienie, jednak p. Weberowa doznała dotkliwych poparzeń. (k.)

— **Pożar w kinie.** W sali p. Koczorowskiego we Wronkach wyświetlano w tych dniach film pod tyt. „Król Królów”. W pewnym momencie zapaliła się taśma filmowa. W sali powstał nieopisany popłoch, publiczność tłoczyła się ku wyjściom. Ogień stłumiono wkrótce, z ludzi nikt nie poniósł szkody na zdrowiu. (k.)

— **Inwalidę okradziono w Inowrocławiu.** W tych dniach ograbiono kiosk z papierosami i słodyczkami u zbiegu ulic Solankowej i Kołacka. Właściciel kiosku oblicza szkodę na 1 tys. zł. Złodzieje znajdują się już w więzieniu; są to mianowicie 19-letni Moch z Inowrocławia (ul. Cegielna 6) oraz 16-letni Telesfor Piwański (ul. Magazynowa). Moch był już kilkakrotnie karany, mimo, iż ma zaledwie 19 lat, a kradzieży kiosku dokonał bezpośrednio po 10-miesięcznym pobycie za kratkami. (em.)

Z WIELKOPOLSKI

— **Kaźmiercz.** (Z Banku Ludowego.) Bank Ludowy w Kaźmierzu odbył swe walne zgromadzenie przy licznych udziałach członków. Sprawozdanie zarządu i Rady nadzorczej wykazuje nadzwyczajny wzrost sum bilansowych. Stosunkowo mniej wzrosła suma wkładów oszczędnościowych, jednak propaganda oszczędności wśród starszych a nawet i dzieci szkolnych odnosi powoli wprawdzie, ale stale pożądany skutek. Z czystego zysku uchwalono udzielić członkom 11 proc. dywidendy. Do Rady nadzorczej wchodzi w miejsce zmarłego Jakóba Kłosa p. Teofil Kosicki z Sokolnik Małych.

— **Śmigiel** (Kradzież z włamaniem.) W Przysiece Starej włamano się w tych dniach do mieszkania p. Wawrzyńca Lubowskiego. Łupem nieznanymi złoczyńców padła garderoba wartości kilkuset złotych. (k.)

RADJO

Programy radiotelefoniczne

Piątek, dnia 11 kwietnia 1930 r.

Poznań, (335 m) godz. 13.00 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 notowania giełdy pien., zboż.-towarowej i cen targ. Rzeźni miejskiej; godzina 14.15 komunikaty gosp. roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 17.05 odczyt z cyklu odczytów misyjnych p. t. „Kongregacje misyjne pracujące na terenie Afryki”; godz. 17.25 kurs elem. języka angielskiego (wykl. dr. Arend, lektor U. P.); godz. 17.45 koncert popołudniowy (transmisja z Warszawy); godz. 18.45 nadprogram; godz. 18.55 odczyt „Pierwiastki wychowawcze teatru” (wygl. dr. Stefan Papee); godz. 19.20 „Teatr i życie sceny” (wygl. red. Zenon Kosidowski); godz. 19.35 „Ze świata kobiecego” (wygl. p. Sabina Kazanowska); godz. 19.50 odczyt p. t. „Co widziałem w Rosji po wybuchu wojny” (cz. III, wygl. kpt. Gustaw Baumfeld); godzina 20.15 koncert symfoniczny (transmisja z Filharmonji Warszawskiej); godzina 22.30 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; godz. 22.45 muzyka taneczna z winiarni „Carlton”.

Akademja Andersenowska

Dzięki inicjatywie Tow. Polsko-duńskiego odbędzie się w niedzielę, 13 bm., uroczysta Akademja ku uczczeniu 125 rocznicy urodzin Andersena, największego poety-baśniarza. Akademja odbędzie się o godz. 12. w południe w auli uniwersyteckiej. Będzie ona niejako zakończeniem tygodnia Andersenowskiego, przeprowadzonego przez Radio poznańskie.

Akademja niedzielną zapowiada się wspaniale. Na program jej złożą się zagajenie prof. dr. Dembińskiego, wykład dr. Böhma, chór „Echa”, organy Feliksa Nowowiejskiego, śpiew art. op. p. Fedyczkowskiej, fortepjan prof. Łukasiewicza, deklamacja zbiorowa Szkoły dramatycznej p. Nuni Młodziejewskiej, oraz baśń Andersena, którą opowie radjowy „Wujek Czesio”.

Bilety w cenie 1 zł, a dla dzieci i młodzieży po 50 gr. są do nabycia w Księgarni św. Wojciecha przy placu Wolności 1.

Nie wątpimy, że akademja niedzielna zgromadzi tłumy wielbicieli „Króla baśni”.

SKRZYNKA DO LISTÓW

— **Fr. B.** Gimnazjum im. Sulkowskich, Rydzyna. Miejskie Gimnazjum, Gostyń. Gimnazjum Zw. Zaw. Kolarzy, Ostrowo koło Strzyna. (K.)

— **A. R.** Nie możemy odpowiedzieć, gdyż nie wiemy, na jakiej podstawie pobiera rentę. (K.)

— **P. S. Warczyński.** Sądymy, że nie można na to liczyć. (K.)

— **R. S.** Wypowiedzenie dwutygodniowe, ośm dni płatnego urlopu. (K.)

— **J. C. W. Garbary.** Zakład dr. Zni-niewicz, Poznań, Al. Marcinkowskiego nr. 20. (K.)

— **P. Wiktor P.** Najwyższa dopuszczalna stopa procentowa 12 proc. (K.)

— **E. S.** Sprawa w tych okolicznościach może być sporna; radzimy przedstawić ją Urzędowi Rozjemczemu dla spraw najmu. (K.)

— **Lit. A. B. 25.** Termin upłynął z końcem ubiegłego roku. (K.)

— **Stajami.** Do urzędu parafjalnego. (K.)

— **A. B. 15.** Art. 8 ustawy o państwowym podatku dochodowym postanawia w punkcie 6, że nie mogą być potrącone „straty, nie związane z osiągnięciem dochodu”. Podany wypadek może ewtl. być tym przepisem objęty. (K.)

— **W sprawie świadka.** Doręczenie pozwu należy uskutecznić na wszelki wypadek; dopiero gdyby po otrzymaniu pozwu świadek się nie stawił, można spowodować doprowadzenie przymusowo. — Sekcja często jest konieczna, celem stwierdzenia przyczyny zgonu. (K.)

— **B. H.** Pełna stawka 22,15 zł. (K.)

— **E. P. Gniezno.** Skoro Pan może udowodnić, że składka jest opłacona do 18-go kwietnia br., Tow. powinno zapłacić odszkodowanie, o ile oczywiście uczynił Pan zadość warunkom ubezpieczenia i spełnił wymagane formalności przy zgłoszeniu strat. W tym wypadku proces miałby widoki powodzenia; radzimy powierzyć sprawę adwokatowi. (K.)

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś, we czwartek „Madame Butterfly”. W piątek, 11 bm. wspaniałe wystawiony balet „Pan Twardowski”. W sobotę, 12 bm. pierwszy gościnny występ Ewy Bandrowskiej, która po tryumfach, odniesionych w Lipsku, śpiewać będzie tytułową partję w operze „Blanche-fleur”. Teatralna publiczność Poznania napewno żywo w pamięci niezapomnianą kreację „markizy”, którą tak świetnie śpiewała i grała Ewa Bandrowska. Partnerami znakomitej artystki będą pp. Majchrzakówna, Szafranka, Maj, Wiśniewski i Zathay; kapelmistrz p. Tyllia.

W niedzielę uroczą artystka pożegna Poznań, jako nieszcześliwa „Violetta” w operze „Traviata”. Będzie to ostatni występ w bieżącym sezonie. W poniedziałek, 14 bm. „Frasquita”.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś po raz drugi sensacyjne widowisko krotchwilne według powieści Jarosława Haseka i Karola Vaneka „Przygody dobrego wojaka Szwajka”, na którym wczoraj na premierze teatr był przepełniony a publiczność frenetycznymi oklaskami przyjmowała sztukę i wykonawców z p. Biesiadeckim w roli tytułowej. Sądząc z wczorajszego przedstawienia „Szwajk” nie przedko zejdzie z afisza Teatru Polskiego. Osobną sensację budzą niezwykle pomysłowe dekoracje p. St. Jarockiego z malowanym ruchomem wojskiem, z którego publiczność śmieje się do łez.

Jutro „Przygody dobrego wojaka Szwajka”.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś, we czwartek po raz ostatni przed zejściem z repertuaru „Artyści”. Interesująca ta sztuka zdobyła sobie uznanie publiczności, która wybornie się bawi, oklaskując żywo wykonawców, doskonałe tańce, piosenki i ewolucje girlsów. Udział biorą pp. Cieszkowska, Czarnecka, Chmurkowski, Mazanek, Smoczyński, Tyliczyński i Zawistowski.

Jutro, w piątek po raz pierwszy światła komedia M. Baluckiego p. t. „Radcy pana radcy”, pełna prze zabawnych komicznych scen i sytuacji. Obsada pp. Czarnecka, Fliszerówna, Zeromska, Bystrzyński, Smoczyński i inni. Premiera ta wzbudzi zainteresowanie w kołach teatralnych Poznania.

Wielkie Oratorium ZNALEZIENIE ŚW. KRZYŻA słynnego naszego kompozytora Feliksa Nowowiejskiego, wykonane zostanie w Wielki Czwartek, dnia 17 b. m. wieczorem o godz. 8 w Auli uniwersyteckiej. — Wykonanie tego potężnego dzieła na chór, orkiestrę i solę, którego dotąd w Poznaniu nie słyszeliśmy, wywoła w naszym mieście niewątpliwie zainteresowanie. Oratorium „Znalezienie św. Krzyża” jest obok słynnego oratorium „Quo Vadis” jednym z najlepszych dzieł naszego mistrza, to też dzieło to przeszło przez wszystkie estrady w największych teatrach muzycznych Europy i wszędzie odniosło wielki triumf.

W wykonaniu tego wspaniałego dzieła, którego wystawienie podjął się dyr. St. Wiechowicz, biorą udział chór Kola Śpiew. Polskiego i im. Chopina, pp. artyści Teatru Wielkiego Dr. Wanda Roesslerówna, Aleks. Karpacki oraz cała orkiestra Filharmonji Poznańskiej. Bilety są już do nabycia w składzie cygar p. A. Szejbrowskiego, ul. Gwarna 20, telefon 56-38 w cenie 2, 3, 4, 5 i 6 zł. zw 22 838

POPULARNY KONCERT MUZYKI RELIGIJNEJ

W niedzielę, dnia 13 kwietnia, o godzinie 20 w Auli uniwersyteckiej odbędzie się koncert muzyki religijnej, którego wykonawcami są znani nam dobrze artyści pp. prof. Marya Trampczyńska (alt), Felicia Krysielwiczowa „opran”, Kajetan Bojarski (tenor) i Janusz Nowak (bas). Oprócz wyżej wymienionych śpiewaków w koncercie tym bierze czynny udział znany kompozytor prof. Feliks Nowowiejski, który wykona kilka utworów na organ, co przyczyni się do wysokiego poziomu artystycznego tego wieczoru.

Koncerty religijne są u nas mało rozpowszechnione, to też ze względu na rzadką okazję usłyszenia utworów kościelnych w sali koncertowej, wieczór ten zainteresuje szerokie rzesze naszej publiczności, tem więcej, że ceny biletów są bardzo niskie, od 4 do 1 zł (młodzież szkolna i uczniowie konserwatorium placą 50 gr.)

Wykonane zostaną utwory wokalne, solowe i kwartety. Słowo wstępne wypowie prof. St. Wiechowicz. Akompaniują prof. Mari n Sauer. Sprzedaż biletów w składzie cygar A. Szejbrowskiego, ul. Gwarna 20, w niedzielę od godziny 19-ej przy wejściu na Aulę. zw 22 839

Teatr Wielki

DZIŚ — „Madame Butterfly” — opera Pucciniego.

Piątek, 11. 4. „Pan Twardowski”, opera balet Różyckiego.

Sobota, 12. 4. „Blanche-fleur”, opera Kienzla. (Gość. występ p. Ewy Bandrowskiej).

Niedziela, 13. 4. „Traviata”, opera Verdiego. (Drugi gość. występ p. Ewy Bandrowskiej).

Poniedziałek, 14. 4. „Frasquita”, operetka Lehara.

Wtorek, 15. 4. „Frasquita”, operetka Lehara.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Teatr Polski

DZIŚ — „Przygody dobrego wojaka Szwajka”.

Piątek, 11. 4. „Przygody dobrego wojaka Szwajka”.

Sobota, 12. 4. „Przygody dobrego wojaka Szwajka”.

Niedziela, 13. 4. „Przygody dobrego wojaka Szwajka”.

Poniedziałek, 14. 4. „Nad polskiem morzem”.

Początek o godzinie 8 wieczorem

Teatr Nowy

DZIŚ — „Artyści”.

Piątek, 11. 4. „Radcy pana radcy”. — (Premjera).

Sobota, 12. 4. „Radcy pana radcy”. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarińskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

TEATR WIELKOPOLSKI pod dyr. Bol Brzeskiego „Ogniem i mieczem”

sztuka w 5 aktach według powieści H. Sienkiewicza

Czwartek, 10. 4. — Margonin.

Piątek, 11. 4. — Chodzież.

Sobota, 12. 4. — Rogoźno.

Niedziela, 13. 4. — Wolsztyn.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

POD KĄTEM DAWNOŚCI

Wielką sensację wywołał w Warszawie odczyt Romana Dmowskiego o dawnej cywilizacji Egejskiej, poprzedzającej Grecką. Nie wiadomo o tem, że Dmowski, laureat nagrody literackiej m. Poznania, doktor honorowy prawa uniwersytetu poznańskiego i filozofii w Cambridge, a z wykształcenia przyrodnik, zajmuje się, poza polityką, przedewszystkiem zagadnieniami historycznymi. W czasie wojny, podczas pobytu w Anglii, zaznajomił się osobiście ze słynnym badaczem prehistorii Evansem i ze zdobyczami jego poszukiwań na Krecie. Są to odkrycia nowe, mające już na zachodzie całą literaturę. Gruntowne studia tej literatury pozwoliły Dmowskiemu zajrzeć w przeszłość naszej cywilizacji europejskiej daleko poza czasy Grecji klasycznej, której cywilizacja trwała zaledwie kilkaset lat. Dmowski mówił o rzeczach, sięgających w głąb dwutysięcy lat przed Chrystusem.

Wykopiska (całe miasta odkopano) dają dokładne pojęcie o tem, że w owe czasy istniała bogata cywilizacja materialna, mogąca zaspokoić nawet wybredne potrzeby dzisiejszego mieszczucha. Lud zamieszkujący Kretę, wyspy Egejskie, pobraże Azji Mniejszej, zajmował się handlem, długie lata nie znał wojny, utrzymywał flotę handlową, która się broniła od piratów. Ale kiedy doszedł do wielkich dostatków, stał się przedmiotem pożądliwości ludów z północy, które przez Iran parokrotnie tutaj docierały, niszcząc siedliska i rabując. Wreszcie, kiedy już cywilizacja czczła i słuch o niej zaginął, osiadły tutaj ludy helłeńskie i rozpoczęły nowy okres, rozpoczynający się od form prostych, właściwych plemionom pasterskim, koczującym. Ślady tego stanu odnajdujemy w *Iliadzie* i *Odysei*.

Co jest w całej tej historii najciekawsze? Grecy nie zastali już owej wytwornej cywilizacji materialnej, nie przekazali nam żadnej po niej tradycji, wszakże — nie wiedząc o tem — cywilizację tę dziedziczyli w pewnym względzie. Mianowicie przejęli — krew tamtych ludzi.

Jest archeologia kopalna, ale też jest archeologia tajona w przyrodzie człowieka, jako dziedzictwo układu nerwowego. Przybysze zastali na Krecie potomków dawnej ludności i utworzyli z nią nową kompozycję rasową. Na czem odmienność polegała? Raczej: co w takim dziedzictwie wazy najwięcej na losach cywilizacji? Oto natura, urobiona w zależności od budowy życia społecznego.

Tamten dawny lud kretański miał w podstawie swego ustroju rodzinę z tą przewagą matryarchatu, że przynależność dzieci do matki nie wymagała bynajmniej warunku, aby one pochodziły z jednego ojca. Kobieta odgrywała tam w życiu wybitną rolę i, jako przedmiot ubiegania się mężczyzn, nadawać umiała obyczajom charakter, hołdujący zniechęcałości. Kwestie wygody, komfortu, piękna, subtelności mówić musiały nad tem, co jest kwestją siły, hartu, trwałości, obronności. Dokumenty rzeczowe, znalezione w odkopanych miastach, świadczą o daleko posuniętej anarchii obyczajowej, rozwiązłości i zniechęcałości owego ludu, posiadającego jednocześnie wysoką kulturę techniki i sztuki.

To była pozostałość w tradycjach krwi. Grecy zaś przynieśli ze sobą surowość obyczaju, wytworzoną trybem życia rodowego z rodziną patriarchalną, zapewniającą rządy i domowe i publiczne mężczyźnie. Ten typ dał podstawy rozwojowi politycznemu Grecji w głąb wieków, wojen, on był wspólny typowy rzymskiemu, który się przekazał cywilizacji chrześcijańskiej i nam.

Przez wszystkie jednak te cywilizacje przewija się wątek egejski, który skrócił życie Grecji, przez nią dostał się do Rzymu wraz z sztuką, filozofią i obyczajem greckim i dzieli już od tamtych losy historii kultury europejskiej, tworząc jakby przeciwległy bieg jej meskiej w zasadzie budowy. Gra tych dwu pierwiastków wypełnia dzieje cywilizacji europejskiej, oscylującej między siłą i słabością, między nakazem dobra zbiorowości danej i wołaniem o wolność jednostki. Życie wewnętrzne polega na szukaniu równowagi między temi dwiema tendencjami Chrześcijaństwo, które ujęło cywilizację rzymską w swój system,

zapewniło temu życiu równowagę, wprowadzając w grę zbawczy czynnik duszy, nadający wszystkiemu znamie wieczności. Jest wszakże rzeczą znaną, że wszystkie ataki na charakter chrześcijański cywilizacji połączone są z ruchem ku wyzwalaniu pierwiastków dawnej cywilizacji egejskiej i poczynającą destrukcję od rodziny — od kobiety.

Zdarzyło mi się w kilka dni po odczycie Dmowskiego uczestniczyć w zebraniu towarzyskiem Koła Kieleckiego, na którym młody uczonek geolog z un. warszawskiego, Jan Samsonowicz, wygłosił pogadankę o odkryciach archeologiczno-geologicznych, poczynionych w ostatnich kilku latach w województwie kieleckim. On sam brał w nich wybitny udział, uwieńczony cennymi zdobyczami. Geologia współdziała z prehistorią, która traktuje ziemię jak księgę żywota — trzeba ją tylko umieć odczytać.

W Kieleckim udało się odkryć kopalnię owego krzemienia, który był głównym przedmiotem użytkowym w epoce paleolitycznej. Na interesujące dotąd archeologów pytanie skąd się brał krzemień t. zw. pasiasty lub nakrapiany, z którego siekiery wykopywano nad Elbą albo koło Wilna, nastąpiła teraz odpowiedź: dobywano go w Kieleckim koło Ostrowca, w okolicach gór Świętokrzyskich i rozwożono rzekami po świecie. Znalezione szczyby i chodniki po paraset metrach długie, gdzie wydobywano z wapienia buły krzemienne; wynaleziono składy tego towaru w półfabrykach, gotowych do glazowania według gustu; znaleziono towary, które ludność tułająca otrzymywała w zamian, nieraz z odległych okolic, np. bursztyn bałtycki. Opracowanie naukowe materiału jeszcze nie jest ukończone. W pewnej komorze między chodnikami odkryto na ścianach rzeźby figury, znaki, sceny.

Pokazuje się więc, że ta część kraju jakieś 4 tysiące lat przed Chrystusem dobrze była zaludniona. Było to bogate, przemysłowo-handlowe zagłębie, nieczem dzisiejsze zagłębie górnicze. Może prof. Kostrzewski uzna moje opowiadanie za nieścisłe, ale kto zna jego dzieło „Wielkopolska w czasach przedhistorycznych”, to na podstawie jego kart początkowych przyzna, że życie ludzkie w tych okolicach kwitło wcześniej niż w Wielkopolsce. Ciągnęli tutaj jacyś ludzie od Francji dzisiejszej, gdzie było ludzi pełno, bo tam lodowce nie dochodziły. Na naszych ziemiach najwcześniej wolne były od lodów okolice Ojcowa nad Prądnikiem (gdzie owe grotty). Stepy ciągnęły się od Podkarpacia po Morze Kaspijskie. Koczował tu człowiek-myśliwiec, praojciec naszych nemrodów, w których odzyskują się tamte instynkty, bił bronią krzemienią nożem, rożem, jelenie, reny, zanim przyszedł na niego czas pasterstwa, a potem rolnictwa.

Działo się to parę tysięcy lat przed okresem, który poznaliśmy z wykopisk na Krecie, gdzie człowiek posilował się już miedzią, nie kamieniem. A ci nasi barbarzyńcy z północy, wieczni wędrowcy, spadali potem na bogaty kraj południowy, aby przeobrażać przez się cywilizację pchnąć potem na swe dawne siedziby.

W przeszłość patrzy się człowiek oczami czynu, jakby ją wydrzeć dla siebie i dla swoich szczęśliwą, ale poglądaniu w przeszłość towarzyszy rozkosz wzruszeń poetyckich i umysłowego pożytku. Szlak dziejów ginie w nieskończonej perspektywie sztuki i przywiązuje człowieka osiadłego tem głębszym uczuciem. Gdzie ludzie od wieków osiedli, tam tradycje są w nich tak zapisane, jak w ziemi ślady materialne. Pani Emilia Suckertowa długo szukała podać historycznych Polski, aż znalazła je u ludu nad Prądnikiem pod Ojcowem. Tutaj jedynie można było w podaniach zebrać całą historję Polski z urywków, w pamięci przechowanych.

Literatura narodu, który się odradza do nowego rzutu w przyszłość — i szuka dla siebie perspektywy dziejowej, jakby dla rozpędu, zwrócić powinna wzrok w tę stronę widoków historycznych, gdzie wieczność zahacza się o czasy i wylania życie organizowane, koronując je — dziełem człowieka cywilizowanego.

Zygmunt Wasilewski.
Warszawa.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Z Poznańskiego Koła Polskiego Towarzystwa Filologicznego. Na posiedzeniu Koła, które odbędzie się w piątek, dn. 11. bm., w sali 22 Collegium Minus o godz. 18 (6 wieczorem), wygłosi prof. dr. M. Ruxerówna odczyt p. t.: „Tut - ench - amon i jego grób”. Wstęp wolny.

Nowe badania polskie nad Kartezjuszem. Polska Akademia Umiejętności ma komisję do badania historii filozofii w Polsce. Wydała ona już szereg prac. Kartezjuszem, w jego stosunku do arjan polskich, zajmował się znany z badań nad dziejami polskiego arjanstwa Ludwik Chmaj. Komisja wydaje i kwartalnik pod redakcją Heinricha, gdzie Chmaj umieścił niedawno artykuł o Kartezjuszu w świetle ostatnich badań, obecnie zaś ogłasza on całą książkę o tym filozofie. Uwagi swe ogranicza rokiem 1637 t. j. pojawieniem się „Rozprawy o metodzie”. Opiera się o pierwsze zbiorowe wydanie z r. 1897-1910, i szczegółowo zajmuje się ewolucją myśli Kartezjusza. Pracę czyta się z największym zajęciem. (T. Gr.)

LITERATURA

Rzeczy drobne i zabawne. Pod tym tytułem tytułem wydał ostatnio (Warszawa 1930. Nakł. Gebethnera i Wolffa) wybitny powieściopisarz Piotr Chojnowski zbiór swych feljetonów, które powstały jako na marginesie twórczości rzucone notatki i impresje. Impresje przeważają — i nie dziwnie: autorem jest powieściopisarz. Jeżeli oklepamy wyrażenie, które „ozdabia” tak często przepaski księgarskie „książkę tę czyta się jednym tchem” ma gdzie zastosowanie, to właśnie tutaj. Przyczyną tego przedewszystkiem wyborna polszczyzna Chojnowskiego, dobrze już zresztą znana licznym jego czytelnikom. Następnie dowcip i bystry zmysł aktualności. Chojnowski nie ma jakiegoś stałego nastawienia jako feljetonista, przeciwnie rozgląda się dookoła i pisze poprostu o tem co go w tej chwili obchodzi: raz będzie to miniaturowa nowelka, innym razem wspomnienie z lat ubiegłych, czy znowu jakaś zrzęcana złościwość. Poza walorami czysto artystycznymi tego ślicznego zbiorku znaleźć w nim można prawdziwe źródło wzruszeń, zwłaszcza dla tych, co sercem blisko stoją życia Warszawy i co stolicę nie oł wczoraj poznali. Spotkamy tam więc i przebaczenie a tak powolnej pamięci tramwaje konne z ich dobrze wychowanymi konduktorami, migną nam przed oczyma zielone i granatowe mundury dawnych studentów Politechniki i Uniwersytetu, przypomni nam się chwacka nasza młodzież z czasów zaboru kiedy, rzykując wolność osobistą, nie wahała się manifestować trzeciego maja. To wspomnienie jest szczególniejsze uroczym — i jakże rasowo polskie przez owo, naszemu narodowi chyba tylko właściwe połączenie bohaterstwa i lekkomyślności, swady i galanterji, stroniącej zawsze od wszystkiego, co trywialne. Pyszne rysunki Kamila Maćkiewicza dopełniają wybornie ten niezwykle uroczy tomik. (jes)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Pomnik Kopernika. Z Warszawy piszą nam: Przebudowa pomnika Kopernika posuwa się naprzód. Przystąpiono już do robót kamieniarskich. Przebudowa ukończona zostanie w połowie lata. (pw)

TEATR

Błędny bokser. Z Wilna donoszą nam: Teatr nasz jako „prapremjere” wystawił farsę „sarmacko-amerykańską” jak brzmi tytuł, a noszącą nazwę „Błędny bokser”. Rzecz dzieje się w środowisku studenterji cyganerii, ma wiele ruchu i humoru, lecz „intryga” niebardzo się udala, gdyż autor każe rdzennemu Polakowi-ziemianinowi godzić się na małżeństwo syna z żydówką czy przechrzcianką, panną Perlmanówną. Jest to oczywiście nieprawdopodobne i niebardzo też smaczne. Autorowi szło prawdopodobnie o wprowadzenie na scenę papy Perlmana jako roli dla dyr. Zelwerowicza, który też zrobił z niej popis charakterystyki i humoru. (tw)

Nowy dramat polski. Ze Lwowa piszą nam: P. Kazimierz Brończyk wykończył nowy dramat historyczny. Nosi on tytuł „Rejtan”. (u)

VARIA

Kurs bibliotekarski. Z Warszawy piszą nam: Poradnia Biblioteczna Warszawskiego Koła Zw. Biblj. organizuje w czasie od 8 maja do 8 czerwca rb. miesięczny kurs bibliotekarski. Kurs jest bezpłatny, liczba uczestników ograniczona do 30 Kurs ten przeznaczony jest dla pracowników bibliotek ogólnokształcących, referentów oświatowych i kandydatów do pracy w bibliotekach ogólnokształcących, posiadających conajmniej 6-miesięczną praktykę oraz pewne wyrobienie w dziedzinie pracy społeczno - oświatowej. Zapisy przyjmuje Poradnia Biblioteczna W. K. Zw. Biblj. Pol. (Warszawa, ul. Hoża 74) do dn. 20 kwietnia. Ministerstwo przyzna kilka stypendjów dla delegatów zrzeszeń oświatowych i samorządów terytorjalnych. (vp)

W ŚWIECIE DŹWIĘKÓW

NOWE PIEŚNI

Nazwisko W. Brzostowskiego, jako kompozytora, nie było dotąd szerzej znane. Pieśni obecnie wydane są pierwszą publikacją młodego autora. Praca to ciekawa i cenna.

Pieśni solowych pisze się w Polsce dużo; za dużo nawet, jeśli wziąć pod uwagę wartość jaką przeciętnie reprezentują oraz stopień zapotrzebowania estradowego. Pieśni Brzostowskiego wyróżniają się z pośród całej masy utworów wokalnych, w ostatnich latach ogłoszonych, przede wszystkim ze względu na sposób traktowania tekstu poetyckiego, tudzież z powodu, iż znamionują one szczery talent muzyczny autora.

Cechą ogólną tych pieśni jest dążenie do najbardziej ścisłego przetworzenia poezji w muzykę, oraz stworzenie atmosfery, która umożliwiła pogłębienie tekstu poetyckiego drogą ilustracji dźwiękowej. Zadanie to, niewątpliwie trudne i piękne, rozwiązuje Brzostowski naogół pomyślnie.

Z czterech pieśni, składających się na całość zeszytu, wartość największą posiada pierwsza: „Dla kogo żyjemy?” Nastroj poezji Tetmajera został tu uchwyciony niezwykle trafnie. Muzyka każdej strofy jak najbardziej spaja się ze słowem, linja melodji ściśle wiąże się z linją tekstu, jest gładka, swobodna, a zawsze logiczna i muzycznie ładna.

Pieśń druga „Przekład, zapomnieć” nie jest wolna od intencji silnie dramatycznych, które z jednej strony działają w pewnych momentach mocno, gdzieindziej jednak przełamują linję melodyjną i osłabiają napięcie — wbrew zapewne zamiarom autora.

Dość polotu posiada pieśń trzecia: „Ach! Gdybym mógł polecieć jak wicher”. Partja fortepjanowa, napisana z rozmachem przez muzyka, który jak widać dobrze zna technikę instrumentu, — ma tutaj przewagę nad partją wokalną. Ponieważ fortepjan w tej pieśni szumi i huczy musiał kompozytor partję wokalną utrzymać w rejestrze wysokim — za wysokim nawet jak na pieśń o małych stosunkowo rozmiarach. Wysoka tessitura utrudnia wykonanie tej pieśni.

Pieśń ostatnia: „Tam... oby cisza już była na wieki” wprowadza nas w nastrój ponury i ciemny, zamykając zeszyt atmosferą tragizmu.

Dla wyrażenia swych myśli twórczych stosuje Brzostowski niezbyt może rozległą, ale zawsze dobrze przemysłaną w szczegółach skalę środków muzycznych. Jego harmonje są wy-czute, niebanalne, nierzadko pełne smaku. Faktura partji fortepjanowej świadczy o dokładnej znajomości cech instrumentu i granicy wyrazu. Rzecz to cenna, zwłaszcza wobec tego, że dziś często stawiane są wymagania w stosunku do fortepjanu zgola przekraczające możliwości tego instrumentu.

Ze względu na swe walory pieśni Brzostowskiego napewno będą śpiewane. Warto by wszakże skorygować błędy drukarskie, których jest sporo w każdym niemal utworze.

Piotr Rytel.

Warszawa.

Wieniecysław Brzostowski. Cztery pieśni do słów K. Tetmajera. Poznań 1930.

Jutro

CHEMIA INSTYNKTÓW LOWIECKICH

przez

Adama Grzymałę-Siedleckiego

Pisma nadesłane

„Filomata”. Nr. 14. Treść: Cybulski St. „Moje wspomnienia z lat dawnych”. — Rozmarynowicz M. „Człowiek tragiczny I”. — Cehakówna H. „Strój grecki”. — Własne drogi. — Satura lanx.
„Orli Lot”. Nr. 3. Treść: Do P. T. Opiekunów Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej. Malwa Seweryn: Nasza pieśń krajoznawcza. — Danileczuk Włodzimierz: „Co jest godnego widzenia w Krzemieniu i okolicy”. — Witkowski Stanisław: „Budownictwo ludowe okolic Krzemienia”. — Mróz Władysław: „Ceramika ludowa Krzemienia i okolicy”. — Zapla Andrzej: „Wilja św. Andrzeja w okolicy Krzemienia”. — Malinowski Zygmunt: „Z wierzeń ludowych”. — Hość Kół Krajoznawczych Młodzieży Szkolnej. — Z życia organizacji krajoznawczych. — Z książek i czasopism.

Siostra dawniejszego papieża Piusa X. s. p. Marja Sarlo, której pogrzeb w tych dniach odbył się w Rzymie.

S. p. królowa Szwecji

Zmarła w Rzymie królowa Szwedów, Wiktorja, Zofja, Marja, urodziła się dnia 7 sierpnia 1862 r. w Karlsruhe i była jedyną córką W. Księcia Fryderyka Badenkiego i małżonki jego księżniczki Luizy Pruskiej. Dziadkiem jej ze strony matki był cesarz Wilhelm I, a babką ze strony ojca księżniczka Zofja Wilhelmina, córka króla szwedzkiego Gustawa IV Adolfa. Królowa Wiktorja otrzymała bardzo staranne wykształcenie tak pod względem intelektualnym, jak i praktycznym.

Z ówczesnym następcą tronu Gustawem poznała się księżniczka na jesieni 1879 r., podczas wielkich manewrów w okolicy Strasburga. Zaręczyny ich odbyły się 12 marca 1881 roku, a ślub 20 września 1881 r. w Karlsruhe, poczem królewska para wyruszyła w podróż poślubną do Szwecji przez Frederikshaven i Göteborg. Uroczysty wjazd do Sztokholmu odbył się 1 października tegoż roku.

Do czasu formalnego rozwiazania unji szwedzko - norweskiej, t. j. do dnia 26 października 1905 r., królowa Wiktorja była również następczynią tronu Norwegii. Gdy jej małżonek dn. 8 grudnia 1907 r. wstąpił na tron, została królową Szwecji. Ze względu na niesłowny stan zdrowia spędziła królowa Wiktorja kilka miesięcy w roku na południu w Italii i w Egipcie. Zmarła królowa zawsze gorliwie zajmowała się dobroczynnością i była opiekunką i kierowniczką różnych zakładów społecznych i szpitali. Pod jej kierunkiem utworzony został t. zw. Centralny Komitet Królowej, który miał za zadanie zorganizowanie i niesienie pomocy ofiarom wojny światowej.

Królowa miała trzech synów: Gustawa Adolfa (od r. 1907 następcę tronu), Wilhelma, ks. Södermanland i Eryka, księcia Westermanland.

1500-lecie soboru efeskiego

W końcu marca r. b. ukonstytuował się w Rzymie pod przewodnictwem kardynała - wikariusza komitet organizacyjny obchodu 1500 rocznicy soboru efeskiego. Sobór ten, trzeci z kolei sobór powszechny — po nicejskim i konstantynopolskim — obradował w roku 431 za pontyfikatu papieża Celestyna (422—432), który był reprezentowany na nim przez św. Cyryla, patriarchę aleksandryjskiego, oraz przez trzech delegatów, specjalnie wysłanych z Rzymu. Zadaniem soboru była obrona nauki o rzeczywistej boskości Jezusa Chrystusa i o rzeczywistym boskiem macierzyństwie Najświętszej Dziewicy przed herezją patriarchy konstantynopolskiego, Nestorjusza, który utrzymywał, że Chrystus Pan miał tylko jedną naturę ludzką i że wobec tego Najświętsza Panna nie może być nazywana „theotokos” czyli Matką Boga. Kwestja ta była rozstrzygnięta w sensie przeciwnym twierdzeniu Nestorjusza na koncyljum rzymskim, które odbyło się w r. 430 pod przewodnictwem papieża. Od orzeczenia tego koncyljum Nestorjusz odwołał się do cesarza Teodozjusza młodszego, który zwołał sobór powszechny na rok następny do miasta Efezu.

Sobór efeski, na którym Nestorjusz był potępiony i pozbawiony stolicy patriarchalnej, stał się słynnym w rocznicach Kościoła jeszcze z powodu radości, z jaką narody chrześcijańskie przyjęły orzeczenie o dwójakiej naturze Chrystusa Pana — boskiej i ludzkiej oraz o rzeczywistym, boskiem macierzyństwie Marji.

W Rzymie — i tu tkwi specyficzny powód uroczystości rzymskich — pamięci tego wydarzenia poświęcony został jeden z najpiękniejszych pomników wiary i sztuki Wiecznego Miasta, bazylika Santa Maria Maggiore. Wspaniała ta świątynia, której budowę zaczął papież Liberjusz (352—366), w epoce soboru efeskiego nie była jeszcze ukończona. Następcą papieża Celestyna,

który zmarł wkrótce po zamknięciu soboru, papież Sykstus III. (432—440) postanowił uczynić z niej świetną pamiątkę soboru i uroczystego orzeczenia wiary katolickiej o boskiem macierzyństwie Najświętszej Panny. Istotnie, bazylika po wykończeniu stała się tak wspaniała, że zupełnie słuszenie otrzymała tytuł, który jej pozostanie na zawsze, tytuł Najśw. Panny Większej, to znaczy największego i najpiękniejszego kościoła ku czci Matki Bożej Głównym pomnikiem, uwieczniającym pamięć soboru efeskiego, była arka triumfalna, która, zgodnie ze stylem bazylik rzymskich, wskazywała przejście z nawy świątyni do prezbiterjum. Papież polecił ozdobić tę arkę świetnymi mozaikami, których treść przedstawiała dzieje boskiego macierzyństwa Marji. i umieścić napis w wierszach łacińskich, wyjaśniający znaczenie tego poematu malarskiego i posiadający charakterystyczną dedykację: „Sixtus Episcopus Plebi Dei — Biskup Sykstus Ludowi Bożemu”.

W tej właśnie świątyni, tak wspaniałej dzięki nieporównanemu pięknu artystycznemu i tak drogiej sercom z powodu wspomnień wiary i pobożności, w roku przyszłym odbędzie się szereg uroczystości w związku z 1500-ną rocznicą soboru efeskiego. Interesującym jest szczegół, że w tym czasie ukończone zostaną prace restauracyjne, które Pius XI polecił przeprowadzić w bazylice a przedewszystkiem nad arką triumfalną. Prace te doprowadziły do odkryć, które zdaniem czynników kompetentnych, będą miały wielkie znaczenie.

Hymn Stolicy Apostolskiej

(KAP) Kompozytor Pietro Mascagni otrzymał od Ojca św. polecenie skomponowania hymnu watykańskiego. Papież poinformował kompozytora o swych życzeniach na dłuższej audjencji.

Nowy arcybiskup Turynu

(KAP) Według doniesienia „Giornale d'Italia”, na osieroconą po śmierci kardynała Gamba stolicę arcybiskupią w Turynie ma być powołany nuncjusz apostolski w Madrycie, mgr. Tedeschini, który równocześnie otrzymał godność kardynała.

Poglądowa lekcja komunizmu

W małej miejscinie fińskiej żyje bogaty właściciel fabryki, człowiek dobry i wyrozumiały, który umiał obchodzić się z ludźmi. W domu swoim zatrudniał stróża, który miał w głowie przewrócone skutkiem zbytniego zagłębiania się w teorie Lenina. Ale ponieważ fabrykant był wyrozumiały, nie zwalał go z tego powodu ze służby, przeciwnie wdawał się z nim niekiedy w pogawędki na tematy społeczne i próbował przekonać go, jak przewrotnym jest komunizm.

Zdarzyło się kiedyś, że stróż zaczął wracać do domu chlebodawcę i spytał, kiedy podzieli swoje mienie między ludność miasta, gdyż jako prawy katolik musi znać przepowiednię o bogatym i uszku iglanem.

Fabrykant wyjął swój portfel z kieszeni i szukając w nim, mówił: — Dobrze. Służyłeś u mnie wiernie od wielu lat, a ponieważ służbę wypełniałeś sumiennie, wypłacę ci już dzisiaj przynależną ci część, abyś już jutro nie potrzebował przychodzić do pracy. W mieście mamy sześćdziesiąt tysięcy ludzi, a ja posiadam sześć milionów marek. Twój udział wynosi zatem sto marek. Oto masz je! —

I fabrykant podał zdumionemu stróżowi setkę marek fińskich.

I wtedy dopiero stróż zrozumiał, że z tym podziałem „majątku burżujów” w rzeczywistości jednak sprawa nie tak różowa i rajska. (w)

Nocna rewja mód w Paryżu

W Paryżu żyje interesująca Rosjanka, baronowa Adcurti. Przed wojną była najwytworniejszą damą w Rosji. W czasie zawieruchy udało się jej przedostać do Francji, dokąd przewiozła również swoje kosztowne futra i biżuterję. W Paryżu spieniężyła częściowo swoje kosztowności, za co dostała olbrzymie sumy franków i kupiła sobie w najlepszej części miasta elegancki pałacyk.

Pałac położony jest w dzielnicy Monceau. Pałac nabrał rozgłosu dzięki przyjęciom, jakie urządzała baronowa dla swych przyjaciół i adoratorów, składających się z rosyjskiej arystokracji i artystów francuskich. W końcu stwierdziła z bólem serca, że jej kapitały były na wyczerpaniu. Pragnąc złemu zaradzić, przyłączyła się do najwygodniejszego sposobu zarobkowania, otworzyła w swym pałacu wytwórny salon mód.

Samo przez się rozumie, że jej salon nie jest zupełnie podobny do znanych salonów mód, istniejących w Paryżu. Pani, chcąc sobie kupić, czy zamówić suknie, nie może tam pójść tak sobie, po prostu, i dokonać wyboru. Brama „pałacu mody” otwierają się tylko na kilka dni w okresie pełnego sezonu, i to tylko „po północy”. „Orgja mody baronowej Adcurti” nazywa

się taki pokaz mód. Dostęp do tej imprezy jest trudniejszy, niż na ważny wieczór dyplomatyczny.

Ostatnio odbyła się taka „orgja północna”. Tak zwana „orgja wiosenna”. Wszyscy żyjący w Paryżu arystokraci rosyjscy, najmodniejsi powieściopisarze francuscy, najslawniejsi dyktatorzy mody z Ameryki, reżyserzy filmowi i teatralni, stawili się gromadnie na ów ciekawy pokaz. W narożniku saloniku pobudowana była scena. Na odgłos gongu podniosła się kurtyna. W wspaniałym łożku spoczywała piękna paryżanka w jeszcze wspanialszym negliżu koronkowym. Dla panów była sensacją sama kobieta, dla pań negliz.

Po owym uroczym zjawisku, ukazywały się przeróżne toalety wytwornej Paryżanki, odpowiednio do pory dnia i okoliczności, od negliżu począwszy, a skończywszy na najwykwintniejszej toalecie wieczorowej. O godzinie trzeciej nad ranem kończy się rewja. Baronowa, niesłychanie uprzejma gospodyni, prowadzi swych gości do obficie zastawionego bufetu. O piątej odjeżdża ostatni samochód i reżyserka mód oblicza kasę.

Na pokazie mód korzysta nie tylko baronowa. Jej pracownicy i modystki cieszą się niemińszem powodzeniem. Jedną z jej żywych manekinów dostała engagement do teatru, jej najulubiejsza modystka zaręczyła się z amerykańskim milionerem. Modele zakupili amerykańanie i zabrali z sobą bezzwłocznie ku oburzeniu zazdrosnych paryżanek. (w)

Telefon

na usługach podróżujących

— „Telefon! Telefon!” —

Dotąd polecano na peronach dworców gazety, herbatę, mleko świeże, i piwo czekoladę, pomarańcze i papierosy itp. Obecnie polecają we Włoszech nawet telefony. Kiedy wjeżdżają pociągi na główny dworzec w Neapolu, wychylają się z okien pociągów liczne głowy męskie i damskie i krzyczą: — telefon, telefon. W tej chwili zjawia się chłopak z aparatami zawieszonymi na szyi, wręcza aparat wojażącemu, przyłącza drut do głównego telefonu na sali dworcowej i rozmowa nawiązana. Po drodze, nie wysiadając z wagonu, może się porozumiewać z każdym numerem w mieście. Za rozmowę płać około 30 groszy. Roznosiciele czeka cierpliwie na skończenie pogawędki. Kiedy zbyt jawnie zacznie okazywać zniecierpliwienie z powodu przedłużonej rozmowy, daje mu się skromny napiwek i rozmawia się dalej, aż do odejścia pociągu. Nowość to istotnie bardzo praktyczna. (w)

Zalety rybołówstwa

Rybołówstwo jest ulubionym sportem obecnego prezydenta Stanów Zjednoczonych. To też często po intensywnym pracy p. Hoover spędza długie chwile na łowieniu ryb. Zamiłowanie do rybołówstwa — jak donosi „Chicago Tribune” opiera Hoover na głębszych, niż mogłoby się zdawać, podstawach. Oto, co w tej sprawie powiedział do witających go owacyjnie przedstawicieli ludności małego miasteczka Machson w górach Blue Ridge, — gdy przybył tam na krótki wypoczynek:

„Łowienie ryb wymaga milczenia i trzymania się zdaleka od tłumów. Ogólnie uważa się, że modlitwa jest chwilą największego skupienia i zamknięcia się w sobie. Wszyscy wiedzą, że modlącym się niewolno przeszkadzać. Po modlitwie, następne miejsce zajmuje rybołówstwo, jako stan wymagający odosobnienia, gdyż niepodobna łowić ryb w gwarnej gromadzie. Rybołówstwo jest jedyną drogą, którą prezydenci mogą uciec do własnych myśli, żyć z własnymi myślami i znaleźć wytchnienie po uciążliwej ciągłej obecności ludzi obcych. Poza tem rybołówstwo jest przypomnieniem o demokratyczności życia i o kruchości ludzkiego życia, gdyż przy łowieniu ryb wszyscy ludzie są sobie równi. Jest rzeczą pożądaną, aby prezydent Stanów Zjednoczonych od czasu do czasu przypominał sobie przy wędkę zasadniczy fakt, że siły przyrody nie zniżają żadnych stopni społecznych”.

Są to, jak widzimy, bardzo trafne spostrzeżenia. S. F.

Jubileusz Koła Śpiew. w Śremie

Koło Śpiewackie w Śremie święcić będzie w r. b. rzadką uroczystość a mianowicie 50 lat swego istnienia.

Będzie to pierwsza tego rodzaju uroczystość, gdyż Koło Śpiewackie w Śremie jest najstarszem Tow. Śpiewaczym nie tylko w Wielkopolsce lecz bodaj czy nie w całej Polsce.

To też z okazji uroczystości tej odbędzie się dnia 6 lipca r. b. wielki zjazd jubileuszowy w Śremie. Zarząd Koła czyni już obecnie starania, aby jubileusz ten miał przebieg jak najwspanialszy.

Przed kilku tygodniami odbyło się waleczne zebranie Koła, które zaszczylił swą obecnością jedyny żyjący założyciel Koła, senior obywatelstwa, niestrudzony działacz społeczny i jubilat p. Andrzej Zwierchowski, na którego cześć wniesiono gromki okrzyk „Niech żyje”. Na tem zebraniu omawiano szeroko i szczegółowo program mającego się odbyć zjazdu. Wyłoniono

Komitet wykonawczy, któremu dodano liczne komisje i to: redakcyjną, finansową, upiększenia miasta, kwaterekową i przyjęć. Komisje te już się zwały rąco do pracy. Jubileuszem tym zainteresował się również bardzo intensywnie nasz Związek, to też przybyli do Śremu druhowie sekretarz generalny Barwicki i dyrektor związku profesor Kwaśnik z Poznania oraz Zarząd Okręgowy druhowie Owczarczak, Hubert i Soborski z Kościana, by wspólnie z Zarządem Koła miejscowego omówić szczegółowo program zjazdu. Na posiedzeniu tem ustalono ogólny zarys uroczystości zjazdowej, zakrojonej na szeroką skalę.

W przewidywaniu jest liczny udział Kół śpiewaczych, które z całą serdecznością oczekuje Zarząd Koła Śpiewaczego w Śremie.

Po strajku czeladzi rzeźniczej

Strajk czeladzi rzeźniczej, zorganizowanej częściowo przy Związku Robotników — Oddział Spożywczy, został ostatecznie zlikwidowany. Czeladnicy chcieli przeprowadzić swoje postulaty, które dla mistrzów pod żadnym względem niemożliwe były do przyjęcia. Mistrzowie wychodzili z założenia, że w dzisiejszych trudnych warunkach ekonomicznych, czeladź nie była powinna wogóle występować z tego rodzaju pretensjami, gdyż zarobki ich były w porównaniu z innemi dostateczne. Cech rzeźniczy zastrzegł się również kategorycznie, że z socjalistycznym Związkiem Robotn. pertraktować nie będzie, jeśli na terenie naszego miasta istnieje Towarzystwo Czeladzi Rzeźniczej przy Cechu Rzeźniczym. Prowadzący strajku obiecali jednak czeladzi złote góry i pchali ją przez strajk w niedzielę. Dopuszczano się nawet całego szeregu ekscesów, by tylko zrealizować swe żądania i wymagania. Wszystkie jednak próby rozbiły się, rozsądniejsi zaś z czeladzi widząc że nic nie skorzystają, bez wszystkiego podejmowali pracę. Strajk coraz bardziej malał i ostatecznie czeladnicy zorganizowani przy Cechu, zwołali do Rzeźni Miejskiej zebranie, na które poprosili członków zarządu Cechu. Tu oświadczyli, że wszyscy koledzy chcieliby podjąć pracę. Przedstawiciele Cechu wyrazili swą zgodę i strajkujący od poniedziałku rana rozpoczęli pracować. Część jednak czeladzi nie została przyjęta, ze względu na ogromny zastój w zawodzie rzeźniczym. Tem samem zapanowały u rzeźników normalne znowu warunki. (z)

Książę niemiecki Albrecht v. Urach zgłaszający swe prawa do tronu księstwa Monako.

SPORT

Hokej na trawie

Międzynarodowy turniej organizuje z udziałem dwóch drużyn zagranicznych z Wiednia i Śląska polskiego Siem. Klub Hokejowy. Turniej odbędzie się w święta Wielkanocy. Udział biorą poza gospodarza i poznańską „Wartą” drużyna „Sport u Hokejclub Arminen” z Wiednia i „Blei - Scharlei” z Opola. W niedzielę 20 bm. grają: „Arminen” i „Warta” oraz „Blei - Scharlei” i „Siemianowice”; w poniedziałek 21: „Warta” — „Blei - Scharlei” oraz „Arminen” i „Siemianowice”. (tel. wł.) F. G.

Lekka atletyka

Klumberg, trenować będzie od przyszłego tygodnia jak następuje: w poniedziałek od 16 do 19 na boisku „Warty”, we wtorek od 16.30 do 19 na boisku „Sokoła”, w środy od 17 do 19 na boisku „Ośrodku”, w czwartki od 16 do 19 na boisku „Warty”, w piątki od 17 — 19 na boisku „Ośrodku”. Podział pracy na soboty i niedziele nastąpi później. Poza tem trenować będzie Klumberg w hali „Ośrodku” w godzinach osobnych czołowych zawodników okręgu. (ig)

Warta zakontraktowała już na rok bieżący następujące mecze międzyklubowe: 25. maja z „Warszawianką” w Poznaniu; 2. lipca z K. S. „Stadion” z Król. Huty — w Poznaniu; 7. września z „Cracovią” w Krakowie. Nieustalony jest jeszcze termin spotkania z warszawską „Polonią”. (ig)

Pięściarstwo

Reprezentacja polska na mecz z Austrią wyjechała (jak donosi nasz korespondent F. G.) w środę wieczorem z Katowic do Wiednia w składzie: Forlański, Stepniak, Górny, Seweryniak, Arski, Majchrzycki, Konarski i Stibbe. Z bokserami udali się pp. Sadiowski i Stamm. Krótko przed wyruszeniem zachorował dość poważnie Forlański, tak że nie zdołano w czas wyjechać F.; ulokowano go, aby mógł odpocząć w specjalnym przedziale. — Wobec tego należy się liczyć z możliwością nie odbycia tej walki i co za tem idzie — przegranie jej w. o. Jeżeli się zważy widocznie zmęczenie i wyczerpanie zawodników, rzucające się aż nadto w oczy, oraz defekty rąk u Majchrzyckiego i Arskiego, to widoki Polski na meczu powyższym nie są najlepsze. Nasze wątpliwości aż nadto prędko znalazły potwierdzenie, a jeszcze należy pamiętać, że pięściarstwo czekała długa i uciążliwa podróż. Tymczasem Austria występuje w bardzo silnym składzie.

Piłka nożna

W niedzielę odbędą się następujące spotkania ligowe w Warszawie: „Polonia” — „Warszawianka”; w Król. Hucie: „Ruch”

— „Legia”; w Łodzi: „LKS” — „Garbarnia”; w Krakowie: „Wisła” — „Warta” i we Lwowie „Cracovia” — „Cracovia”.

Do Król. Huty zjeżdża wiedeński Wacker, który rozegra spotkanie z kombinowaną drużyną „Naprzód” i „Am. K. S.” 20 kwietnia. W przedmeczach w tym dniu grają kombinowane rezerwy powyższych drużyn z „Hertha” wrocławską. Na dzień 3 i 4 maja oba kluby śląskie zakontraktowały „Fortunę” z Lipska: 3 maja gra z gośćmi „Naprzód” — Lipiny a w dniu następnym — „Am. K. S.”. (tel. wł.) F. G.

„Ostrowia” sprowadza do Ostrowa na święta wielkanocną drużynę wrocławską „Breslau 08”, znaną z występów w Poznaniu. Na Zielone Świątki „Ostrowia” zaprosiła wicemistrza południowo-wschodnich Niemiec Breslauer Sportfreunde. (fl.)

Szermierka

Reprezentacja czeska na mecz Polska — Czechosłowacja przyjeżdża w sobotę o godz. 12. Skład jej dotąd jest nieznany.

Tennis

Trener Huhn rozpoczął zbiorową pracę, w której biorą obecnie udział: Marszewski, Warminski, Loth, Tarnowski i M. Stolarow. W piątek przyjeżdża z Krakowa Horain, a w sobotę — Jędrzejowska i Tłoczyński.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Poznański Klub Wioślarek. Plenarne zebranie odbędzie się w piątek, dnia 11 bm. o godz. 19 w sali Domu Król. Jadwigi, Al. Marcinkowskiego 1.

— Związek Faszystów Polskich — oddział Jeżyce. Zebranie odbędzie się dnia 11 bm. o godz. 20 przy ul. Bukowskiej 23.

— Kasa Pogrzebowa stróżów miasta Poznania. Zebranie plenarne odbędzie się w piątek, dnia 11 bm. w lokalu posiedzeń przy Nowym Rynku.

— Sołalicia Nauczycielek. Nabożeństwo eucharystyczne, naznaczone na piątek, dnia 11 bm., nie odbędzie się.

— Związek byłych niższych funkcyj. Pol. Państw. w Poznaniu. Zebranie odbędzie się w sobotę, dnia 12 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Dudzińskiego, ul. Wroniecka 4.

— Kat. Tow. Robotników Polskich przy Farze. Zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 15 na sali Dominikańskiej O. O. Jezuitów. Na porządku obrad wykład na tem: „Ubezpieczenia społeczne”.

— Polsko-Katolickie Tow. Głuchoniemych. Miesięczne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 15.30 w sali p. Jarockiego.

— Cechowa Czeladź Plekarska. Zebranie odbędzie się dnia 13 bm. o godz. 20 w lokalu p. Majewskiej przy ul. Wóźnej 13.

— Związek Czeladzi Garncarskiej. Ze-

branie kwartalne odbędzie się w niedzielę, dnia 13 bm. o godz. 11 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska 8a.

— Kat. Tow. Robotników Polskich Poznań-Tum. Plenarne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 13 bm. na sali Domu Katolickiego na Śródcie. Początek o godz. 16.30. Na porządku obrad sprawa zabawy oraz referat ks. patrona Kucharskiego.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Jerzy Ireneusz Kosmala, 1 r. 3 m. Katarzyna Liberska, zarządczyni domu, 33 l. Salomea Malachowska, 29 l. Bogumiła Daleszyńska, tancerka, 20 l. Wincenty Stawicki, mistrz stolarski, 60 l. Jadwiga Klimińska, z d. Wolkestein, wdowa, 74 l. Marja Tobisowa, z d. Czechelska, 55 l. Bolesław Lewandowski, robotnik, 25 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: I. G. z prośbą o zdrowie dla całej rodziny 10 zł. — Z. G. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 40 zł. — A. i K. F. 10 zł. — F. i H. W. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalszą opiekę 10 zł. — Izetkówna 10 zł. — Tow. Przemysłowe „Jedność” pod wezwaniem św. Antoniego w Poznaniu 20 zł. — W. K. z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 5 zł. — W. Zula z podziękowaniem za otrzymane łaski, prosząc o dalsze, 10 zł. — B. B. z żoną z prośbą o zdrowie 2,50 zł. — P. Starkówna ze Żnina z miastem kwiatów na trumnę śp. brata Bernarda 50 zł. — Wł. Stark ze Żnina z miastem kwiatów na trumnę śp. brata Bernarda 50 zł. — Adolf Błażek, emeryt, II. rata z podziękowaniem za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 20 zł. — M. P. z Gdyni za otrzymane łaski 5 zł. — B. J. 5 zł. — Władysław Woźniak 5 zł. — Florowski Aleksy 3 zł. — Bazarnikowie w pewnej intencji 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 1269,60 zł.

Na Macierz Polską w Gdańsku: H. J. 20 zł.

Na ołtarz św. Antoniego w Jerozolimie: Wł. Zula, dziękując za opiekę, z prośbą o wysłuchanie w pewnej intencji, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 78 zł.

Pisząc referaty, czy protokoły..

trzeba uważać, aby forma wydatniała treść, aby wyrazy i zwroty były trafne, jasne, a pod względem językowym poprawne. I dlatego też żadne biuro nie może się obejść bez słownika.

SŁOWNIK ILUSTROWANY JĘZYKA POLSKIEGO M. ARCTA podaje objaśnienia 75.000 wyrazów i zwrotów, zawiera 4.300 ilustracji. Cena Zł. 72. Do nabycia we wszystkich księgarniach. Prospekty na żądanie.

M. ARCT

WARSZAWA, NOWY-ŚWIAT 35.

EAU DE COLOGNE

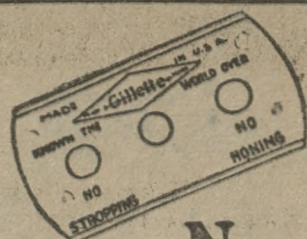
Orzeźwiająca 90% woda kolońska niezbędna na balu, w podróży i po zawodach sportowych.

Tw 1159

Ofiary na Pomnik Najsw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

do kasy komitetu wpłacono w złotych — Konto P. K. O. 207 470.

W. Matuszek, Poznań 5,—	W. Wawrzynkiewiczowa, Mieszków 10,—	W. Sroczyńska, Wronki 5,—
W. Stencłowa, z prośbą o błogosławieństwo 50,—	W. Fabisiówna, Szamotyły 5,—	G. M., Ostrów, z prośbą o zdrowie dla męża 5,—
N. N., Poznań, z pokorną prośbą o opiekę 10,—	K. Antonowicz, Gdynia 50,—	Wydział Powiatowy, — Ostrów 25,—
St. Naksowa, Pleszew 5,20	M. Bockowa, Cieszyn 6,—	F. Babiak, Biała 5,—
Bejnowie, Bojanowo 10,—	Nauze, E. Rabeja, Strzebią 9,40	E. Dymkowska, Józefów 5,—
Teod. Jasiński, Łódź 50,—	składki: z Strzebinia 5,00	H. Ławiczak, Jarocin 10,—
H. T. z K., z prośbą o zdrowie 10,—	Nauze, E. Rabeja, Strzebią 9,40	J. Kuźniarek, Bonikowo 5,—
M. J., Poznań 15,—	z Niemiryc 5,10	K. Hentrysiak, Krątkowo 10,—
Bogusławski 8,—	z Dakowry Mokre-Huby 0,90	M. Kasprzakowa, Zduny 2,—
Dyr. St. Marciniak, Poznań 50,—	Razem zł 15,40	M. Marcinowska, Janówiec 3,—
Michał Kulicki, rata za kwiecień 5,—	J. Bartkowiak, Zegrze 10,—	M. Sikorscy, Poznań, z prośbą o zdrowie 10,—
J. B. 5,—	J. Burzyński, Rabin 25,—	J. Kłyszyski, Czarniejewo 5,—
F. K. 5,—	M. Armatus, Kurowo 5,—	J. Kapral, Bydgoszcz 2,—
N. N. 10,—	S. Anna, Wielichowo 10,—	W. Lipiński, Pelplin 5,—
Sochaczewska 10,—	A. Wal, Kłeta 3,—	Za pośrednictwem X. Dziekana Michalskiego w Zaniemyśl: 295,73
W. Mayerówna, z serdecznym podziękowaniem N. Sercu Jez. i Matce Najsw. za wysłuchaną prośbę i dalszą opiekę 100,—	K. Martinek, Cieszyn 2,—	Zaniemyśl miasto 295,73
Dyrekcja i Urzędnicy Banku Tow. Ubezpiecz. Vesta 201,50	St. Andrzejewski, Łagowo 6,—	Czarnotki dwór i obszar 57,90
Majewska 5,—	J. Ledzianowska, Oborniki 2,—	Lucyny, obszar dworski 100,—
Ura 2,50	Fr. Borowska, Koźmin 5,—	Dąbrowa dwór i obszar 41,—
M. Andrzejewski 50,—	Za pośrednictwem p. M. Rysymont, Grodno 5,—	Jeziory Małe 39,45
X. J. Ławrzynowicz, Poradzów 5,—	K. Mankies 5,—	Kępa Mała 34,70
St. Zygariowski, Bytyn 5,—	M. Ejsymont 3,—	Polesie i Zofijówka 30,60
H. Krauzowa, Bytyn 5,—	K. Konoza 2,—	Luboniec 29,55
Cielewicz, przez Bank Miasta Poznania 2,—	Tundul 1,—	Łekno 28,90
Tow. Kolejarzy Polsk., Kościan, przez Bank Zw. Sp. Zar. 10,—	A. Potępa 6,50	Czarnotki gmina 26,70
X. K. Amirowicz, Śniatyn 5,—	B. Konosówna 0,50	Luboniec 26,25
G., Opalenica, z prośbą o wysłuchanie 10,—	Gubińska 0,50	Kępa Wielka i Józefowo 17,40
M. Zygmunt, Ludwikowo 5,—	Razem zł 17,—	Kaleje gmina 16,70
W. Strojny i Stan. Świerkowska, Bnin 35,—	X. L. Kosowski, Niepołec 6,—	Jeziory Wielkie obszar dworski 16,40
J. Niedziela, Wominowo 2,—	F. Długiewicz, Katowice 20,—	Dąbrowa gmina 14,70
C. Cenikier, Poznań 10,—	A. Sarnowski, Katowice 10,—	Lucyny gmina 14,60
	J. Mikowski, Sosnowiec 8,—	Brzostek 13,25
	SS. Zmartwychwstania, — 2,—	Gorzewo 11,50
	O. Kostańska, Mecina 2,—	Jeziory Wielkie gmina 11,34
	A. Kłuziak, Ciechanów 2,—	Mateuszewo 6,20
	E. Wroniecki, Wrzesnia 2,—	Potachy 6,—
	J. Świderek, Tarnów 1,—	Kaleje obszar dworski 5,—
	N. W. Kłimek, Szczucina 1,—	Konstantynowo 2,50
	N. N. 2,—	Razem zł 847,27
	P. Żelazny, Pruszy 2,—	
	Z. Świergielówna, Poznań 2,—	
	M. Modrzejewska, Poznań 5,—	

Nożyki

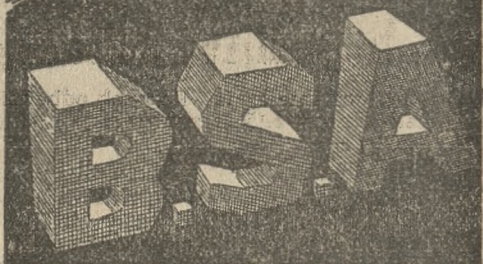
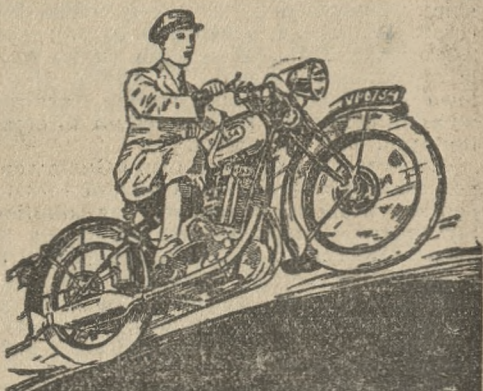
Gillette wyrabia się tylko jednej jakości — najlepszej

Najlepszy gatunek stali, najdokładniejsza maszyna, szczerzółowa i bezwzględna kontrola jakości każdego nożyka wychodzącego z fabryki tłumacza przysłówiową doskonałość nożyków Gillette. Żądać wyraźnie nożyków Gillette.

Gillette

Wielkanoc się zbliża, przynosząc dla naszych pań nowe kłopoty i wzmogłą pracę. Pyszny aromat świeżo upieczonego placaka rozchodzi się po całym mieszkaniu, nadając całości nastrój wiatyczny. Jakież byłyby święta bez smacznego, świeżo upieczonego i własnymi rękoma przygotowanego placaka! Dlatego też przezorna gospodyni używa do pieczenia wyłącznie proszku Dra Oetkera, który daje gwarancję, że trud jej uwieczniony zostanie po myślnym rezultatem. zw 22 863

ŚWIATOWEJ ŚŁAWY MOTOCYKL ANGIELSKI

Zadajcie bezpłatnych katalogów.

Przedstawiciele B. S. A. we wszystkich większych miastach Polski.

Wstępnych informacji udziela:

akredytowany delegat na Polskę

HORATIO W. COOK

Warszawa, Żórawia 22, m. 16.

Tw 1890

KTO ZDROWIE DZIECKA SZANUJE, TEN TYLKO

Kanoldy

KUPUJE PRAWDZIWE KANOLDY ŚMIETANKOWE

dw 4529

Jak praktyczna i wygodna,

taka dobrze odmierzona paczka proszku do pieczenia Oetkera!

Wskazówki pieczenia we wszystkich przepisach Dra Oetkera są tak wyraźne, że wykluczają wszelki zawód. Nasze panie gospodynie od wczesnej młodości przyzwyczaiły się do nich i nawet przez myśl im nie przejdzie, by eksperymentować nieznanymi wyrobami.

Dra Oetker'a proszek do pieczenia

jest właściwym środkiem w użyciu domowym, ponieważ ułatwia niezmiernie pieczenie. Każde pieczywo, sporządzone według przepisów Dra Oetkera, posiada nieśkazoną, przepiękną i delikatny smak.

Książki „Dra Oetkera recepty” wydanie F (cena 40 gr) oraz „Dra Oetkera książka kucharska” (cena 65 gr, zawierające ważne wskazówki co do użycia aparatu do pieczenia „Cud kuchni”, nabyć można we wszystkich sklepach kolonialnych. W razie wyczerpania za nadaniem należy dołożyć znaczka pocztowy wprost we firmie

Dr. August Oetker, Olwa

W środę, dnia 9. 4. 1930 r., zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., po długich cierpieniach, nasza najdroższa, najukochańsza matka, babka i prababka, s. p.

z Kolanowskich

Antonina Hachułowa

przeżywszy lat 85. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, dnia 12. 4. 1930 r., o godzinie 4 po poł., z domu żałoby ul. Dąbrowskiego 41.

W ciężkim smutku pogrążona
rodzina.

zw 22866

W środę, dnia 9 kwietnia 1930 r., o godzinie 10 wieczorem, zasnęła w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasz najdroższy, ukochany mąż, ojciec, brat, zięć, szwagier, stryj i wuj, s. p.

Edmund Bloch

w 57 roku życia. Eksportacja zwłok w piątek, 11 b. m., o godzinie 5 po południu, do kościoła parafialnego w Odolanowie, z domu żałoby przy ul. Krotoszyńskiej 100. Pogrzeb nazajutrz w sobotę rano, o godzinie 10.

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, córka i rodzina.

Odolanów, Świeca, Poznań, Monaster.

nw 10 232

We wtorek, dnia 8 kwietnia 1930 r., o godzinie 0,45, zasnęła w Bogu, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najukochańsza córka, siostra, szwagierka i ciocia, s. p.

Bogumiła Daleszyńska

w 21 wiośnie życia. Pogrzeb odbędzie się w piątek, o godz. 4,15 po południu, z kościoła cmentarza w Górczynie.

W głębokim smutku pogrążona
rodzina.

zw 22 847

Dnia 8 kwietnia r. b., zmarł po ciężkich cierpieniach, s. p.

Czesław Brodala

współzałożyciel gniazda i członek Zarządu Tow. gimn. „Sokół” w Chwaliszewie, pow. Odolanów.

Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 12 kwietnia, o godz. 10 w Chwaliszewie. Cześć Jego pamięci!

Zarząd Tow. gimn. „Sokół” w Chwaliszewie.
dw 4769

Za spokój duszy, s. p.

Stanisławy Tomaszewskiej

odbędzie się

msza św. żałobna

w piątek, 11 kwietnia, o godz. 7,30, w kościele św. Marcina. Eksportacja zwłok z Poznania odbyła się dnia 3 kwietnia, pogrzeb zaś nazajutrz, z kościoła parafialnego w Kobyłce pod Warszawą.

zw 22 856

Zrzeszenie Pracowników Banku Polskiego
Koło w Poznaniu.

Zakłady Ogrodnicze Pamiątkowo

poczta w miejscu — pow. Poznański

polecają do sadzenia wiosennego róż krzaczaste i pnące w najpiękniejszych kolorach, także sadzonki truskawek.

Cenniki na żądanie.

zw 22861

Domy w Berlinie

Regulowanie hipotek celem zabezpieczenia przed nadchodzącym terminem waloryzacji hipotek, kontrolowanie podatków, administracji, zaliczkowanie dzierżaw, zakup, sprzedaż dla polskich interesentów specjalnie zaufany załatwia Dr. jur. Rudolf Uhlig, Berlin, Leipzigerstr. 119/120 (chrześcijanin) w zarządzie — Związku polskich właścicieli nieruchomości w Niemczech. Korespondencja w języku niemieckim, polskim, francuskim.

nw 10 031

Jest
z WAS
dobrana para!

Jeśli nie chcesz, ażeby ktoś
wzrostł Ci w parę — musisz
być ZAWSZE elegancki!

Wobec NIEJ
i wobec SIEBIE!

Po kapeusz, koszulę kra-
wat, skarpetki, przyjdź, na
Stary Rynek 37 do firmy
PIOTR PLUCIŃSKI!

zw 22864

BEZPŁATNIE!

Red. Szyller-Szkolnik (au-
tor prac naukowych), określa cha-
rakter, zdolności i prze-
znaczenie bezinteresownie.
Napisz imię, nazwisko, mie-
scie urodzenia. — otrzy-
masz analizę darmo. Poznasz kim
jesteś, kim być możesz. War-
szawa Psycho-Grafolog Szyller-
Szkolnik, Nowowiejska 32, m. 6.
Znaczkami pocztowymi 75 gr. na
przesyłkę, załączyć. nw 9157
Przyjęcia osobiste płatne
godz. 11—7 wiecz.

DRUKI Familijne - Towar-
zystwiskie i Kupieckie

destarczą solidnie
gustownie i tanio

DRUKARNIA OGNISKA

Wielkie Garbary 11. Tel. 11-48

zw 22880

Hurtownia na G. Śląsku poszukuje tygodniowo na stałe

12-15 beczek pierwszorzędnego masła

Poznańskiego za winkulacją bankową z pierwszej ręki. Łaskawe zgłoszenia z podaniem ceny do „Polski Bank Ludowy”, Sp. z odp. nieogran. w Mysłowicach.

zw 22 854

SZOFER

może się zaraz zgłosić

Pw 10692-15,08

Ceramika, Ludwikowo, p. Mosina.

Leczenie i
wypoczynek
w

Karlsbadzie

Informacji udzielają: T-wo „Unitas” Ska s.o.o., Warszawa, Miodowa 10, Tel. 28-09, 294-06, Ed. Krögl Ska s.o.o., Katowice, Batorego 10, Tel. 27-94, P. Fryderyk Mannenberg, Łódź, ul. Wólczańska 57 lub ZARZĄD ZDROJOWISKA KARLSBAD. Naturalna woda mineralna i naturalna sól sprudlowa. Wysyłka przez Ekspedycję Karlsbadzkich Wód Mineralnych Löbel Schottländer G. m. b. H., Karlsbad.

Tw 1306

Nadzwyczajna okazja kupna!

Odebraliśmy od jednego z naszych klientów zamiast pieniędzy używany, lecz doskonale utrzymany samochód

limuzynę Chevrolet

w luksusowym wykonaniu, 4 cyl. 4-drzwiowa, budowy 1928, 10/35 K. M., z kompletnym wyposażeniem. Sprzedamy powyższy samochód za karzystną cenę. Obejrzed samochód oraz bliższych informacji zasięgnąć można w firmie „SIEMENS”, Sp. z ogr. odp. POZNAŃ, ul. Fredry 12, od godziny 8—13.

Pw 10 681-15,56

Najwytworniejsze i najmodniejsze

OBUWIE

własnego wyrobu poleca

Jan Rybelski

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 23, tel. 28-02.

Nagrodzone na międzynarodowej Wystawie w Paryżu 1928 r. złotym medalem i wielką nagrodą (Grand Prix) i na P.W.K. 1929 r. w Poznaniu złotym medalem i nagrodą państwową.

RÓŻE

krzaczaste, pnące i pienne w najpiękniejszych odmianach

ze Szkółek „Lemszczyzna-Szczekarków“

W bieżącym sezonie wiosennym specjalnie dla wili i ogrodów podmiejskich oraz letnisk posiadamy komplety złożone:

z 10 róż krzacz. w 5 odm. p/g wyboru Zakładu po wyjątkowo niskiej cenie
zł 10,— za komplet
„ 20 „ „ 10 „ „ „ „ „ „ „ 18,—
„ 30 „ „ 15 „ „ „ „ „ „ „ 25,—

loco szkółki wysyłające.

Zamówienia prosimy kierować do Biura Sprzedaży.

Warszawa, Boduena 2. Tel. 219-89

nw 10145

Poszukuje się

korespondentki - maszynistki

niemiecko-polskiej, siły pierwszorzędnej. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zw 22 849

2 autobusy

z koncesją, każdy na 30 osób, w najlepszym stanie, dobrze zaprowadzona linja, bez konkurencji, na Pomorzu. Sprzedam większą część udziału, bardzo korzystnie za cenę 19 tys. złotych, z powodu wyjazdu. Oferty pod zw 22 862 do eksp. Kurjera Poznańskiego.

(w) niedziele otwarte od 1-6

NAJWIĘKSZY**DOM ODZIEŻY**

(w) niedziele otwarte od 1-6

W POLSCE!Na nadchodzące Święta Wielkanocne
polecamy

DLA PANI:

PLASZCZE w modnych kolorach
SUKNIE wełniane i jedwabne.
KAPELUSZE DAMSKIE i stroje,
PLASZCZYKI DZIECIĘCE w wszystkich wielkościach,
PONCZOCHY jedwabne i filowe,
RĘKAWICZKI skórkowe i do prania
SZLUPFERY i.l.p.

Największy Wybór
 Najlepsze Gatunki
 Najniższe Ceny!

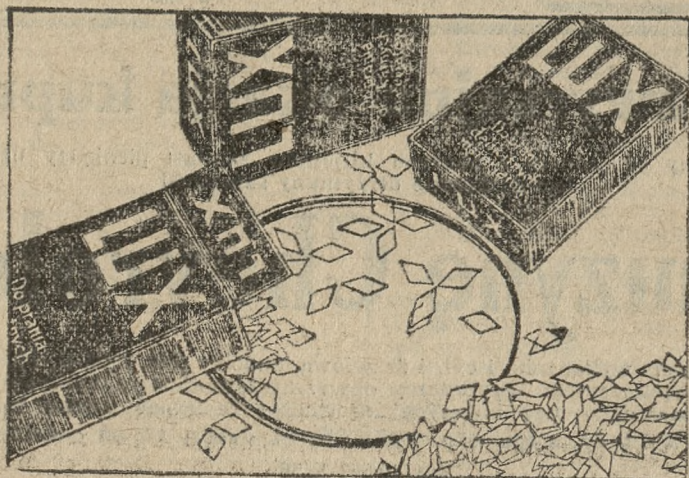
DLA PANÓW:

PLASZCZE gabardynowe
TRENCHCOATY w modn. kolorach
RAGLANY pierwszorz. krój,
UBRANIA granatowe i sportowe,
KAPELUSZE pierwszorz. fabrykaty
KOSZULE wierzchnie i nocne,
KOLNIERZYKI, KRAWATY i.l.p.

Specjalny
 Oddział miarowy
 pod kierownictwem
 wybitnych
 sił fachowych.

F. Lisiecki
Dom Konfekcyjny
 POZNAN • STARY RYNEK 98 — 100.

Oddział
LIBERJI
 Umundurowania

Oryginalny Lux — jest zawsze
 sprzedawany w paczkach.

ZADAC przy kupnie tylko Lux'u w paczce, chcą mieć absolutną gwarancję, że jest autentycznym, ponieważ oryginalny Lux sprzedawany jest na całej kuli ziemskiej wyłącznie w granatowej paczce z napisem. Istnieją duże i mniejsze paczki Lux'u, które jednak zawsze i wszędzie tylko wtedy są prawdziwymi, gdy są w zaklejonej paczce z nomenklaturą, a wtedy nie ma mowy o jakiejś przykrej niespodziance przy praniu.

W wysoce aktywnej a zarazem niesłychanie łagodnej pianie Lux'u prać można wszystko — począwszy od cienkich delikatnych koronek, a skończywszy na grubych wełnianych kocach. Jedynie arcy czystej pianie Lux'u powierzyć można bieliznę niemowląt, pozatem lekkie jedwabne suknie, a także strojną bieliznę jedwabną i bawełnianą.

LUX

PRÓBKA DARMO

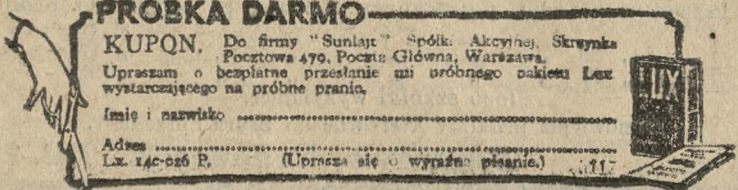
KUPON. Do firmy "Sunlight" Spółk. Akcyjnej, Skrytka Poczтовая 479, Poczta Główna, Warszawa.

Upraszam o bezpłatne przesłanie mi próbnego pakietu Lux wystarczającego na próbne pranie.

Imię i nazwisko:

Adres:

(Uprzejmie się o wyrażenie pisanie.)

Na raty
 miesięcznie
 EXPRESS 20 zł

Kromczyński, Poznań
 Al. Marcinkowskiego 5
 Agenci do sprzedaży
 maszyn do szycia potrzebni

Fabryka środków do zwalczania szkodników

UNIVERSUM

POZNAN, ul. Fr. Ratajczaka 38.

Bezpłatny nasz katalog informuje o wszystkich pasorzytach ogrodów owocowych i warzywnych oraz wskazuje najskuteczniejsze środki do ich tepienia.
 Pw 10215-13.95

Panna

inteligentna przystojna z praktyka w gabinecie roentgenologicznym poszukuje posady laborantki. Oferty do Kurjera Poznańskiego pod zw 22855

Mam 25.000 zł, uniwersyteckie i kierownicze stanowisko. Posubię 24 l. religijną

PANIENKĘ z równym majątkiem. Zgł. do Kurjera Poznańskiego pod zw 22853

Karnisze do okien maszynki do mięsa, żelazka do prasowania, myłki do kawy, noże i widelce, tyłki i tyłeczki, garnki emalowane i aluminiowe, drabki domowe, meble ogrodowe Pw 10691-15.95

poleca korzystnie
JAN DEIERLING,
 skład żelaza, Poznań,
 Szkolna 3, telef. 35-18, 35-43.

Skompletowanie doskonałej orkiestry saksofonicznej

to najświeższa nowość w

DANCINGU-RESTAURACJI
JAZZ-PALAIS

w SOŁACZU, SOŁACKA 1. TEL. 38-27.

Olbrzymi repertuar orkiestry, duży modny lokal, piękny parkiet, doborowa kuchnia, muszą zjeść sobie każdego.

dw 4772

Ziemniaki do siewu

(Modrows, Preussen)

odporne na raka, uznane, 1-szy odsiew, ręcznie wybrane, stosowne do siewu, oddaje

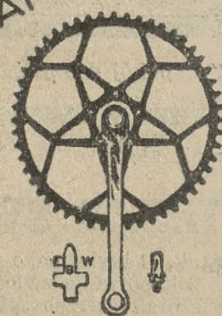
Dominium Lipie,

pocztą i st. kol. Gnieńkowsko.

nw 10232

KOMPLETNE PRZEKŁADNIE
 Z KORBAMI I KLINAMI

WILLIAMS
 BIRMINGHAM-ANGLIA

WYŁĄCZNA REPREZ.
 „ALBION” SP. z O.O.
 WARSZAWA ZIELNA 32
 DOSTAWA HURTOWA!
 WYŁĄCZNIE Z FABRYKI.

30.000 złotych

wypożyczyć na podstawie dolara na 1. hipotekę, pierwszorzędnej nieruchomości miejskiej lub większego majątku ziemskiego, za dobrem oprocentowaniem. Oferty z dołączeniem znaczka na odpowiedź uprasza do Kurjera Pozn. pod zw 22840

Stoisko

3,45 x 2,9) oszkłone — kolor mahoniowy okazjonalnie sprzedaje lub wydzierżawia na czas trwania Targów.

Tomasek, Poznań.

ulica Poczтовая nr. 9.

nw 1.233

Poszukuje się

2 lub 3 pokoi

na biuro w centrum miasta. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 22848

Oprawy kalafek wszelkiego rodzaju Introligatornia Drukarni Toruńskiej T. A. w Toruniu ul. św. Katarzyny 4.

Składowo próżnego

w śródmieściu, mniej więcej 5 x 7 mtr. obszernego, poszukuje się celem dzierżawy, wprost od gospodarza. Zgłoszenia do eksp. Kurjera pod zw 22710

Minimum 100% Dla rozszerzenia produkcji artykułu bezkonkurencyjnego poszukiwani

UDZIAŁOWCY.
 Zapoczątkowany jest wywóz zagranicę. Przewidywane duże zyski. Możliwy przydział przedstawicielstwa. Zgłoszenia pod „FARTECH 1000” do Biura Ogłoszeń Teofil Pietraszek, Warszawa, Marszałkowska 115

98001 AN

Tw 1387

Chemigrafa

trawicząca przyjmie zaraz i uprasza
o piśmienne zgłoszenia

Drukarnia Św. Wacłocha, Poznań.

Pw 10666-15.31

Przedstawiciela lub podróżującego

wprowadzonego tylko u lepszej klienteli, poszukuje przed-
wojenną fabrykę perfumeryjną. Kaucja bezwzględnie wy-
magana. Oferty pod „Perfumerja” do Międzynarodowego
Biura Ogłoszeń, Warszawa, Senatorska 29. nw 10 216

Duże przedsiębiorstwo w Katowicach, poszukuje
pierwszorzędnej

stenotypistki

posiadającej gruntowną znajomość języka pol-
skiego i niemieckiego w słowie i piśmie, popraw-
nej tłumaczką, z długoletnią praktyką biurową
w samodzielniejszym zakresie w wielkich przed-
siębiorstwach przemysłowych lub handlowych.
Pierwszeństwo mają osoby z gruntownym ogólnym
wykształceniem handlowym. Własnoręczne
zgłoszenia z odpisami świadectw i życiorysem
pod zw 22 852 do eksped. Kurjera Poznańskiego.

Do oddziału reklamy

większego przedsiębiorstwa przemysłowo-hand-
lowego w Poznaniu, potrzebny zaraz młody
człowiek, inteligentny, władający biegle conaj-
mniej językiem polskim i niemieckim. Wyma-
gana pomysłowość w dziedzinie reklamy arty-
kułów markowych oraz znajomość nowoczesnej
propagandy listownej i organizacji akwizycji
osobistej. Zgłoszenia z odpisami świadectw
i podaniem wymagań przez Biuro Ogłoszeń
„PAR”, Aleje Marcinkowskiego 11, pod nr. 15.51

Pw 10 679-15.51

Kolporterów na wieś

poszukujemy zaraz. Reflektanci, obeznani z stosun-
kami wsi wielkopolskiej i umiejący rozmawiać oraz
obcować z ludem wiejskim, niechaj się zgłoszą z refe-
rencjami i życiorysem do ekspedycji Kurjera Pozn.
pod zw 22 819/20. Dla ludzi obrotnych, dobry zarobek
gotówkowy.

2 młodsze siły biurowe

które pracowały w kancelariach adwokackich i piszące
biegle na maszynie, poszukiwane natychmiast do poważnej
instytucji handlowej. Zgłoszenia z odpisami świadectw
i podaniem referencji do eksp. Kurjera Pozn. pod zw 22 880

Poważna oferta!

Jestem kier. handl., buch.-bil. i sam. koresp. poważnej
zach. polskiej chem. pralni i farbiarni. Dosko-
nały organizator.

Posiadam duże doświadczenie w sprawach handl., finan-
sowych, podatk. i prawnych, nabyte pracą
w przedsiębiorstwach bankowych, handl.-przem.
francuskich, niemieckich i polskich. Znam je-
zyki polski, franc., niem. Pierwszorzędne refe-
rencje.

Szukam stanowiska odpowiedniego samodzieln., w kraju
lub za granicą. Wyczerpujące dane osobiste.
Poważne zgłoszenia proszę kierować pod zp 22 789
do ekspedycji Kurjera Poznańskiego

Poważny dochód

zapewni pierwszorzędna firma naftowa, dzieł-
nemu przedstawicielowi opracowującemu wyłącz-
nie majątki ziemskie. Warunek długoletnia praca
z właścicielami ziemskimi oraz posiadanie wła-
snego auta. Piśmienne oferty prosimy składać
pod dw 4771 do eksped. Kurjera Poznańskiego.

Auto Warsztaty

nowocześnie urządzone, obszerne hale montażowe
i garaże w Toruniu, zaraz na sprzedaż. Łaskawe
zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „PAR”, Toruń, Szeroka,
pod „Auto-Warsztaty”. Pw 10 659-64.119

Wyjątkowa okazja!

Kilkadziesiąt parcel położonych tuż nad wybrzeżem
morskim w odległości 5—7 km. na północ od Gdyni
(komunikacja autobusowa) przy minimalnej wpłacie
i dogodnych warunkach spłaty, na sprzedaż. Spiesz-
ne zgłoszenia do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 22 850

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

Akcjonariuszów Sp. Akc. „Goplana”, Fabryka Czekolady
w Poznaniu, odbędzie się we wtorek, dnia 6 maja r. b. o go-
dzinie 4 po południu, w biurze fabrycznym w Poznaniu, ul.
Św. Wawrzyńca 28, z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej.
2. Zatwierdzenie bilansu z dnia 31 grudnia 1929 r. i udzie-
lenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej.
3. Uchwała, dotycząca podziału zysków.
4. Wybory ustępujących członków Rady Nadzorczej.
5. Ugodnienie statutu Spółki z rozporządzeniem Prezy-
denta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. Ust.
nr 39, pozycja 383) o spółkach akcyjnych.
6. Wolne wnioski. Pw 10 680-15.87

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Walnym Zebraniu,
winni najpóźniej do dnia 5 maja r. b. złożyć akcje w biurze
fabrycznym fabryki „Goplana”, lub przedstawić w tymże
biurze dowody zdeponowania swych akcji u polskiego no-
tarjusza bądź też w jednym z banków w Poznaniu.

Zarząd: Dyrektor Tadeusz Prądzyński.
Rada Nadzorcza: Zygmunt Kittel, prezes.

Zarząd Kasy Emerytalnej rozpisuje niniejszem PRZETARG OFERTOWY

na instalację centralnego ogrzewania w łazienkach

budowy domów mieszkalnych przy ul. Rolnej —
Łanowej w Poznaniu.

Plany prac instalacji do wglądu oraz warunki
i kosztorysy za opłatą 10,— zł, w Zarządzie Kasy
Emerytalnej, ul. Wierzbicice 6, w godz. od 9—12.

Zarząd K. E. zastrzega sobie prawo dowolnej
decyzji oddania prac wzgl. unieważnienia całego
przetargu.

Termin składania ofert 16 kwietnia r. b., do
godziny 12. dw 4767

PRZETARG PRZYMUSOWY

Nieruchomości położone w Śremie i w chwili uczynienia
wzmianki o przetargu zapisane w księgach gruntowych
Śrem, tom I, karta 1 oraz 4, na imię Franciszka Włodarczy-
ka, mistrza rzeźnickiego w Śremie i żony jego Katarzyny
z Durków Włodarczykowej, jako współwłaścicieli na pod-
stawie ogólnej wspólności majątkowej małżeńskiej, zostają
dnia 14 lipca 1930 r., o godz. 10 przed południem, wystawione
na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 16.

Nieruchomości miejskie Śrem, k. 1, wielkość 0,01,50 ha
nr. 3 księgi podatku budynkowego, numer karty 2, parceli
91, podwórza i t. d., roczna wartość użytkowa mieszkania
509 marek, artykuł 2 matrykuły podatku gruntowego —
Śrem, k. 4, wielkość 0,03,60 ha, numer karty 2, parceli 92,
dom mieszkalny z 2 przybudówkami i podwórzem, chlew,
warsztat rzeźnicki z pralnią i wozownią, roczna wartość
użytkowa mieszkania 1450 marek, lokali przemysłowych
900 marek, art. 1 matrykuły podatku gruntowego. Wzmian-
kę o przetargu zapisano w księdze gruntowej, dnia 14 mar-
ca 1930 r. nw 9877

Śrem, dnia 26 marca 1930 r.
Sąd Powiatowy: (—) Grzelachowski.

UCHWAŁA. Na wniosek Firmy Bracia M. i M. Kon i S-ka
w Poznaniu, ul. Woźna 10, udziela się jej odcroczenia wypłat
na przeciąg 3 miesięcy i to od 3 kwietnia 1930 do 2 lipca 1930.
Nadzorcami sądowymi mianuje się pp. Weliksa Biedzińskiego
w Poznaniu, ul. Strusia 8 i Józefa Weinberga w Poznaniu,
ul. Wroniecka 12. Poznań, dnia 3 kwietnia 1930. nw 9873
Sąd Grodzki IIa.

PRZETARGI OFERTOWE

na wykonanie

- a) centralnego ogrzewania,
- b) wodociągu, odpływu i kanalizacji,
- c) dźwigu,

przy budowie Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysł-
owych w Poznaniu.

Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem: „Oferta
i t. d.”, należy złożyć do dnia 22 kwietnia r. b., godz. 13,
w biurze Administracji, pokój 7, Zakładu Ubezpieczeń Pra-
cówników Umysłowych w Poznaniu, przy ul. Sew. Mielżyń-
skiego 2, gdzie nastąpi otwarcie w obecności przybyłych ofe-
rentów. Informację udziela biuro architektoniczne kierow-
nika budowl p. inż. Andrzejewskiego przy placu Wolno-
ści 11 (Esplanada) I. ptr., w godzinach od 15—18, gdzie rów-
nież za opłatą otrzymać można formularz ofertowy.

Oferty i podkładyki ofertowe można wnieść tylko na dru-
kach dostarczonych przez kierownika budowy.

Zastrzega się wolny wybór przedsiębiorcy.

Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych w Poznaniu.
(—) Wilczyński (—) Lgocki
Komisarz Rządowy. p. o. Dyrektora Zakładu.

Pw 10 682-15.82

PRZETARG PRZYMUSOWY

Nieruchomość położona w Budzynie i w chwili uczy-
nienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej
Budzyn, tom II, liczba karty nr. 94, na imię handlarza Au-
gusta i żony jego Huldy, małżonków Otto z Budzyna, zo-
stanie dnia 17 czerwca 1930, o godzinie 10 przed południem
wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, po-
kój nr. 1. Nieruchomość o powierzchni 0,60,30 ha, składa się
z podwórza, roli i zabudowanej nieruchomości. Czysty do-
chód jako podstawa podatku gruntowego wynosi 1,32 tal.
Wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego
325 mk. Tabelę i wyciągi katastralne można przejrzeć w Se-
kretariacie Sądu. Wzmiankę o przetargu zapisano w księ-
dze gruntowej, dnia 24 lutego 1930 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa
w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księ-
dze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili naj-
później w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia
ofert i prawa do uprawdopodobnić, gdyby wierzyli im
przecyli. W razie niezastosowania się do powyższego we-
zwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zo-
staną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna do-
piero po rozszczeniu wierzyli i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na pi-
śmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obli-
czenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wy-
powiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw,
oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargo-
wi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu posta-
rali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż
inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nierucho-
mości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Chodzież, dnia 7 kwietnia 1930 r.
nw 9875 Sąd Powiatowy.

W Magistracie w Kórniku wakuje od 1. 5. 1930 r.
stanowisko sekretarza miejskiego i podatkowego.

Reflektuje się tylko na siłę fachową, z wykształceniem
średnim lub niższym i conajmniej 4-letnią praktyką w sa-
morządzie miejskim, oraz biegłą w sprawach podatkowych.

Posada kontraktowa. Pobory według grupy XI. prag-
matyki państwowej plus 15 proc. dodatku kom. dw 4768

Podania z życiorysem i odpisami świadectw przyjmuje
Magistrat w Kórniku do 24 kwietnia 1930 r.

Nieuwzględnione wnioski pozostaną bez odpowiedzi.
Burmistrz: (—) T. Wolniewicz.

7 N. 12/29 r.

UCHWAŁA

W sprawie zapobiegawczej upadłości nad majątkiem fir-
my Marja Rosińska, Inowrocław, Rynek, po myśli art. 37
rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, z dnia
6 marca 1928 r. (Dz. U. 27, poz. 244), po wysłuchaniu nadzor-
cy sądowego i wyjaśnieniu dłużniczki zarządza się otwarcie
postępowania układowego. Po myśli art. 40, 41 i nast. wy-
żej cyt. rozporządzenia, dotyczącego nadzorca Wincenty
Kolodziej z Inowrocławia, ul. Toruńska, zaprzysiężony re-
wizor ksiąg handlowych, przeprowadzi sprawdzenie wie-
rytelności. nw 9876

Inowrocław, dnia 1 kwietnia 1930 r.
Sąd Powiatowy.

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE

Co do majątku rzeźnika Teofila Sobczaka i jego żony
Kazimierzy Sobczakowej w Siedlikowie, wdraża się z dniem
dzisiejszym t. j. z dniem 3. 4. 1930 r., o godz. 10 przed poł.,
postępowanie upadłościowe. Zarządcą masy upadłościowej
mianuje się p. Kazimierza Ostacha, kupca w Ostrzeszowie.

Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do
dnia 20. 5. 1930 r. Do powzięcia uchwały, czy mianowany
zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru no-
wego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzy-
cieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wy-
mienionych w § 172 ustawy o upadłościach, wyznacza się
w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 28 kwietnia
1930 r., o godz. 9 przed południem. — zaś celem zbadania zgło-
szonych wierzytelności termin na dzień 2 czerwca 1930 r.,
o godz. 9 przed południem.

Wszystkim, którzy posiadają jakiegokolwiek rzeczy, nale-
żące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokol-
wiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi
upadłemu względnie uiszcząc się z długu, a nadto poleca się
im, aby najpóźniej do dnia 23. 4. 1930 r. donieśli zarządcy
masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przysługują im
jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo ża-
dać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. nw 9874

Sąd Powiatowy w Ostrzeszowie.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 11 b. m., o godz. 9, przy ul. Wielkie Gar-
bary 33, sprzedam publicznie najwięcej dającym za go-
tówkę: nw 10 236

większą ilość płaszców męskich, ubrań oraz futer.

Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.

Pietruszewski, kom. sąd., Poznań, Wielkie Garbary 33.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, 12 kwietnia 1930 r., o godz. 10,30 przed poł.,
przy ul. Wyspiańskiego 3, sprzedam publicznie najwięcej
dającym za gotówkę: nw 10 231

pianino i 3 kanapy.

J. Bartkowiak, kom. sądowy, Poznań, ul. Kochanowskiego 24

Telefon 75-24.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W sobotę, 12 kwietnia 1930 r., o godz. 10,45 przed poł.,
przy ul. Konopnickiej 9, sprzedam publicznie najwięcej da-
jącym za gotówkę: nw 10 229

szlancę, maszynę do cięcia skóry, piłę tarczową, motor
i maszynę do szycia „Singer”.

J. Bartkowiak, kom. sądowy, Poznań, ul. Kochanowskiego 24

Telefon 75-24.

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W piątek, dnia 11 kwietnia 1930, o godz. 11 przed połud-
niem, odbędzie się przy ul. Wolnica 2 (w podwórzu), sprze-
daz za natychmiastową zapłatą: nw 10 218/9

większą ilość obuwia, golfów i płaszców damskich,
50 skórek tchórzowych, 43 skórek skunksowych i urzą-
dzenia restauracyjnego.

Objeździe można 15 minut przed sprzedażą.

Poznań, dnia 9 kwietnia 1930 r.

Magistrat XIII/4.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 11 kwietnia 1930, o godz. 11 przed poł.,
sprzedawać będą w Poznaniu, przy ulicy Fabrycznej 21,
publicznie najwięcej dającym za gotówkę: nw 10 237

7 kompletnych zegarów z mechanizmem do obliczenia
jazdy taksówką, marki „Jaga”.

P. Stefanik, kom. sąd. z pol., Poznań, ul. Półwiejska 4, IV.

LICYTACJA SAMOCHODU

W piątek, 11 kwietnia, o godz. 12, sprzedam z tytułu zastawu, przy ul. Fabrycznej 40, najwięcej dającemu za gotówkę:
Pw 10 693-15,97

samochód ciężarowy

3,5 tonn, marki Fiat, na pełnych gumach.

BRUNON TRZECZAK

zaprzys. i ustanowiony publ. aukcjonator na Województwo Poznańskie, zaprzys. rzeczoznawca urządzeń domowych, pokojowych i gospodarczych na obwód sądu Apelacyjnego w Poznaniu, miesz. przyw. ul. Stolarska 2 — Telefon 63-26.

LICYTACJA MASY UPADŁOŚCIOWEJ

W poniedziałek, 14 kwietnia 1930 r., o godz. 10,30 przed poł., przy ul. Wielkiej 25, I. p., sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:
naw 10 230
kilkaset tuzinów szydek, napastrków, igieł, szpilek, kilkadziesiąt guzików, foremek patentowych, większą ilość tasemek, pasków, bielizny wełnianej, żabków do bielizny, borty, motywy perełkowe, jedwab do szycia, grzebienie, większą ilość krawatów, sznurowadeł i wiele innych materiałów, kilka szaf do bielizny, szafy składowe, szafę z kartotekami, 4 stoły składowe, regały do towarów, regały do akt, kilka szaf do garderoby, 2 biurka, szafa żelazna.
J. Bartkowiak, Kom. sądowy, Poznań, ul. Kochanowskiego 24
Telefon 75-24.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W poniedziałek, dnia 14 b. m., o godz. 9, przy ul. Wilezowej 10, w Fie „Przewóz”, sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:
kompletną jadalnię na 12 osób w stylu gdańskim.
Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.
Pietruszewski, kom. sąd., Poznań, Wielkie Garbary 33.

PRZETARG PRZYMUSOWY

W piątek, dnia 11 b. m., o godz. 12, przy ul. Wielkie Garbary 33, sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę: większą ilość obuwia.
Licytacja odbędzie się nieodwołalnie.
Pietruszewski, kom. sąd., Poznań, Wielkie Garbary 33.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo
i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo.
Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-lamowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790
i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Skład

kolonialny w mieście liczącym 6 000 mieszkańców, świetnie prosperujący, najlepsze położenie, przynależne 2 pokoje kuchnia, cena 2 500 zł. w tem 300 kaucji, towar według faktury, z powodu wyjazdu sprzedam. Zgłoszenia Strabel, Poznań, Wierzbiciego 43.

Parowy

Zakład Wulkanizacyjny w Poznaniu, wzorowo urządzone i zaprowadzony jest okolicznościowo do sprzedania. Potrzeba 6 tys. gotówki. Oferty do Kurjera zdw 43 206

Mieszkanie

piecokojowe, komfortowe, śródmieście. Zgłoszenia: Hodowianek, „Biuro Pracy”, plac Wolności 9, III, piętro, dom ogrodowy. zdw 43 211

Parcele

śródmieście, Łazarza, Jeżycach, Ratajach, Wildzie, Debu, Ławicy, Solaczu, Winiarach pod dołną budowę, dogodnych warunkach sprzedam. Zgłoszenia Hodowianek, „Biuro Pracy”, pl. Wolności 9, dom ogrodowy, III, piętro. zdw 43 210

National

kase sprzedam. Rom. Szymańskiego 3, III, lewo. zdw 43 200

Szkółki

św. Marcin, Szkolna, „Informator”, Ratajczaka 15. zdw 43 192

Pianino

tanio sprzedam. Św. Marcin 47, III, prawo. zdw 43 181

62 morgi

pszenno-buraczanej ziemi, drenowanej, zabudowania mas., kompletny inwentarz, cena 20 000, wpłaty 13 000, reszta na 10 lat. „Piast”, św. Marcin 47. zdw 43 182

Kapelusze

damskie wykonuje najnowsze oraz zamówienia i przeróbki w 24 godzinach gustownie i tanio. Giernatowska, ul. Wrocławska nr. 19 P 10 124-12,317

Regały

kramnice, gabloty, biurka, szafa żelazna tanio na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuje J. Borys, ul. Sew. Mielżyńskiego 1, tel. 31-05. Pw 10 726-14,217

Gramofony

plyty, przybory najtaniej. Aleje Marcinkowskiego 8, piętro. zdw 42 975

Jadalnię

kompletną sprzedam tanio 1 100 zł. Stolarska, Szyperka 3. zdw 42 838

Repozytorjum

do kolonialki, duże jak nowe bardzo korzystnie do sprzedania. — Oferty Kurjer zdw 42 302

Budulec

kantówka, szalówka z rozbiórki sprzedam tanio. Bittner, Dąbrowskiego 79. zdw 43 184

Gospodarstwo

130 morg, ziemia pszenno-buraczana z inwentarzem, 2 km. od miasta, cena 30 000, wpłaty 30 000 lub zamienie na kamienice. — „Piast”, św. Marcin 47. zdw 43 183

Pianino

czarne, krzyżowe sprzedam 1 700. Dąbrowskiego 79, Cukiernia Krawiarska. zdw 43 180

Dom

okazyjnie tanio 6 500, masywny, 5 ubikacji, chlewy, ogród, w środku miasta powiatowego Międzychodu (w. Zgłoszenia: Andrzej Dziura, Międzychód, ulica 17, Stycznia 49. zdw 43 147

Futra

Polecam tanio wielki wybór pięknych lisów w różnych kolorach, na sezon wiosenny. Łajewski, Poznań, Fredry 1. zdw 41 934

Wyprzedają

pozostałych zapasów po zlikwidowaniu składni żelaza, okuć budowlanych narzędzi, wyrobów stalowych pp. poniżej cen hurtowych. Szczegółowe zestawienia wyłożone w biurze firmy J. Borys, ul. Sew. Mielżyńskiego 1, telefon 31-05 Pw 10 625-14,218

Motocykl

„Indian” Prince 350 ccm ostatni model prawie nowy na sprzedaż. Przemysław 27, Tyrchan. zdw 42 708

Pianino

jak nowe oddam za gotówkę. Rybaki 21 a, II. prawo. zdw 42 960

Electrolux

jak nowy, tanio sprzedam. Adres Kurjer zdw 42 876

Rower

meski mało używany sprzedam. Ciarkowski, Romana Szymańskiego 4, IV. zdw 42 724

Skład

mieszkanie, dobry punkt Poznań sprzedam zaraz. Adres Kurjer zdw 42 749

Majutki

gospodarstwa wielki wybór, mamy do sprzedania i do wydzierżawienia bardzo wiele z rak niemieckich Agropol. Poznań, Dąbrowskiego 2. zdw 41 636

Hortensje

po przystępnej cenie są do nabycia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 43 157

Modne

i eleganckie kapelusze męskie kupisz tylko w firmie A. Pietrzykowskiego, Wielka 8. Pw 10 687-12,326a

Samochód

marki Citroen, 6 osobowy, zupełnie jak nowy, tanio sprzedam. Oferty Kurjer zdw 43 227

Salonik stylowy

czteronowy pluszowy z dużym lustrem 1 150 zł. Siemiradzkiego 11, I. p., pr. zdw 43 231

Jadalnia dębowa

12 osób, cena zakupu 6 000 zł sprzedam za 2 200 zł. Siemiradzkiego 11, I. p., prawo. zdw 43 229

Obrazy

oryg., kilimy, kanapy, świeczniki, brzoza, antyczne i wiele innych przedmiotów okazjnie. Siemiradzkiego 11, I. p., pr. zdw 43 232

Sypialnia jasna

jesionowa z dużym marmurowym umywalką 1 250 zł. Siemiradzkiego 11, I. p., pr. zdw 43 230

Pianino

jak nowe, czarne okazjnie tanio na sprzedaż częściowo ewent. na spłaty. Zgłoszenia Wały Jagiello 22, m. 6. zdw 43 236

Pianino

czarne zagraniczne, mało używane, korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia „5631”. Reklama Polska, Aleje Marcinkowskiego 6. zdw 43 280

Pokój

używanie kuchni wynajme zaraz. Adres wskaże Kurjer zdw 43 243

Samochód

otwarty „Fiat” typ 505, 6 osobowy po gruntownym remoncie sprzedam bardzo korzystnie. — Swarzędz, Rynek 4. zdw 42 327

Parcele

1.000 m², ul. Chociszewskiego, tanio sprzedam. Adres Kurjer zdw 41 828

Meble

po niższej cenie poleca Plucinski, Wodna 7. Odstawiam własnym samochodem. zdw 41 846

Skład

papierni korzystnie do nabycia w śródmieściu. Oferty Kurjer zdw 42 391

Rower

meski 130 — sprzedam, samochód Overland, czterookosowy w dobrym stanie, gotów do jazdy, może być na ciężarowy tanio. Rynek Śródecki 17, III. zdw 42 408

Łazarza, Solaczu, Wildzie, Winiarach, Jeżycach oraz centrum najdogodniejszych warunkach spłaty sprzedaje Biuro Techniczne-Agrarne, Plac Wolności 9. zdw 42 575

Salony

małoniowe, komody, orzechowe, mahoniowe, brzożowe, toalety, witraż, biblioteki, stoły krzesła, fotele, świeczniki, żyrandole, weneckie, srebrne tace, półmiski, cukierniczki, zastawy do owoców, porcelana dekoracyjna, kryształ, brzoza, obrazy tanio Bracia Pióro, Aleje Marcinkowskiego 28. Pw 10 345-13,200

Plac

2250 mkw. przy ulicy Frydryka Skarba sprzedam 25—30 tysięcy. Wiadomość: Grunwaldzka 20 b, IV, piętro, prawo. zdw 43 136

Obraz

olejny okazjnie sprzedam. — Adres Kurjer zdw 43 218

Kasa

ogniotrwała i 2 biurka z krzesłami z powodu likwidacji przedsiębiorstwa tanio na sprzedaż. — Adres Kurjer zdw 43 217

Singer

maszyna 100 zł dobra, maszyny naprawia. Marszałka Focha 176 (podwórce). zdw 43 257-8

Rzeźnictwo

na przedmieściu Poznań, urządzenie motorowe, mieszkanie czteropokojowe sprzedam. Oferty Kurjer zdw 43 096/7

Parcela

budowlana za wpłatą 400 złotych do sprzedania. Białkowski, Wrocław 18. zdw 42 981/2

Samochód

„Tatra” 2 cyl. (dandauet) w najlepszym stanie korzystnie do sprzedania. Krobki, ul. Działkowskich 9, tel. 3082. zdw 43 241

Klubowy

garnitur jak nowy sprzedam 260 złotych. Grobla 19, front, II, piętro, lewo. zdw 43 270

Motory

2,2 km., 1400 obrotów, prad trójfazowy z rozrusznikiem, motor 1½ km. 1500 obrotów kompl. Powyższe motory są korzystnie do nabycia Franpol, Grobla 27. zdw 43 265

Drut kolczasty

używany, lecz w dobrym stanie tanio w Polskiej Hurtowni Żelaza, pl. Sapieżyńskiego 2. zdw 43 267

Radio

3 lampowe z głośnikiem i bateriami kompletne do słuchania sprzedam, cena 195 zł. Adres wskaże Kurjer zdw 43 263

Kilka

mórg ziemi w Chartowie przy szosie sprzedam. Oferty Kurjer zdw 42 864

Pończochy

piękne, dobre, tanie — A. Szymański, Poznań św. Marcin 1 specjalny skład pończoch. Pw 10 394/5-14,186

Skład

tanio sprzedam. Wierzbiciego 24 b. zdw 42 795/6

Meble

na raty i za gotówkę po najniższych cenach poleca Szpryngacz, Wielka 13. Klienteli zamiejscowej odstawiamy własnym samochodem. Pw 9757

Samochód

4 osobowy, otwarty, w dobrym stanie, gotowy do jazdy sprzedam korzystnie. Zgłoszenia do Kurjera zdw 43 222

Antyki

meble, obrazy, świeczniki na sprzedaż. Skarbowa 4, parter, lewo. zdw 43 225

Wózek

dziecięcy (sportka) sprzedam. Kosowski, Wrocław 13, w podwórzu, lewo, III. zdw 41 344

Stajnia

na 6 koni, 25 minut, za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 968

Sprzedam

motor ¼ km., 220 volt. Ślusarnia, Golebia 4 a. rw 9 492

Sprzedam

korzystnie kompletny garnitur młocarni parowej, Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 42 717

Skład

kolonialny, pokój, kuchnia, nadający się na inną branżę 3 000 zł. Wiadomość: Sołtyśki, Prusa 18. zdw 43 260

Sprzedam

korzystnie lambrakin odpasowany przez 2 okna. Adres wskaże Kurjer zdw 42 905

Do nabycia

herb szlachecki. Oferty z podaniem ceny do biura „Obrony Prawnej”, Poznań, św. Wojciech 26. Dyskrekcja zapewniona. zdw 43 169

55 złotych

serwis obiadowy kompl. 12 osob. porcelana. Noże, widelce, alpaka 28 zł. Serwis do kawy 8½ zł. — Szklanki 10 gr., sprzedaje tylko Hurtownia Porcelany, Wrocław 24, podwórce. zdw 43 173

Tanio sprzedam

3 ładne koszule wierzchnie, torebkę damską i fuzję kal. 16. Drużbackiej 8, mieszkanie 10. rw 9 488

3 samochody

Overland Whippet (1 sześciocyl. 2 czterocyl.) limuzyny, mało używane, okazjnie sprzedamy zaraz. Poznań, Autolux, św. Marcin 43, telefon 25-01. zdw 42 978

Amatorzy!

Sprzedam chronometr trzykoper-towy 14 karatów złoto, bardzo ciężki (brutto 145 gramów) 1.000 zł. Oferty Kurjer zdw 42 973

Kapelusze

Krawaty Bieliznę najkorzystniej w firmie „Elegant” Poznań, Wrocław 30 zdw 43 209

Salonik

nowy bardzo wspaniały sprzedam Kurjer rw 9 466

Żelazną

skrzynię, ciężką, dużą sprzedam. Kurjer rw 9 465

Skład

kolonialny z urządzeniem zaraz na sprzedaż. Adres wskaże Kurjer zdw 43 016

Pieć

piekarski jak nowy zaraz sprzedam, cena według umowy. Zgłoszenia Kurjer zdw 43 012

Skład

kapeluszy tanio sprzedam nadaje się na inną branżę. Oferty Kurjer zdw 43 006

Apteka

dobrze prosperująca, jedna w powiatowym mieście na bardzo korzystnych warunkach do sprzedania. Zgłoszenia do Kurjera zdw 42 998

Jadalnia

dębowa, czysty dąb, kanapa z obudowaniem, stół rozkładany, 6 krzeseł obitych w skórę, kredens i bufet na sprzedaż. Mickiewicza 17, parter, lewo. zdw 42 971

Dom piekarnia

3 pokoje kuchnia, piec piersiowy wielkie powiatowe miasto, od Poznania 40 km, wyższe szkoły, z powodu choroby sprzedam, cena 45 500, wpłaty 10 000. Zgłoszenia: Sowiński, Poznań, św. Marcin 22 telefon 18-97. zdw 43 026

Ford 27/28

po gruntownym remoncie sprzedam za 1 800 zł. Zgłoszenia Kaldyk, Poznań, św. Marcin 77. zdw 43 033

Skład bławatów

i składnica M. M. Rol. z powodu zmiany stosunków, jest zaraz na sprzedaż skład bławatów i towarów krótkich z trzy pokojowym mieszkaniem. Przystępna możliwość przejęcia składu maszyn rolniczych. Grzeszkowski, Kiszko-wo, pow. Gnieźno. zdw 43 045

Rower

połwyszcigowy Argus franc. 125 zł Wrocław 15, Müller, od 4—6. zdw 43 070

Zakład

fryzjerski z mieszkaniem spiesznie i tanio do oddania. Adres Kurjer zdw 43 068

Kanapa

pluszowa 100 zł, biała sypialnia 250 zł, dębowa łóżko 50 zł. Kurjer zdw 43 064

Place

pod domy willowe Sienkiewicza sprzedam. Oferty Kurjer zdw 43 004

Maszyna

krawiecka do szycia na sprzedaż. Św. Wojciech 21, skład. zdw 43 073

Czysty

frontowy słoneczny pokój wynajme solidnemu panu. Szawelska, Ratajczaka 33, II. zdw 43 107

Maszyna

do pisania, tanio. Wierzbiciego 37, plac. zdw 43 108

Czarne

piasno dobrze utrzymane, korzystnie sprzedam. Wiśniewska, Nowa 11, II. zdw 43 135

Dom

masywny, 7 pokoi, ogrodem w Poznaniu, mieszkanie wolne 3 pokoje, za 20 000, wpłaty 10 000. Tomczak, Wierzbiciego 31. zdw 43 121

7 PIEI IADZ

Z gotówką

15—20 000 wstępuje do interesu rentownego z współpracą. Miejsce obojętne. Propozycje uprasza się do Kurjera zdw 42 719

10 tys.

na pierwszą hipotekę na jeden rok poszukuje się dla rozwinięcia przedsiębiorstwa. Procent podług umowy może być ladne letnisko. Oferty Kurjer zdw 43 020

10.000 zł

wypożyczyć lub nabeść hipotekę. Oferty Kurjer zdw 42

Mieszkanie
2 pokoje w willi zaraz. Ul. Dąbrowskiego 151. godz. 10-12. zdw 43 245

9 SZUKA MIESZK.

W Sołaczu
poszukuje do wynajęcia willi lub mieszkania bezdzietne małżeństwo. Zgłoszenia do Kurjera zdw 42 901

1 lub 2 pokoi z kuchnią
poszukuje bezdzietne małżeństwo. Zgłoszenia do „Par” Aleje Marcinkowskiego 11 pod 54.141. Pw 10 071-54.141

Poszukuje
1-2 pokoi, kuchni, czynsz 2 lata zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 40 803

Mieszkania
3-4 pokojowego poszukuje zaraz wprost od gospodarza. Agenci wykluczeni. Warunki ugodowe. — Oferty Kurjer zdw 42 305

Mieszkania
3-5 pokojowego poszukuje się wprost od gospodarza za czynszem zgóry. Zgłoszenia do Kurjera zdw 43 042

Poszukuje
mieszkania 1-2 pokojowego tylko od gospodarza. Oferty Kurjer zdw 43 058

2-3
pokojowego mieszkania poszukuje urzędnik państwowy. — Roczna dzierżawa naprzód. Oferty Kurjer zdw 43 066

Poszukuje
pokoiu i kuchni od gospodarza. dzierżawa dwa lata zgóry. Oferty Kurjer zdw 43 077

Mieszkania
3-4 pokojowego poszukuje bezdzietne małżeństwo, warunki do omówienia. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer zdw 43 083

Poszukuje
próżnego pokoiu i kuchni dzierżawa 6-12 mies. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia do Kurjera zdw 43 177

Poszukuje
2-4 pokoje kuchni warunki obywatelne. Agenci wykluczeni. Słoneczne oferty Kurjer zdw 43 219

Poszukuje
2-3 pokoi z kuchnią wprost od gospodarza za dzierżawą zgóry. Zgłoszenia Kłasińska 7, skład. rw 9 482

10 ZAMIANA MIESZKANIA

2 pokoje
z kuchnią, letnisko blisko Poznania zamieniam na 3-4 pokojowe w Poznaniu z dopłatą. Adres w Kurjerze zdw 43 025

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
dwuosobowy wynajme. Adres wskaże Kurjer zdw 43 043/3

Pokój
dwom panom wynajme zaraz. ul. Półwiejska 29 parter. prawo. zdw 41 209

W eleganckim
domu 2 pokoje z utrzymaniem i telefonem wolne od 15. dla osób z towarzystwa. Matejki 61 parter. prawo. zdw 42 816

Panienkom
wynajme pokój 15. lub 1. Grunwaldzka 20 a. II. lewo. zdw 43 000

Pokój
główny, umeblowany. Rynek Łazarski 19. II. prawo. zdw 42 984

Pokój
niekrepujący elektr. łazienka, spokojnej osobie. Przemysłowa 12. parter. lewo. zdw 43 028

Centrum
ładny pokój 2 spokojnym panom wynajme. Obelżec od godz. 2. Mielżyńskiego 22. I. front. zdw 43 050

Słoneczny
dwuosobowy pokój elektryczność wynajme. Skryta 1. I. prawo. zdw 43 046

Pokój
umeblowany niekrepującym wejściem do wynajęcia. Mostowa 30. parter. prawo. zdw 42 845

Pokój
umeblowany wynajme inteligentnemu panu. Plac Nowomiejski 5. III. wejście. II. lewo. zdw 43 079

Pokój
ładnie umeblowany. światło elektryczne wejście z klatki schodowej do wynajęcia. Górna Wilda 42. II. prawo. zdw 43 069

Mały
pokój do wynajęcia. Żupańskie-go 19. parter. lewo. zdw 43 065

Pokój
dobrze umeblowany z utrzymaniem lub bez int. panu. Strzelecka 12. III. lewo. zdw 43 090

Kręta
24. III. prawo. pokój wynajme zdw 43 087

Pokój
słoneczny dobrem utrzymaniem panu zaraz. Mickiewicza 11. III. prawo. zdw 43 081

Pokój
na kilka dni. Ziętkowska. Młynska 3. IV. zdw 42 414

Pokój
umeblowany, czysty wynajme — Półwiejska 38. I. prawo. zdw 43 074

Centrum
inteligentnym osobom 2 przyległe czyste, dobrze umeblowane pokoje, elektryczność łazienka, utrzymaniem, bez. małżeństwu używanie kuchni, zaraz. później. Roman Szymańskiego 4. III. lewo. zdw 43 098

Dobrze
umeblowany pokój frontowy od 15. lub 1. V. do wynajęcia. Wielkie Garbary 50. II. lewo. zdw 43 102

Pokój
dwuosobowy wynajme 15. 4. elektryczność, łazienka (obiady). Św. Marcina 30. I. lewo. zdw 43 105

Wspólny
utrzymaniem 100 zł. Marcina 29. III. zdw 43 125

Pokój
duży dla solidnego pana stałym stanowisku. Drugi wspólny dla solidnego młodszego handlowca. Plac Świętokrzyski 3. III. prawo. zdw 43 120

Pokój
dla panienek. — Strzelecka 28 a. parter. lewo. II. drzwi. zdw 43 116

Pokój
dwuosobowy także małżeństwu. od 15. wolny. — Grunwaldzka 25. Richter. zdw 43 174

Pokoje
wspólne wynajme. — Gwarna 3. III. prawo. zdw 43 172

Pokoik
czysty i niekrepujący dla dwóch panienek. Adres Kurjer zdw 43 170

Pokój
umeblowany z światłem elektr. wynajme. Polna 3. parter. prawo. boczny. jw 3 686

Pokój
pierwszego panience z przyłączeniem do rodziny. Mackowiakowa, Wierzbice 43. I. p. zdw 43 208

Centrum
pokój solidnemu panu na stałym stanowisku, elektryczność. — Szkolna 11. I. p. lewo. zdw 43 202

Pokoje umeblowane
polecą „Informator”. Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 43 191

Przyjmę
panienki na pokój. Stary Rynek 10. IV. wchód Kurzanoga. zdw 43 190

Panom
utrzymaniem. Wiza. Wrocławska 13. zdw 43 178

Pana
na wspólny pokój przyjmę. — Grobla 4. parter. lewo. zdw 43 163-4

Duży
pokój 2-3. najchętniej panom. Pościel pożądana. Wolnica 7. II. prawo. zdw 43 168

Pokój
dla 2 panienek. Wielkie Garbary 2. III. lewo. zdw 43 167

Niekrepujące
wejście. Szwajcarska 29. III. lewo. zdw 43 221

Pokój
z meblami 750 zł za zgodą gospodarza odstąpię. Adres wskaże Oredownik St. Rynek r 9 486

Pokój
duży. Matejki 60. II. prawo. zdw 43 214

Pokój
elegancki, dwie osoby, ewentualnie utrzymanie. Zakrzewska. Gajowa 4. Pw 10 634-53.126

2 pokoje
ładnie umeblowane telefon, światło elektryczne, razem lub oddzielnie dla panów zaraz do wynajęcia. Ul. Działyskich 9. III. prawo. Pw 10 683 15.88

W śródmieściu
pokój frontowy dla solidnego pana lub pań na stałe do oddania. Towarowa 20. III. p. zdw 43 140

Pokój
wynajme. Długa 4. podwórze. prawo. I. zdw 43 139

Słoneczny
pokój 1 lub 2 umeblowane wynajme, światło elektryczne. Grunwaldzka 5. front. parter. prawo. zdw 41 771

Pokoik
mały wynajme. Reja 1. I. prawo. zdw 43 261

Pokój
umeblowany wynajme inteligentnemu panu zaraz lub 15. Śniadeckich 4. Łazarz. III. lewo. zdw 43 253

Pokój
panu. Rzeczypospolitej 9. front. II. prawo. zdw 43 255

Pokój
trzyosobowy wynajme. Wierzbice 39 a. III. prawo. zdw 43 251

Elegancki
pokój dla jednej lub dwóch osób wolny. Szewska 20. III. lewo. rw 9 489

Pokój
Przemysłowa 12. III. prawo. zdw 43 252

12 SZUKA POKOJU

Małżeństwo
z 1 roczn. dzieckiem, spokojne. poszukuje pokoiu umeblowanego lub próżnego. Wilda od 1. 5. — Oferty Kurjer zdw 42 728

Dwóch
panów poszukuje pokoiu niekrepującego przy Ryнку Wildeckim. Zgłoszenia Kurjer zdw 42 991

Solidny
pan poszukuje 1 osobowego pokoiu od 15. bm. tylko. Jeżyce — włącznie śniadania. Kurjer zdw 42 972

Poszukuje
pokoiu na biuro w centrum nie wyżej 1. piętra. Zgłoszenia Kurjer zdw 43 022

2
studentki poszukują pokoiu 15. 4. okolicy Skarbowej. Oferty Kurjer zdw 43 056

Dla
małżeństwa dwa pokoje ewentualnie 1 duży z utrzymaniem kuchni w śródmieściu, może być telefon i łazienka od 1 maja. Zgłoszenia do Kurjera zdw 43 084

Starszy pan
poszukuje słonecznego pokoiu z niekrepującym wejściem. Oferty Kurjer zdw 43 080

Skromnego
pokoiu zaraz poszukuje matka z córką. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 100

Pokój
wykwintny, z niekrepującym wejściem, współużytkiem telefonu poszukiwany w śródmieściu. Oferty Kurjer zdw 43 113

Młode
bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoiu próżnego z utrzymaniem kuchni. Oferty Kurjer zdw 43 187

Starsza pani
poszukuje skromnego, umeblowanego pokoiu przy rodzinie inteligentnej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdw 42 381

Pokoju
dwuosobowego, słonecznego z elektrycznością szukam od 15 kwietnia. Oferty (warunki, cena) do Kurjera zdw 43 238

13 LOKALE
Ubikacja
z szopa na cele przemysłowe do wynajęcia. Górna Wilda 37. zdw 42 498

6 do 10
pokoi na biura w okolicy Ryńku Wildeckiego wprost od gospodarza poszukujemy. Zgłoszenia Kurjer zdw 42 698

Ubikacja
sklepowa na składnice do wynajęcia ul. Wierzbowa 1. zdw 42 989

Składu
ewentualnie surowego z mieszkaniem poszukuje, czynsz zgóry. Zgłoszenia Kurjer zdw 43 082

14 DZIERŻAWY
Ogród
warzywno - owocowy 7 mórg w Poznaniu natychmiast do wdzierżawienia Oferty do Kurjera zdw 42 712

Garaż
komfortowy, elektryka, woda, wolny. Sołacz, Mazowiecka 5. zdw 42 561

Skład
z mieszkaniem zaraz do wynajęcia wprost od gospodarza. Błazysk, Kępcina, Rynek 26. nw 10 169

Przyjmę
jeszcze kilka domów w administracji. Oferty Kurjer zdw 43 021

Dobrze
prosperujący interes zbożowy wdzierżawie na 6 lat poważnemu reflektantowi. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 133

Bardzo
dobrze prosperująca parowa piekarnia wraz interesem i obszernym mieszkaniem wdzierżawie na 6 lat poważnemu reflektantowi. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 134

Dzierżawa
Hotel z wielką salą i ogrodem koncertowym, przy dworcu, we fabrycznym mieście, gdzie 10 fabryk w biegu, z całkowitem urządzeniem bufetowym i mieszkaniami za 12.000 zł z powodu wyjazdu do sprzedania. W. Kociński, Inowrocław, św. Mikolaja 6. zdw 43 153

Domek
w Zabikowie dwa pokoje i kuchnia, ogród owocowy i pole wdzierżawie na dłuższy czas. Łaskawe, Zabikowo. zdw 42 922/3

15 LETNISK
Wisła, Śląsk Cieszyński
Pensjonat Piast
pokoje odnowione, światło elektryczne, kąpiele, przytulne na święta i cały rok. Kuchnia dobra, ceny przystępne. Dalski. zdw 42 880

Letnisko
od 1 maja 3 pokoje podwójne z utrzymaniem, 1 1/2 godziny od Poznania w pięknej okolicy. Informacji udziela się Szamarzewskiego 21, II. p. lewo. Trepaczyna. jw 3 690

Na letnisko
odstąpię 3 pokoje z utrzymaniem kuchni, 25 minut do Prolloybusu, ogród, Waria, las, szosa, autobus, garaż. Zgłoszenia Kurjer zdw 39 967

16 OSOBISTE
Unieważniam
dwa wekale na 500 i 720 zł. płatne 1 maja 1930. wydane Maksymilianowi Grzegorek, których proszę nie dyskutować. — Maria Wachalska. Poznań. Kiliniego 3. zdw 42 631

Ktokolwiek
by wiedział, gdzie się znajduje Czesław Sass, piekarz-cukiernik, urodzony 17. 7. 1881 w Gnaszowie, powiat Żuń, zechce donieść za wynagrodzeniem. Ig. Mielarz. Koźmin. zdw 42 886

Panią
w brązowym futrze, która obserwowała i straciła z oczu przy Starym Ryńku, proszę o kilka słów do Kurjera pod zdw 42 667, celem zapoznania się.

Kopciuszku
Piatek niemożliwe. Proszę wtorek ósma. zdw 43 089

Pannę Sz-c
z Poznania znaną mi dawno z widzenia (Teatr Nowy wędliniarz), której kłaniałem się w drodze po południu na 27 Grudnia. Proszę mi proszę o naznaczenie spotkania listem do Kurjera zdw 43 076

Michaś
Rozważyłam, piatek, siódma. — Śniadeckich, Zocha zdw 43 110

Murzynku!
Przyjadź w sobotę o godzinie 6 do „Esplanady” W. K. zdw 43 112

21 ZGUBY
Zgubiłam
zegarek złoty ośmiokaratowy z niebieskimi kamieniami, za wynagrodzeniem proszę oddać w policji, plac Wolności zdw 43 212

Zaginął
pies długowłosy (fokster) czarno-biało-brązowy, ślepy na lewe oko, z kagańcem i linką, znaczek podatkowy nr. 2435. Proszę zwrócić za dobrem wynagrodzeniem, Fredry II. parter, lewo, narożnik Waly Jana III 8. zdw 43 246

Jamnik
przybłąkał się. Hodowla Tresura Psów Koj. Tama Garbarska. rw 9 480

22 ROZMAITE
Kino „Wilsona”
ul. Strusia. Dziś i dni następne: Trzaskawisko Życia z Conradem Nagel. zdw 43 277

Na święta
płaszcz i ubrania kupisz najtaniej i tylko w Konfekcji Mskiej, Wrocławska 13. zdw 43 247

Koldry
nowe poszywa, stare przerabia. Fiebiłchowa, Stary Rynek 60, wchód z Wrocławskiej. zdw 40 573

Fotografie
portrety artystyczne wykonują Bracie Pecherscy, Aleje Marcinkowskiego 8. telefon 39-55. zdw 3 335

Mody
damskie, męskie wykonuje także z własnego materiału dobre, tanio. Nowacki, Piekary 10. zdw 43 058

Kilkadziesiąt
nowości w bonbonierkach czekoladowych, to nie bagatelka. Proszę zobaczyć w firmie „Confiserie”, A. Golisz, Wrocławska 32. zdw 43 137

Kapelusze
suknie gustownie, tanio przerabiam, wykonuję. Górna Wilda 67. IV. zdw 43 204-5

Grafologia chiromantka
przeprowadza przeszłość i przyszłość z linii pisma i kart i czyta stan życia. Wielkie Garbary 20, I. piętro, lewo. zdw 43 197-8

Tanio
Sympalka imit. mahoni, marmur, lustra, zegary, godzina 8-9 wieczorem. Stroma 6. III. prawo. zdw 43 162

Dziecko
czteromiesięczne oddam do pierśi osobie bezwzględnie zdrowej, uczciwej. Oferty z adresem do Kurjera zdw 43 207

Witold Leworski
Wrocławska 36
Najpiękniejsze obrazy, najniższe ceny. Pw 103 81/88-14.74/75

Zagadki — Rozwiązanie
Przed rozpoczęciem każdej dekoracji okien i stoisk wystawowych zaleca się awidzie pracowni Arawiera dek. Tadeusza Hoffmanna, Poznań. Jeżycka 25. zdw 42 753

Krawcowa
na eleganckie kostiumy, płaszcze, suknie poza dom. Brzeskwiniewicz, Poznańska 52. zdw 43 223

Okrętkową (Endel)
wykonuje szybko, starannie Maria Grzybowska. Marsz. Focha 41. tylny dom. zdw 42 338/9

Fryzjerka
przyjmie kilka pań poza dom. — Drożdżewska, pl. Nowomiejski 9. rw 9 478-9

Krawcowa
wprawna na płaszcze i suknie poleca się poza dom. Oferty Kurjer zdw 43 250

Choćby najtrudniejsze sprawy sądowe
majątkowe, mieszkaniowe, podatkowe, rentowe, ściąganie dłużników oraz reklamacje wojskowe przeprowadza skutecznie Biuro Ochrony Prawnej, św. Wojciech 26. zdw 43 171

23 OŻENKI
Który
z inteligentnych panów nawet bez stanowiska pragnie się szybko i dobrze ożenić niech napisze do największego biura „Postępek”, Warszawa, Senatorska 38. Wysyłamy dyskretnie kilkadziesiąt ofert. Pw 10 407-62 218

Wdowa
bezdzietna, właścicielka nieruchomości z piekarni, pragnie wyjść za mąż. Panowie, wdowcy bezdzietni zawodu piekarskiego, z gotówką około 20.000, lat 45-55, raczą oferty nadesłać Kurjer rw 9 463

Dla
mej kuzynki lat 22, inteligentnej, przystojnej, posag 30.000, kilku-pokojową wyprawę, poszukuje znajomości kupca samodzielnego lub urzędnika na wyższym stanowisku, cel matrymonialny. — Zgłoszenia Kurjer zdw 42 994

Panienka
z prowincji posiadająca kompletną wyprawę i cościółki gotówkę poszukuje z braku znajomości panów biednych lecz na dobru i stałym stanowisku, najchętniej urzędnika w celu matrymonialnym. Oferty do Kurjera zdw 43 039

Kupiec
lat 47, wdowiec, właściciel wielkiego przedsiębiorstwa handlowego, majątny, poszukuje znajomości pań w wieku od lat 30 do 38, z dobrej rodziny, religijnej, gospodarnej, nie dżisiejszych poglądów, celem ożenku. Pośrednictwo krewnych lub znajomych mile widziane. Łaskawe oferty proszę przesyłać pod zdw 43 143 do Kurjera Poznańskiego.

Kupiec
lat średnich (wdowiec), z majątkiem 100.000, szuka żony, panny lub wdowy, do lat 35, posiadającej 40.000 gotówki. Zgłoszenia z fotografią do Kurjera pod zdw 43 146

24 NAUKA
English
lessons gives specialist. Oferty Kurjer zdw 42 751

Kursy
stenoграфии polskiej niemieckiej, pisanie na maszynach, Tyran-Zaworskiej, Strzelecka 35. zdw 41 952/3

Angielka
udziela gruntownie lekcji. Kurjer zdw 42 550

Polskiego
kto nauczy szybko? Oferty z ceną Kurjer zdw 43 008

Korepetycji
dziewczynie 10-letniej za pokój umeb. Oferty Kurjer jw 3 601

Korepetytor
po powrocie z zagranicy udziela lekcji języka angielskiego i francuskiego. Adres wskaże Kurjer zdw 43 278

Polskiej
konwersacji wzajemnie z niemiecką udzieli student. Kurjer zdw 43 262

Student
zdolny korepetytor, dobre polecenia przygotuje w zakresie gimnazjum, także na wsi. Zgłoszenia Wybickiego 15. Małachowska. zdw 43 249

25 MUZYKA
Kwartet
pierwszorzędny koncertowy jazz-bandowy, wolny od 1 maja. Zgłoszenia kapelmistrz Wieciek, Kawiarnia Wiedeńska, Gniezno. nw 10 201

Lekcji
gry na skrzypcach udzielam. — Zgłoszenia Kurjer zdw 43 057

Trio
pierwszorzędne, koncertowo-jazz-bandowe, z olbrzymim repertuarem, wolne 1 maja. Oferty z warunkami pracy i pracy do Kurjera zdw 43 148

Kwintet
potrzebny spieszenia. Adres Kurjer zdw 43 141

27 SZUKA PRACY
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Posady
pielegniarza lub pokojowego poszukuje. Adres wskaże Kurjer zdw 42 836

Technik<

